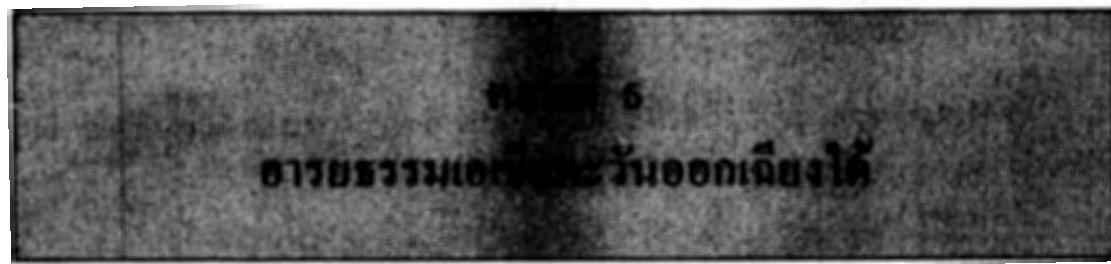

HI 103

.353

	หน้า
บทที่ 1 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	359
บทที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับชาติตะวันตก	385
บทที่ 3 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายหลังการได้เอกราช	415

ประเมินผลก่อนการเรียนหน่วยที่ ๕

คำว่า เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เกิดขึ้นเมื่อไร アナจักรเริ่มแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอาณาจักรใดบ้างที่สำคัญ

ตัวอย่างข้อสอบ

จะเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ศูนย์กลางการค้าทางเรือแห่งแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือเมืองใด
 1. ออกแก้ว
 2. มะละกา
 3. ปาลีมบัง
 4. เมะตะมะ
2. กษัตริย์ของกัมพูชาพระองค์ใดเป็นผู้ปูพื้นฐานระบบเทวรำชานเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 1. พระเจ้าอนรุทธิ์
 2. พระเจ้าชัยวรມันที่ 2
 3. พระเจ้าจิตรเสน
 4. พระเจ้ายโสธรมันที่ 1
3. ระบบการปกครองแบบโอลัสวรรค์หรือรับอาณัติแห่งสวรรค์เป็นการปกครองที่ Jin ถ่ายทอดให้กับอาณาจักรใดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 1. ไทย
 2. เวียดนาม
 3. ศรีเกษตร
 4. พุกาม
4. พากโนโรส์คือชนกลุ่มใดในประเทศไทย
 1. นับถือศาสนาอิสลามในฟิลิปปินส์
 2. นับถือศาสนาอิสลามในฟิลิปปินส์
 3. นับถือศาสนาอิสลามในอินโดนีเซีย
 4. นับถือศาสนาอิสลามในมาเลเซีย
5. ระบบการปกครองแบบไดอาคีเป็นระบบการปกครองที่อังกฤษนำมาใช้ในพม่า ลักษณะเด่นของการปกครองนี้คืออะไร
 1. เป็นระบบที่ผู้สำเร็จราชการเปรียบเหมือนกษัตริย์
 2. พม่าเป็น monarchy ของอินเดีย
 3. เป็นระบบที่มีรัฐบาล ๒ ระดับคือระดับเมืองแม่และระดับอาณาจักร
 4. เป็นระบบที่อังกฤษปกครองโดยตรง

จากлонดอน

นิยมการเดินเรือ ศูนย์กลางการค้าข้ายালงไปบริเวณช่องแคบมะละกา เกิดอาณาจักรทางการค้าขึ้นในภูมิภาคแถบนี้ จนกระทั่งศตวรรษที่ 13 เมื่อoinเดียภาคใต้ได้รับนับถือศาสนาอิสลาม อิสลามก็ได้แพร่เข้ามาในภูมิภาคนี้ ทำให้บรรดาผู้นำรัฐต่างๆ ในควบสมุทรมลายและหมู่เกาะ หันไปรับนับถือศาสนาอิสลาม เป็นผลให้โครงสร้างทางสังคมและการเมืองในภูมิภาคเปลี่ยนแปลง มีลักษณะที่แตกต่างจากอาณาจักรตอนบนแผ่นดินใหญ่เชียดวันออกเฉียงได้ เนื่องจากอิทธิพล ของศาสนาอิสลามทำให้ฐานะของผู้นำรัฐเป็นประมุขทางศาสนา นอกจากประมุขทางการเมือง มีฐานะเป็นสูลต่าน ภูมิเกณฑ์ของศาสนาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการปกครอง ทำให้ฐานะผู้ปกครองสูงส่ง ต่างกับเผยแพร่ศาสนาอิสลามออกไปในหมู่ประชาชน ย่างซิงประชาชน แข่งกัน เป็นผู้นำเศรษฐกิจและการเมือง เมื่อชาติตะวันตกเข้ามาแสวงหาอาณานิคมในศตวรรษที่ 16 ในบริเวณภูมิภาคแถบนี้ก่อน ตะวันตกจึงสามารถเข้าแทรกแซงทางการเมืองและยึดเป็นอาณา- นิคมได้

การปกครองของตะวันตกทำให้โครงสร้างทางการเมืองและสังคมในภูมิภาคเปลี่ยนแปลง จากรูปแบบการปกครองแบบเทวราชจากoinเดี่ยมารูปแบบการปกครองแบบตะวันตก ใช้ภาษาของเมืองแม่เป็นภาษาราชการ ศาสนาคริสต์เข้ามากำรเทศนาเดิมที่นับถืออยู่ การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อคนพื้นเมืองมากที่สุดคือเศรษฐกิจ คนพื้นเมืองถูกเอารัดเอาเปรียบ ทางเศรษฐกิจและแรงงานเป็นอย่างมาก บางประเทศ เช่น อินโดนีเซีย ประชาชนถูกบังคับ ทำงานหนักเหมือนทาส ไม่มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจอีก ทำให้ประชาชนในประเทศต่างๆ รวม ตัวกันจัดตั้งขบวนการชาตินิยม ดำเนินการเรียกร้องเอกสารช และมาประสบผลสำเร็จในระยะ หลังสัมภาระโลกครั้งที่สอง.

แม้ประเทศไทยอาณานิคมจะได้อเอกสารช ปัญหาภายในหลังเอกสารชก็มีติดตามมา ซึ่งเป็นปัญหา หนักสำหรับรัฐบาลภายหลังได้อเอกสารช ซึ่งปัญหาใหญ่คือขาดประสบการณ์ในการปกครอง ตนเอง ประชาชนขาดการศึกษา เศรษฐกิจที่ช่วยตนเองไม่ได้ ปัญหาสังคม ฯลฯ บางประเทศ สามารถจะประคับประคองตนให้อยู่รอดได้ แต่หลายประเทศต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลง ทางการเมืองบ่อยครั้ง จนเกิดสภาพบ้านแตกสาเหตุขาด เช่น เหตุการณ์ในกัมพูชา เป็นต้น

ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นก็คือเนื้อหาที่จะศึกษา กันในเรื่องราวของเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ในวิชานี้

บทที่ 1
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

เค้าโครงเรื่อง

1. สภาพภูมิศาสตร์และความสำคัญของอุเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. การรับอารยธรรมอินเดีย จีน และอิสลาม
3. การตั้งอาณาจักรระยะแรก

สาระสำคัญ

1. การที่อุเชียตะวันออกเฉียงใต้มีสภาพภูมิศาสตร์ที่ดังอยู่ระหว่างอินเดียกับจีนจึงทำให้ดินแดนแห่งนี้มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการรับวัฒนธรรมผสมจากต่างชาติ
2. การเผยแพร่องค์ความรู้ที่สำคัญเข้ามาผสานกับวัฒนธรรมเดิมในอุเชียตะวันออกเฉียงใต้ การรับอารยธรรมจีน สาเหตุการเข้ามาของศาสนาอิสลาม
3. อาณาจักรที่ตั้งขึ้นในอุเชียตะวันออกเฉียงใต้ระยะแรกเป็นอาณาจักรที่รับอารยธรรมอินเดียและอารยธรรมจีน ความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรเหล่านี้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของอุเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทางสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และการเมืองได้
2. บอกได้ว่าอะไรเป็นลักษณะเด่นของอารยธรรมอินเดียที่อุเชียตะวันออกเฉียงใต้รับเข้ามา วิเคราะห์ได้ว่าอารยธรรมจีนมีน้อยกว่าอารยธรรมอินเดียเพราเหตุใด และการเข้ามาของศาสนาอิสลามมีประโยชน์อย่างไรต่อผู้นำรัฐต่างๆ ในควบสมุทรมลายูและหมู่เกาะ
3. บอกอาณาจักรที่ตั้งขึ้นในระยะแรกของอุเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถอธิบายความเจริญและความเสื่อมของอาณาจักรเหล่านั้นได้

ສາພາກນົມຄາສຕ່ຽງ

ເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ ພມາຍຖິ່ງ ບຣິເວນຂອງທົງປະກອບເອເຊີຍທີ່ຕັ້ງອຸ່ງທາງຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ ອູ້ຮະຫວ່າງເສັ້ນຮູ້ງຂານ 28 ອົງຄາເໜືອ ກັບເສັ້ນຮູ້ງຂານ 15 ອົງຄາໄດ້ ແລະ ຮະຫວ່າງເສັ້ນແວງ 92 ອົງຄາຕະວັນອອກ ມີພື້ນທີ່ຮ່ວມກັນປະມານ 1,731,504 ຕາຮາງໄມລ໌

ລັກຈະນະກົມປະເທດ ສ່ວນທີ່ເປັນແຜນດິນໃຫຍ່ປະກອບດ້ວຍເຖິກເຂົາສັບກັບທ່ານລຸ່ມ ແມ່ນ້າໃຫຍ່ ສ່ວນບຣິເວນໜຸ່ງເກະເປັນເຖິກເຂົາແລະມີທ່ານຫຍຸ້ງທະເລແຄນ ແມ່ນ້າໃຫຍ່ປະກອບດ້ວຍເຖິກເຂົາໃໝ່ເຊີຍ ດ້ວຍຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ນັ້ນມີແນວທ່ານທີ່ເຖິກເຂົາທີ່ມາລັຍ ທີ່ຈັດເປັນເຖິກເຂົາຮຸ່ນເກົ່າຊື່ງສົງບັດວັດແລ້ວ ກັບເຖິກເຂົາຮຸ່ນໃໝ່ເຊື່ອງກົມປະເທດມີການເຄລື່ອນໄຫວອຸ່ງ ຈຶ່ງມີປາກງວກການຟົ້ວໂພແຜນດິນໃຫວແລະກົບເຂົາໄຟ ຮະເປີດອຸ່ງ ເຊັ່ນ ໃນປະເທດອິນໂດນີເຊີຍແລະພິລິປິປິນສ

ແມ່ນ້າໃຫຍ່ຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ມີ 2 ປະເທດ ຄື່ອ ແມ່ນ້າສາຍໃຫຍ່ ມີຄວາມຍາວມາກມີ 5 ສາຍ ຄື່ອ ອົຣະວິດ ສາລົວນ ເຈົ້າພະຍາ ແມ່ນ້າໂຈນ ແລະ ແມ່ນ້າແຄວ ແມ່ນ້າເຫຼົ່ານີ້ທີ່ໃຫ້ເກີດທ່ານ ລຸ່ມທີ່ອຸດມສມນູຮົນ ເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງອານາຈັກຕ່າງ ແມ່ນ້າອີກປະເທດທີ່ນີ້ເປັນແມ່ນ້າສາຍສັ້ນ ອູ້ໃນບຣິເວນຄາບສມຸກຮະເກະຕ່າງ ທີ່ໃຫ້ເກີດແລ່ງເກະທຽບການແລະຄວາມອຸດມສມນູຮົນ ກະຈາຍອຸ່ງທ່ານໄປ

ລັກຈະນະກົມອາກາສຂອງເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ຈະອຳນຸ່າຕອດທັງປີຄລ້າຍຄົງກັນທ່ານກົມປາກແກບນີ້ ໂດຍໄດ້ຮັບອີກທີ່ພລຂອງລົມມາຮຸ່ນຈາກອິນເດີຍແລະທະເລຈິນໄດ້ ທີ່ໃຫ້ມີຜົນຕກຕອດທັງປີ ປົມມານ ນັ້າຜົນຈະແຕກຕ່າງກັນໄປໃນແຕ່ລະເບື້ອງກົມປາກ

ເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ປະກອບດ້ວຍດິນແດນ 2 ສ່ວນໃຫຍ່ ຄື່ອ

1. ບຣິເວນແຜນດິນໃຫຍ່ເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ (The Mainland Southeast Asia) ປະກອບດ້ວຍປະເທດມາເລເຊີຍ ໄກຍ ກົມພູ່ຈາ ລາວ ເວີຍດານາມ ແລະເມີຍນາມ໌ (ພມໍາ)

2. ບຣິເວນໜຸ່ງເກະ ຄື່ອ ໜຸ່ງເກະຂອງປະເທດອິນໂດນີເຊີຍ ພິລິປິປິນສ ບາງສ່ວນຂອງປະເທດມາເລເຊີຍທີ່ເຮືອກວ່າມາເລເຊີຍຕະວັນອອກ ແລະບຽງໃນ ທີ່ຈົງຮ່ວມເຮືອກວ່າ ກຸ່ມເກະມລາຢູ່ (Malay Archipelago)

ດິນແດນແຜນດິນໃຫຍ່ແລະໜຸ່ງເກະຂອງເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີ້ນໄດ້ເປົ້າຍນເສີມອິນກຳແພັງທີ່ແປ່ງເຂົມຫາສມຸກອິນເດີຍແລະມາສມຸກຮັບປັດທີ່ພິກອອກຈາກກັນ ໂດຍມີຊ່ອງແຄນ 3 ແກ່ງເປັນທາງຕິດຕ່ອ ຄື່ອ

ຊ່ອງແຄນມະລະກາ ຮະຫວ່າງມລາຢູ່ກັບສຸມາຕາຮາ

ຊ່ອງແຄນຫຼຸນດາ ຮະຫວ່າງເກະສຸມາຕາຮາກັບຫວາ

ຊ່ອງແຄນລມນົກ ຮະຫວ່າງເກະນາຫລືກັບເກະລມນົກ

ช่องแคบที่เป็นทางผ่านสำคัญที่ผู้สัญจรทางเรือใช้มากที่สุดในการค้าและการเดินเรือ คือ ช่องแคบมะละกา เป็นช่องแคบที่สร้างอิทธิพลทางการค้าและการเมืองให้กับอาณาจักรที่ตั้งขึ้นในช่องแคบนี้เป็นอย่างมาก และในช่วงที่ชาติตะวันตกเข้ามาทำการค้ากับทวีปเอเชีย ช่องแคบนี้ ก็เป็นเป้าหมายสำคัญในการยึดครองเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าและเศรษฐกิจ

ความสำคัญของสภาพภูมิศาสตร์

1. ทางด้านการค้า การที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีที่ตั้งอยู่ริมหัวงอกนิเดียกับจีนซึ่งเป็นประเทศที่มีอารยธรรมความเจริญก้าวหน้า เป็นที่สนใจของชาวยุโรปและชาติต่าง ๆ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงเป็นทางผ่านของพวงพ่อค้าและนักเดินทางที่จะไปจีนหรือจะไปอินเดีย ทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นศูนย์กลางการค้า เช่น อาณาจักรพุนัน มีเมืองออกแก้วเป็นศูนย์กลางการค้าทางบกที่สำคัญในคริสต์ศตวรรษที่ 3 เมืองปาเลมบังของอาณาจักรศรีวิชัยเป็นศูนย์กลางการค้าทางเรือในคริสต์ศตวรรษที่ 6 และต่อมาในศตวรรษที่ 15 เมืองมะละกาในช่องแคบมะละกา จึงเป็นเมืองท่าจอดพักเรือของชาติตะวันตกและชาติต่าง ๆ ในภูมิภาคแทนนี้

2. ทางด้านการเมือง ดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ริมหัวงอก มหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก มีช่องแคบมะละกาเป็นเส้นทางผ่านที่สำคัญในการเดินเรือ ถ้าใครคุ้มเส้นทางเดินเรือนี้ได้ก็จะมีอิทธิพลทางการค้าและการเมืองอย่างกว้างขวาง จึงมีการแก่งแย่งกันตลอดเวลาที่จะคุ้มช่องแคบมะละกา เช่น โปรตุเกส ได้ขัดผูกนำชาวพื้นเมือง และเข้าครอบครองมะละกาแทน ทำให้การค้าของโปรตุเกสเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ต่อมาเมื่อโปรตุเกสสูญเสียมะละกา ทำให้การค้าของโปรตุเกสต้องเสื่อมลงและถอนตัวออกจากภูมิภาคแทนนี้ไป

3. ทางด้านเศรษฐกิจ การที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีสภาพภูมิศาสตร์ดังกล่าวและอยู่ในเขตลมมรสุม มีฝนตกชุกตลอดปี มีพืชพันธุ์ธัญญาหารที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานของชนชาติต่าง ๆ เป็นอุปััช្យาอุ่น้ำที่สมบูรณ์จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังมีวัตถุถูกต้องที่ญี่ปุ่นต้องการในยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น มีห้างหุ้นส่วน แร่ธาตุ และเป็นตลาดการค้าที่ดีอีกด้วย

4. ทางด้านวัฒนธรรม เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นแหล่งรับวัฒนธรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมผสมจากอินเดียและจีน พากพ่อค้าอาหารบกได้นำศาสนาอิสลามเข้ามาเผยแพร่ ประชาชนนับถือศาสนาและรับวัฒนธรรมตามใจของตน ซึ่งในบริเวณแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับนับถือพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทหรือพินยาณเป็นส่วนใหญ่ ส่วนบริเวณคาบ

สมุกรมลา舅舅นับถือพุทธศาสนาหมายan ลัทธิขันดู และศาสนาอิสลาม ในเวียดนามซึ่งเป็น
ดินแดนที่ได้รับอิทธิพลจากจีนกันนับถือพุทธศาสนาหมายan ลัทธิขังจื้อตามแบบอย่างจีน

กิจกรรมการเรียนที่ 1

ให้นักศึกษาคาดแผนที่ເອເຊີຍຕະວັນອອກເດືອງໄດ້ ພຮ້ອມທັງແສດງເສັ້ນທາງການຄ້າຖານບກ
ເສັ້ນທາງການຄ້າຖານເຮືອທີ່ກ່ອໄຫເກີດຄວາມສໍາຄັງກາງດ້ານເຄຣະຫຼົງກິຈແລກການເມືອງຂອງເອເຊີຍຕະວັນ
ອອກເດືອງໄດ້

การรับวัฒนธรรมอินเดีย จีน และการเข้ามาของศาสนาอิสลาม

การรับวัฒนธรรมอินเดีย

สมัยก่อนประวัติศาสตร์เป็นสมัยที่มนุษย์ในເອເຊີຍຕະວັນອອກເດືອງໄດ້ເຮັມປາກູດຕັ້ງ
ໃນຢຸດຕ່າງໆ ຕັ້ງແຕ່ຢຸດທຶນເກົ່າ ຢຸດທຶນກລາງ ມີການຕັ້ງຄືນຮູານຕາມຄ້າໄກສຳແນ່້າ ເຮັມພະເປົາກ
ນັ້ນ ທຳເຄື່ອງບັນດີແພາຍຢ່າງຫຍານ ຖ້າໃຊ້ ແລະມີຄວາມເຂົ້າໃນພັນຫາໄດ້ການຜັງສົກຄນຕາຍລົງ
ໄປປຮ້ອມກັນເຄື່ອງມືເຄື່ອງໃຊ້ ໂດຍບຸດພບໃນເວີດນາມເປັນແໜ່ງແຮກ ໃນຢຸດທຶນໃໝ່ ຈັດເປັນຢຸດແໜ່ງ
ການປະວິວັດທາງເກະທຽກການຮົມເມື່ອງຕັ້ນຂອງນຸ່ມຍີ ນຸ່ມຍີສົມຍີສໍາຮັງນັ້ນເຮືອນອຸ່ຽວມັກນ ມີການ
ແປ່ງງານກັນທຳ ມີການເລືອກຜູ້ນໍາຂອງຕົນຂັ້ນ ເປັນການເຮັມການປົກໂຄຮອງແບນພ່ອກັນຈຸກ ມີການ
ພະເປົາກເລີ້ນສັກ ທຳເຄື່ອງບັນດີແພາທີປະລິດຂັ້ນ ນັບຄືອງກູດຝີແລະນຸ່ມຫຼາຍການຊາດ ນຸ່ມຍີໃນ
ຢຸດນີ້ມີພັນນາການທາງຮ່າງກາຍແລະສົດປັບປຸງຢູ່ມາກຂັ້ນ ມາຖື່ງຢຸດໂລກະ ນຸ່ມຍີຮູ້ຈັກການນໍາແຮ່ທອງ
ແດງຮຽນຊາດມາຮສມກັນແຮ່ອື່ນ ຈີ່ເຊື່ອ ຕະກຳ ຕີ່ນຸກ ເງິນ ຖອງ ເປັນໂລກະຫຼັດໃໝ່ທີ່ມີຄຸນສົມນົດ
ໃນການທຳເຄື່ອງມື ເຄື່ອງໃຊ້ ຕລອດຈົນອາງຸ່າໄດ້ສ່ວຍງາມແລກທັນທານ ນຸ່ມຍີໃນຢຸດນີ້ໄດ້ພັນນາຂັ້ນ
ຈາກຢຸດທຶນໃໝ່ເປັນອ່ານຸ່ມ ນອກຈາກຄວາມຮູ້ເຮືອງໃຊ້ໄລ້ແລ້ວ ການໃຊ້ທຶນກີພັນນາຂັ້ນ ໃຊ້ທຶນ
ສ້າງສິ່ງກ່ອສຮັງຂາດໃໝ່ ຂໍຍາຍດີນແດນແລກອານາຈັກຂອງຕົນອອກໄປ ຢຸດນີ້ເປັນຢຸດທີ່ນຸ່ມຍີໃນ
ເອເຊີຍຕະວັນອອກເດືອງໄດ້ໃນສົມຍັປ່າຈຸບັນອໝພລົງມາຕັ້ງຄືນຮູານ ເຮັມຈາກ

ຝູ້ນັ້ນ ຈາມປາ ເຈນລະ ກັມພູ່ຈາ

ໃນບຣີເວັນຄຸ່ມແມ່ນ້າໂຈງ

ນອງຢູ່ ພູ່ ພົມາ

ໃນບຣີເວັນຄຸ່ມແມ່ນ້າອົງວະຕີແລະສາລົວິນ

ຈາວເວີດ

ໃນບຣີເວັນຄຸ່ມແມ່ນ້າແດງ

ໄກຍ

ໃນບຣີເວັນຄຸ່ມແມ່ນ້າເຈົ້າພະຍາ

เมื่อชุมชนในและเชียดวันออกเฉียงได้ขยายใหญ่ขึ้น ทำให้บรรดาผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในและเชียดวันออกเฉียงได้แสวงหาอำนาจที่จะมาควบคุมชุมชนและดินแดนที่พวกรตนได้อพยพลงมาจับจอง ประกอบกับเวลาเดียวกันนั้น ในอินเดียพุทธศาสนาแพร่หลาย ตั้งแต่สมัยพระเจ้าโคกมหาราชได้สนับสนุนพุทธศาสนาและส่งสมณทูตไปยังดินแดนต่าง ๆ ทำให้ดินแดนและเชียดวันออกเฉียงได้ได้รับอิทธิพลของพุทธศาสนา และในอินเดียเอง พากพราหมณ์ซึ่งเคยมีบทบาทสำคัญในราชสำนักก็ถูกลดบทบาทลง ทำให้พากพราหมณ์บางกลุ่มต้องออกแสวงหาที่พักพิงแห่งใหม่ เมื่อเข้ามาในและเชียดวันออกเฉียงได้ก็ได้รับการต้อนรับอย่างดีจากหัวหน้าหมู่บ้านผู้ต้องการคำแนะนำจากผู้ทรงความรู้ พากพราหมณ์จึงได้เข้าไปเป็นที่ปรึกษาของผู้นำหมู่บ้านต่าง ๆ แนะนำความรู้เกี่ยวกับการสร้างอำนาจให้กับผู้นำ บริการบริหาร กฎหมาย และประเพณีต่าง ๆ ทำให้ผู้นำมีอำนาจในการปกครองหมู่บ้านมากขึ้น โดยเฉพาะพิธีราชภัฏที่ทำให้ผู้นำซึ่งเป็นบุคคลธรรมดากลายเป็นสมมุติเทพนั้นเป็นที่พอใจของบรรดาผู้นำทั้งหลายเป็นอย่างมาก

การแย่งกันจับจองดินแดนและอ้างสิทธิ์ว่าตนเป็นเจ้าของดินแดนแห่งนี้โดยชอบธรรมทำให้มีการล้างทำความสะอาดจากอินเดียเพื่อมาอธิบายกรณีดันราชวงศ์หรือตันตราภูลของตนว่าสืบเชื้อสายมาจากเทวดาและพญานาค ก่อให้ความเป็นเจ้าแห่งแผ่นดินหรือพระเจ้าแผ่นดินเกิดขึ้น

นอกจากพากพราหมณ์และพากพะที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมอินเดียแล้ว พากพ่องค้าก็เป็นบุคคลอีกกลุ่มนึงที่ได้นำเอาวัฒนธรรมทางการค้า ภาษา ชีวิตความเป็นอยู่ของอินเดียเข้ามาเผยแพร่เมื่อมาติดต่อกันข่ายกับชาวพื้นเมือง ซึ่งพ่องค้าอินเดียเหล่านี้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเดินทางบกเข้ามาสู่และเชียดวันออกเฉียงได้ และต่อมาก็พัฒนาการเดินทางของตนไปใช้ทางเรือ สามารถต่อเรือเดินทางเล็กน้ำด้วยเรือ กีติกทางของลม คำนวณระยะเวลา การเดินทางและความรู้ในทิศทางจากวิชาดารасาตร์ ทำให้พ่องค้าอินเดียหลงไหลเข้ามาอิหรายตัววันออกเฉียงได้ นอกจากความต้องการสินค้าพื้นเมืองแล้ว สินค้าสำคัญที่อินเดียต้องการ คือแร่ทองคำจากดินแดนสุวรรณภูมินั้นเอง

วัฒนธรรมอินเดียที่อิหรายตัววันออกเฉียงได้รับเข้ามา

1. การปักครอง การปักครองแบบเทวรำชาโดยเอาแบบอย่างตามคัมภีร์ในศาสนาพราหมณ์ในลักษณะต่างๆ คือ กษัตริย์ไม่ได้เป็นมนุษย์ธรรมดา หากแต่เป็นเทพเจ้าที่มารุติในโลกมนุษย์ จะปักครองได้ต้องได้รับอำนาจจากเทพเจ้าทั้งหลาย เช่น พราวิษฐุ พระศิริ และพระพรม โดยการทำพิธีราชภัฏของพากพราหมณ์ พิธีราชภัฏนี้จะเน้นที่ความศักดิ์สิทธิ์ใหญ่โตเพื่อกำให้ผู้นำมีอำนาจที่น่าเกรงกลัว มีฐานะเป็นสมมุติเทวดา โดยมีการสร้างราชธานี

เลียนแบบที่ประทับของพระอิศวารซึ่งเป็นศูนย์กลางของจักรวาล ราชธานีจะสร้างบนภูเขา หรือเนินที่สร้างขึ้น ภายในราชธานีจะสร้างปราสาทอันเป็นที่ประดิษฐานศิวสิงค์ ซึ่งถือเป็น รากเหง้าของพระศิริ ผู้ที่ทำหน้าที่ประกอบพิธีเคราพมุชา คือ พระมหาภักษตري ในฐานะที่ กษัตริย์เป็นสมมุติเทวดา พิธีการเกี่ยวกับกษัตริย์ตั้งแต่ที่ประทับ การดำรงชีวิต ก็ต้องไม่เหมือน ประชาชนธรรมชาต้าทั่ว ๆ ไป เกิดราชประเพณีในราชสำนัก คำราชาศัพท์ เป็นต้น ทำให้กษัตริย์ มีความแตกต่างและห่างเหินจากคนธรรมชาต้าทั่วไป การจะเข้าพบผู้นำเมืองแต่ก่อนนั้นไม่สามารถ ทำได้ แม้แต่การเข้าเฝ้าก็มีกฎห้ามมองพระพักตร์ของกษัตริย์

สิ่งที่เป็นเครื่องมือในการสร้างอำนาจให้ผู้นำอิทธิพลนั้นคือกฎหมาย ซึ่งกฎหมาย เดิมของເຊື້ອະວັນອອກເລີຍໄດ້เป็นกฎหมายที่มุ่งให้ความยุติธรรมแก่สังคม ซึ่งลักษณะกฎหมาย แบบนี้ไม่เอื้อต่อการสร้างอำนาจของผู้นำ จึงได้รับกฎหมายจากอินเดียเข้ามา กฎหมายจาก อินเดีย (กฎหมายพระธรรมศาสตร์) เป็นกฎหมายที่มุ่งให้ราชภูมิรับใช้ตัวผู้นำ โดยมีการวางแผน โถงโถงอย่างรุนแรงถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพระเจ้าແணิดิน ทำให้พระเจ้าແணิดินมีอำนาจ เป็นสมบูรณญาญาสิทธิราชย์อย่างแท้จริง

ในรูปแบบการปกครองที่รับมาจากอินเดีย ผู้เป็นประมุขสูงสุดคือกษัตริย์ ตำแหน่ง รองจากกษัตริย์ คือ อัครมหาเสนาบดีฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนคือสมุหกาโใบ และสมุหนายก ตำแหน่งรองจากอัครมหาเสนาบดี คือ จตุสมอง กรมเวียง กรมวัง กรมคลัง กรมนา ส่วนหัว เมืองแบ่งเป็นหัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก หัวเมืองประเทศราช ซึ่งเป็นลักษณะการปกครอง แบบศักดินาตามแบบอย่างอินเดีย ซึ่งแต่ละอาณาจักรจะดัดแปลงตามความเหมาะสมของตน เช่น ของไทยเราตำแหน่งรองจากพระมหาภักษตريคือพระมหาอุปราช ซึ่งมักจะตั้งจากเชื้อพระวงศ์ที่ ใกล้ชิด หรือในพม่าจะรวมการทำงานของอัครมหาเสนาบดีเข้าด้วยกันเป็นสภากุลதօර (Hluttaw) ถูแลการบริหารบ้านเมืองกำกับพวงเสนาบดีฝ่ายต่าง ๆ อีกทีหนึ่ง

2. ทางด้านศาสนา ประชาชนในເຊື້ອະວັນອອກເລີຍໄດ້ได้รับหลักการของพุทธศาสนา ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ พุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทหรือทीนายน กับพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน ซึ่ง หลักของพุทธศาสนานั้นคนจะยึดเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ซึ่งอิทธิพลของพุทธศาสนา ทำให้คนเชื่อในกฎหมายกรรม การยึดหลักทางสายกลาง การประนีประนอมและการให้อภัย ทำให้ประชาชนในภูมิภาคนี้เมื่อคนเจ้ายิ่งชา ไม่ค่อยกระือรือรันในการแสวงหาความมั่งคั่ง ให้กับตนเอง ส่วนการรับศาสนาพราหมณ์ก็เน้นเรื่องการปกครองและต้นกำเนิดของจักรวาล อยู่ที่พระพรม เมื่อตายแล้วก็กลับไปรวมกับพระพรม มนุษย์ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามกำเนิด ของตนให้ดีที่สุด

3. ทางด้านอักษรศาสตร์ ทางด้านภาษา คือการรับภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ซึ่งเป็นภาษาที่เนื่องมาจากศาสนา ภาษาบาลีใช้ในพุทธศาสนา ภาษาสันสกฤตเป็นภาษาชั้นสูง ที่พวกราหมณ์ชอบใช้ ดังนี้ในราชสำนักจึงใช้ภาษานี้เป็นภาษาหลัก และในอาณาจักรพุนัน ได้ใช้ภาษาสันสกฤตเป็นภาษาราชการ

ทางด้านวรรณคดี วรรณคดีที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับเอาเข้ามามีอิทธิพลต่อชาว เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างมาก เพราะคนพื้นเมืองได้ลอกเลียนแบบมาเป็นรูปแบบของ ตนเอง เช่น รามเกียรติ หรือมหาภารพย์รามายณะ และมหาภารพย์มหาภารตะ อันเป็นวรรณคดี ที่ยกย่องให้ดุทุนสถาบันกษัตริย์ นอกจากนั้นก็มีวรรณคดีทางด้านพุทธศาสนา ได้แก่ ชาดกและ พระไตรปิฎก ซึ่งเป็นของฝ่ายเกรواท ในประเทศไทยได้แบ่งทั้ง 3 หมวด คือ พระสูตร พระวินัย และพระอภิธรรม

4. ทางด้านศิลปกรรม เป็นศิลปกรรมที่เนื่องมาจากศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์ คือการสร้างพระพุทธรูปและเทวรูป ซึ่งศิลปะที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับเอาเข้ามาส่วนใหญ่ เป็นศิลปะแบบอมราวดีของอินเดียภาคใต้

ทางด้านจิตรกรรม เป็นงานด้านศาสนาและวรรณคดี เช่น การวาดภาพจิตรกรรม ฝาผนังที่วัดพระแก้วในเรื่องรามเกียรติ เป็นต้น

ทางด้านสถาปัตยกรรม เป็นงานด้านศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว

ข้อนำสังเกตเกี่ยวกับการรับวัฒธรรมอินเดีย

การรับวัฒธรรมอินเดียของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้นไม่ได้รับมาทั้งหมด หากแต่รู้จัก ดัดแปลงแก้ไขให้เข้ากับของเดิมที่มีอยู่ และเลือกรับแต่สิ่งที่ไม่ขัดต่อความรู้สึกและความเชื่อถือ ของตน

ทางด้านการปกครอง แม้จะรับเอาระบบเทวรा�ชาเข้ามาทำให้กษัตริย์มีอำนาจเป็น สมบูรณญาณิธิราชย์ เป็นเจ้าชีวิต แต่ก็ยังมีลักษณะการปกครองแบบเดิม คือ การปกครอง แบบฟ้องกับลูกแทรกรกอยู่ แสดงความใกล้ชิด ความห่วงใยในราชภูมิจิตดุลเบhtar คืออนุญาต ให้ราษฎร์ร้องทุกษ์ ถวายถวีกด้วยการตีกลองได้ เช่น ในอาณาจักรพุนัน กัมพูชา สุโขทัย การ แบ่งชั้นวรรณะตามศาสนาพราหมณ์ก็ไม่รับ เพราะขัดต่อความรู้สึกของชาวเอเชียตะวันออก เฉียงใต้ที่เคยมีความเสมอภาคในการเข้ามารับรองดินแดนตั้งถิ่นฐานในระยะแรก ที่ทุกคน ช่วยเหลือกันไม่ว่าจะเป็นเด็ก สตรี บุรุษ หรือคนชรา ทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไม่กดขี่สตรี สตรีได้รับการยกย่องในสังคม และยอมรับการสืบทกุลทางผู้ชายมาตรา ผิดกับฐานะของสตรีใน

อินเดียและในตะวันออกกลาง

ทางด้านศาสนา แม้จะรับนับถือพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์แล้ว ยังคงมีการนับถือภูตผีป่าเจแบบเดิมปะปนอยู่ เช่น การบูชาแม่ธารณี แม่โพสพ เป็นต้น และในการบูชาบรรพบุรุษและผู้ล่วงลับไปแล้วด้วยข้าวปลาอาหาร คนในເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີຍໃຕ້ກຳນຳມາໃຫ້ในการบูชาพระพุทธรูปเช่นกัน

ทางด้านกฎหมาย แม้จะรับเอาหลักตัดสินคดีความตามกฎหมายพرمณูธรรมศาสตร์แต่ก็ไม่ได้ลอกเลียนแบบมาทั้งหมด วิธีการลงโทษที่รุนแรงและดูโหดร้ายก็จะไม่รับ และยังนำกฎหมายเดิมแทรกไว้ด้วย เช่น ประเทกอินโโนนเซียตัดแบ่งกฎหมายพرمณูธรรมศาสตร์ให้เข้ากับกฎหมายตระกูลประเพณีเดิมของตนที่เรียกว่า อดาท (Adat) ซึ่งเป็นหลักในการปกครองกฎหมายและพิพากษาคดี

ทางด้านอักษรศาสตร์ การรับภาษาบาลีและสันสกฤต ถ้ารับโดยไม่มีการดัดแปลง ภูมิภาคแถบนี้คงพูดภาษาเดียวกันหมด แต่ในแต่ละประเทศมีภาษาพูดของตนเองจึงแตกต่างกัน โดยมีภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตปะปนอยู่ในภาษาราชของแต่ละประเทศ

ทางด้านวรรณคดี การรับเอาระบบที่รามายณะเข้ามา มีการดัดแปลง โดยรามเกียรต์ในแต่ละประเทศจะแทรกลักษณะการแต่งกาย อุปนิสัยใจคอ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ตามแบบคนพื้นเมืองของประเทศนั้นเข้าไป

ทางด้านศิลปกรรม เห็นได้ชัดในการสร้างพระพุทธรูปในแต่ละประเทศในภูมิภาค แถบนี้มีลักษณะแตกต่างกันไปไม่เหมือนกัน มีลักษณะเหมือนกับชาวพื้นเมือง เช่น พระพุทธรูปของเขมร พม่า ไทย รูปลักษณะจะไม่เหมือนกัน ส่วนการสร้างภาพพุ่นตามฝาผนัง เป็นเรื่องที่เป็นวรรณคดีอินเดีย แต่ลวดลายเป็นแบบพื้นเมือง เช่น ประดิษฐกรรมของมีลักษณะแข็งกระด้างปนอ่อนชิดหนึ่ง ซึ่งไม่เคยมีในประเทศอินเดีย ทางด้านสถาปัตยกรรมเช่นกัน ลักษณะการก่อสร้างไม่ได้เลียนแบบทุกอย่าง คือ ลักษณะโดยทั่วไปของสถาปัตยกรรมอินเดียมีลักษณะมาจากธรรมชาติซึ่งมีภูเขาหิมาลัย ประกอบกับความเชื่อที่ว่า ภูเขาหิมาลัยเป็นที่สถิตของพระผู้เป็นเจ้า ทำให้ลักษณะการก่อสร้างในอินเดียจะยึดถืออยู่เฉพาะพระสุเมรุเป็นหลัก และถือเป็นศูนย์กลางของจักรวาล ทำให้สิ่งก่อสร้างในอินเดียมีรูปร่างคล้ายภูเขาพุ่งสูงขึ้นเบื้องบน ซึ่งลักษณะการก่อสร้างแบบนี้ในເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີຍได้รับนำมาใช้ในสิ่งก่อสร้างทางศาสนา เช่น โบสถ์ วิหาร เทวสถาน โดยแทรกลักษณะพื้นเมืองไปด้วย เช่น ในพม่า กัมพูชา เป็นต้น

การรับวัฒนธรรมจีน

ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการติดต่อกับจีนตั้งแต่สมัยราชวงศ์จิ่น เรายกตัวตามจดหมายเหตุจีนได้บันทึกว่า อาณาจักรของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ส่งเครื่องราชบรรณาการให้จีน คือ อาณาจักรพูนัน ลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในรูปการเมืองไม่เสมอภาคกัน คือ จีนจะทึกทักเอาไว้แต่คนมีฐานะเหนือผู้ปกครองดินแดนเหล่านี้ และเป็นผู้คุ้มครองบรรดาผู้นำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนทางด้านอาณาจักรของจีนเป็นสินค้าที่ทุกชาติต้องการ การติดต่อกับชาวยกันจีนจะทำให้ชาติอื่น ๆ เช้ามาค้าขายด้วย เมื่อจีนมีเงื่อนไขว่าต้องส่งเครื่องราชบรรณาการก่อนจีนจะทำการค้าด้วย อาณาจักรเหล่านี้จึงยอมทำตามเงื่อนไขของจีน คือ ส่งเครื่องราชบรรณาการให้จีนอย่างน้อย 3 ปีต่อครั้ง เวลาที่อาณาจักรของตนมีการผลัดเปลี่ยนแผ่นดินใหม่ต้องส่งถูกไปแจ้งให้จักรพรรดิจีนทราบ จีนจะให้การรับรองต่องษัตริย์องค์ใหม่ และเมื่อจักรพรรดิจีนสำรวจต้องส่งเครื่องชั่นให้ไว้เพื่อการพัฒนาและส่งเครื่องบรรณาการไปแสดงความยินดีกับกษัตริย์จีนองค์ใหม่

อิทธิพลทางการเมืองของจีนอยู่ในขอบเขตจำกัด คือจีนจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับกิจการภายในของอาณาจักรต่าง ๆ อาณาจักรเหล่านี้มีสิทธิปกครองตนเองได้อย่างอิสระ นอกจากบางที่มีกรณีพิพาทกันระหว่างอาณาจักร จีนก็จะมีหมายมาเตือนให้เลิกรบกัน วางตัวเป็นกลางไม่เกี่ยวข้องไม่ได้เข้ามาแทรกแซงกิจการภายใน พอใจกับการได้รับเครื่องราชบรรณาการตามที่กำหนดซึ่งจีนถือว่าเป็นเกียรติภูมิและมีความรู้สึกว่าประเทศจีนมั่นคงเมื่อมีดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นบริวาร เมื่อันรั้วป้องกันประเทศให้จีน

อย่างไรก็ตาม มีบางอาณาจักรที่ถูกจีนรุกราน เพราะไม่ส่งเครื่องราชบรรณาการให้จีน เมื่อจีนส่งทูตมาเตือน และยังแสดงท่าทีอุหมิ่นทุ่มจีนคืออาณาจักรพุกามและอาณาจักรสิงห์ส่าหรี

การที่วัฒนธรรมจีนมีน้อยกว่าอินเดีย

การที่วัฒนธรรมจีนมีน้อยมากหรือแทบไม่มีเลยเมื่อเทียบกับอินเดีย ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ของจีนกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นไปในรูปที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เดินทางไปเจ้าตัวเป็นส่วนใหญ่เพื่อต้องการสินค้าจากจีนเป็นสิ่งสำคัญ จึงไม่สนใจทางด้านวัฒนธรรมความเจริญของจีน อุปสรรคทางภาษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การรับวัฒนธรรมนั้นยากลำบาก ส่วนทางด้านจีนนั้นก็มีปัจจัยอื่น ๆ อีก คือ

1. ความล้าหลังในการเดินเรือของจีน ขณะที่อินเดีย อาหรับ ตั้นตัวด้านการเดินเรือมา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีนยังไม่สนใจเพราะจีนมีสินค้านานาชนิดที่ทุกชาติห้องไปหาจีนอยู่แล้ว จีนอย่างไได้อะไรก็กำหนดในเครื่องราชบัตรณาการจากประเทศต่าง ๆ ก็เพียงพอแล้ว

2. รัฐบาลจีนมีกฎหมายที่เข้มงวดกับพ่อค้าจีนในการเดินเรือค้าขายกับต่างประเทศ ผิดกับอินเดีย แม้เดิมจะมีความเชื่อเรื่องระบบวรรณะที่ว่าถ้าเดินทางไปต่างแดนแล้ววรรณะตน จะแปรเปลี่ยน แต่เมื่อพูดค่าสุนทรีย์หลาย ความเชื่อนี้ก็เบาบางลง ทำให้ชาวอินเดียเข้ามาทำการค้ากับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างมาก นอกจากนั้น การเผยแพร่พูดค่าสุนทรีย์และการเข้ามาของพราหมณ์ปูพื้นฐานทางด้านภาษา สื่อสารกันได้เข้าใจ การค้าและการรับวัฒนธรรมอินเดีย ที่สูงกว่าวัฒนธรรมเดิม จึงทำให้วัฒนธรรมอินเดียมีมากกว่าวัฒนธรรมจีน

3. ลักษณะความเชื่อของจีนคือลักษณะ "ไม่ส่งเสริมและมีข้อห้ามให้คนจีนเดินทางไปจากดินแดนบรรพบุรุษของตน โดยถือว่าจะถึงบรรพบุรุษ ทำให้คนจีนไม่กล้าเดินทางออกนอกประเทศ

วัฒนธรรมจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เวียดนามเป็นประเทศเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมจีน โดยตรงจากการที่จีนเข้ามาปักครองเวียดนาม การที่จีนเข้ามาปักครองเวียดนามกับเพราะเวียดนามเดิมเป็นชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในประเทศจีน มีถิ่นฐานอยู่บริเวณตั้งเกี้ย มีวัฒนธรรมความเชื่อๆ ของตนเอง เช่นเดียวกับชนชาติอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น "ไดเวียด" โคลเวียด นามเวียด เป็นต้น โดยตั้งชุมชนอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำแม่น้ำแดง ชุมชนของชาวเวียดขยายตัวมากขึ้นจนสถาปนาอาณาจักรของตนขึ้นได้ ทำให้จีนวิตกว่าจะเป็นอันตรายต่อจีน จึงส่งขุนนางจีนเข้ามาปักครอง พยายามทำให้เวียดนามสามารถก้าวต่อจีน โดยการส่งเสริมให้มีการแต่งงานระหว่างชาวจีนกับชาวเวียด ให้เรียนภาษาและวัฒนธรรมจีน จีนพยายามที่จะกลืนชาติเวียดนาม ทำให้เวียดนามต้องพยายามรักษาความเป็นชาติของตนไว้ และเกิดความรู้สึกชาตินิยม ก่อนชาติอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วัฒนธรรมที่จีนนำมาให้เวียดนาม คือ

1. การปักครองแบบโอลรัสสวรรค์หรืออาณัตสวารค์ ผู้นำเป็นผู้ที่สวารค์เลือกให้มาปักครองมวลมนุษย์ โดยที่บุคคลนั้นมีความสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และดูแลทุกชั้นของราชภูมิได้ จะถือว่าผู้นั้นได้รับอาณัติจากสวารค์ แต่ถ้าเมื่อใดก็ตามบุคคลนั้นไร้ความสามารถ สามารถดูแลทุกชั้นของราชภูมิและมีบุคคลอื่นมีความสามารถมากกว่าสวารค์จะย้ายอาณัตได้

2. ระเบียบการบริหารราชการแบ่งเป็นฝ่ายทหารและพลเรือน ซึ่งต้องทำหน้าที่รับใช้ประเทศในยามสงบและยามศึกสงครามเหมือนกัน ระเบียบการสอบไอลเข้ารับราชการทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน โดยสอบความรู้จากคำรายงานจึงและคำราจีนโบราณ ผู้สอบต้องใช้เวลาเตรียมตัวมาก มีการจัดสอบคัดเลือกในระดับมณฑลขึ้นมา ทำให้ผู้เข้าสอบต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ทำให้เกิดปัญหาด้านราชภารังหลง

3. ลักษณะจื่อ เน้นหลักความสัมพันธ์ระหว่างผู้น้อยผู้ใหญ่ ให้ประชาชนชื่อฟังผู้ปกครอง ลูกเชื้อฟังพ่อแม่ รัฐบาลต้องดูแลราชภารดุจบิดาดูแลบุตร เป็นต้น ตลอดจนการบูชาบรรพบุรุษ ความรักในแผ่นดิน รักบ้านเกิดเมืองนอน เป็นต้น นอกจากลักษณะจื่อแล้วก็มีการนับถือพุทธศาสนาอย่างแพร่หลาย

4. วรรณคดี และอักษรศาสตร์ รับเอาภาษาจีนเป็นภาษาราชการ ต่อมัดดับแปลงใช้อักษรจีนในภาษาเวียดนาม

5. วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ประเพณีการแต่งกาย การกิน การแต่งงาน การทำศพ เป็นต้น

การเข้ามาของศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลามได้แพร่หลายจากตะวันออกกลางเข้าสู่อินเดียในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้เมืองเดลีมีผู้ปกครองเป็นมุสลิม และต่อมาสุลต่านที่เมืองเดลีได้ขยายอำนาจไปถึงเมืองกุจราฐ (Gujarat) ตอนใต้ของแคว้นชินด์ ซึ่งเมืองนี้เป็นศูนย์กลางการค้าที่รุ่งเรืองในสมัยนั้น พ่อค้าจากกุจราฐได้เข้ามาทำการค้ากับเมืองท่าในภาคสมุทรกลาญและหมู่เกาะตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 12 และยังทำการค้ากับเปอร์เซีย อะระเบียและชาวยังไงทะเลจีนใต้อีกด้วย ทำให้พ่อค้ากุจราฐเป็นที่รู้จักกันดีในเมืองท่าต่าง ๆ พากพ่องค้าเหล่านี้ได้นำศาสนาอิสลามไปเผยแพร่ให้แก่คนแดนที่ตนได้เดินทางไปติดต่อค้าขาย ประกอบกับศาสนาอิสลามไม่มีพระ ทุกคนสามารถเรียนรู้หลักธรรมและเผยแพร่ศาสนาได้ด้วยตนเอง ทำให้ศาสนาอิสลามแพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว

สภาพการเมืองของขอเชียตตะวันออกเฉียงใต้เวลานั้น อาณาจักรมัชฌปาราหิตมีอิทธิพลทางการเมืองอยู่ในช่องแคบมะละกา สุมatra และชวา เริ่มเสื่อมอิทธิพลลง ทำให้ผู้นำรัฐต่าง ๆ แยกตัวเป็นอิสระ และหันไปรับนับถือศาสนาอิสลามแทนที่ลักษินดู-ชวา ซึ่งอาณาจักรมัชฌปาราหิตเคยบังคับให้รัฐต่าง ๆ รับนับถือและยึดถืออักษรไทยของมัชฌปาราหิตเป็นศาสตราวุลลักษินดู-ชวา ของมัชฌปาราหิต พร้อมกับส่งเครื่องราชบัตรณาการให้มัชฌปาราหิตอีกด้วย ซึ่งเป็นความไม่พอใจ

ของรัฐต่าง ๆ ต้องการจะต่อต้านอำนาจของมัชฌปาริหิต เมื่อศาสนาอิสลามเข้ามาจึงเป็นโอกาส อันดีที่จะได้ติดต่อค้าขายกับมุสลิม ได้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และขอความช่วยเหลือจาก พ่อค้ามุสลิมต่อต้านอำนาจทางการเมืองของมัชฌปาริหิต ผู้นำรัฐเหล่านี้จึงเต็มใจที่จะรับนับถือ ศาสนาอิสลามที่พ่อค้าอินเดียนำเข้ามา

ที่จริงแล้วศาสนาอิสลามไม่ใช่เพียงเข้ามาครองแลกในเอกสารประจำวันของการเดินทาง แต่ศาสนา อิสลามเคยเข้ามา กับพวกพ่อค้าอาหารรับตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 7 ซึ่งพวกอาหารรับได้เวลา เวียน ทำการค้าตั้งแต่ทะเลแดงถึงทะเลเมดิเตอร์เรเนียน แต่พวกพ่อค้าอาหารรับสนใจแต่การค้า ไม่ยอมสมาคมประปัน กับชาวพื้นเมืองเนื่องจากหลักปฏิบัติของมุสลิมเวลานั้นยังไม่ปรับให้เข้ากับสภาพสังคมภายนอก ตะวันออกกลาง ทำให้ดูเหมือนว่าขัดกับสิ่งที่คนเอเชียเชียดประจำวันของการเดินทางได้โดยพฤติปฎิบัติ คนพื้นเมืองก็เลยไม่สนใจ หลังจากที่พระมหัมดุลูย์เป็นศาสดาของศาสนาอิสลามสืบประชนม์ ไปแล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักของศาสนาอิสลาม ต่อเมื่อศาสนาอิสลามแพร่หลายเข้าไปใน คืนเดนต่าง ๆ ที่มีประเพณีและสังคมแตกต่างกัน หลักของศาสนาถูกดัดแปลงให้เข้ากับวัฒนธรรม ประเพณีเดิมของท้องถิ่นนั้น นอกจากนั้น ศาสนาอิสลามที่เข้าไปในอินเดียได้ยอมรับเอก妣กรรม บางอย่างของเชนดู ความลึกลับและอภินิหารต่าง ๆ ของเชนดูกลายเป็นนิเกยหนึ่งชื่อว่า ชูฟี (Shufi) ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจจากชนชั้นชาร์มดาในควบสมุทรมลายและอินโดนีเซีย เนื่องจาก ทรงกับความเชื่อดั้งเดิมของตน นอกจากนั้น ชาวอินโดนีเซียได้รับเอาหลักการของศาสนา อิสลามเข้ามาผสานกับกฎหมายเจตประเพณีเดิมของตน คือ อดาท (Adat) และแม้จะยอมรับ นับถือศาสนาอิสลามแล้ว ความเชื่ินั้นต้องอิทธิพลของอินเดียในแนวความคิดเรื่องการปกครอง แบบเทราชา ก็ทำให้ชาวมาเลียและชาวอินโดนีเซียยังคงยอมรับอำนาจของผู้ปกครองในฐานะ กึ่งมนุษย์กึ่งเทวดา ต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงหลักของศาสนาอิสลามในเรื่องอำนาจศักดิ์สิทธิ์ ของพระเจ้าถ่ายทอดมาบังบุคลสำคัญในสังคมกษัตริย์ ซึ่งทำให้เข้ากันได้ดีกับระบบเทราชา และความเชื่อเรื่องวิญญาณของหมู่เกาะอินโดนีเซีย

การนับถือศาสนาอิสลามของชาวอินโดนีเซียและมลายูจะดัดแปลงให้เข้ากับวัฒนธรรม ประเพณีเดิม โดยไม่มีดีหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด เช่น การยอมรับผู้หญิงเป็นผู้สืบทอดกุลได้เช่นเดียวกับชาย และไม่ต้องปฏิบัติตามข้อห้ามต่าง ๆ ในศาสนาซึ่งเข้มงวดเหมือนกับผู้หญิงในตะวันออกกลาง และยังคงยอมรับความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก แม้กุญแจในศาสนาจะเน้นความสัมพันธ์ ของพ่อกับลูกชายก็ตาม

การรับนับถือศาสนาอิสลาม การปฏิบัติตามกฎหมายเบื้องต้นของศาสนาอิสลาม เช่น การสวดมนต์อย่างน้อยวันละ 5 ครั้ง การอุดอาหารในเดือนรอมดอน (Ramadon) การเดินทาง

ไปแสวงบุญยังนครเมกะล่ามีโอกาสอย่างน้อย 1 ครั้งในชีวิตนั้น ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาวมุสลิมด้วยกัน ที่เรียกว่า ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมุสลิม (Unity of Islam) โดยผู้ที่เป็นมุสลิมจะช่วยเหลือกัน เนื่องจากความต้องการที่ต้องการช่วยเหลือกัน ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดก็ตาม ทำให้มุสลิมมาเล็ย์และอินโดนีเซียได้รับผลประโยชน์ในการติดต่อค้าขายกับพวกพ่อค้ามุสลิม ทำให้คนพื้นเมืองหันมาสนใจศาสนาอิสลามเพิ่มมากขึ้น

ผลจากการรับนับถือศาสนาอิสลามของความสุนทรีย์และหมู่เกาะ

การรับนับถือศาสนาอิสลามก่อประโยชน์ให้ผู้นำรัฐต่าง ๆ คือ

1. รัฐต่าง ๆ สามารถแยกตัวเป็นอิสระจากมัชฌปานีได้
2. รัฐต่าง ๆ มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นจากการติดต่อค้าขายกับมุสลิมด้วยกัน
3. ผู้นำรัฐมีอำนาจทางการเมืองเพิ่มขึ้น เป็นประมุขทั้งศาสนาและการเมือง ประชาชนไม่กล้าละเมิดคำสั่งสุลต่าน เพราะจะผิดจริยธรรมและแพ้ค่าใช้จ่าย ทำให้สุลต่านมีอำนาจเพิ่มมากขึ้น เป็นที่คุณกว่าการปกครองแบบเทวราชาแบบเดิม
4. ส่งเสริมสถาบัน kaziriy จากการรู้ดีความว่าอำนาจของพระอัลล่าห์จะถ่ายทอดลงมาในสังคมของชนชั้น kaziriy จึงมีการตั้งตัวเป็นสุลต่านแยกออกจากเป็นรัฐต่าง ๆ มา กว่า 4 ทำให้เกิดรัฐต่าง ๆ ในความสุนทรีย์และหมู่เกาะอินโดนีเซียเป็นรัฐอิสระหลายรัฐ ผู้นำได้พยายามเผยแพร่ศาสนาอิสลามเข้าไปในหมู่ประชาชนของตนให้มากที่สุดเพื่อตนจะได้เป็นสุลต่านที่แท้จริงของเขาเหล่านั้น จึงเกิดการแย่งชิงประชาชน แย่งชิงดินแดน แย่งชิงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทำให้สภาพการเมืองในภูมิภาคแถบนี้ไม่สงบนัก มีการทะเลาะเบาะแว้งกันตลอดเวลา เปิดโอกาสให้ต่างชาติแทรกแซงได้ง่าย

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ให้นักศึกษาทำรายงานเรื่องศิลปะและอารยธรรมอินเดียและจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พร้อมแสดงภาพประกอบ หรือ การรับนับถือศาสนาอิสลามของบริเวณสถาบันสุนทรีย์และหมู่เกาะ พร้อมภาพประกอบ

การซึ่งอาณาจักรในระยะแรก

ในระยะคริสต์ศตวรรษที่ 2 ได้มีชนชาติต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สถาปนารัฐของตนขึ้นในบริเวณ 3 แห่ง คือ

1. บริเวณตอนล่างและสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง

2. ทางตอนเหนือของเมืองเว้ (Hue) ในบริเวณอันนัม

3. ทางตอนเหนือของคานสมุทรคล้าย

หลังจากคริสต์ศตวรรษที่ 6 ก็มีอาณาจักรในบริเวณลุ่มแม่น้ำอิรวดี สาลวิน เจ้าพระยา ในสุมาตรา ชวา เกิดขึ้นตามมา

อาณาจักรเหล่านี้จะกล่าวถึงอาณาจักรที่สำคัญที่มีพื้นฐานการเมืองการปกครองที่มั่นคงในระยะนั้น

อาณาจักรพูนัน เราการบเรื่องราวของอาณาจักรนี้จากจดหมายเหตุจีนเป็นส่วนใหญ่ว่า ตั้งขึ้นราบริสต์ศตวรรษที่ 1-6 ถือเป็นอาณาจักรแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับเอาวัฒธรรมอินเดียเข้ามาสร้างความเจริญให้กับอาณาจักรตน มีการส่งเครื่องราชบรรณาการให้เจ็นเป็นอาณาจักรแรก มีเมืองค้าขายสำคัญบริเวณปากแม่น้ำโขงซึ่งว่าเมืองอกแก้ว มีเมืองหลวงซึ่งเมืองวายาบูรุษ พูนันเป็นศูนย์กลางการค้าทางน้ำ แม้อิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขงและลุ่มน้ำเจ้าพระยา ผู้ปกครองของพูนันคนแรกคือโภนหัญญาได้ชัยชนะต่อชาวนีเมือง ริเริ่มการปกครองแบบกษัตริย์ขึ้น รัฐบาลการปกครองแบบศักดิ์จากอินเดีย ฐานะของกษัตริย์พูนันเป็นเจ้าแห่งกุษาหรือไศลราช อันเป็นความเชื่อที่รับมาจากอินเดียในเรื่องการนับถือยอดเขาพระสูเมรุสมผasn กับความเชื่อของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น นับถือยอดเขา ถือว่ายอดเขาเป็นที่บรรจบระหว่างดินกับฟ้า นอกจากนั้นก็ยังมีการนับถือพญานาคว่าเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นเจ้าแห่งแผ่นดิน แม่พูนันจะรับเอกสารบันทึกเรื่องราวด้วยตัวเอง แต่ยังคงความใกล้ชิดกับประชาชนอยู่มาก ศาสนาที่นับถือ คือ พระหมณและพุทธศาสนาหมายความว่า

พูนันเสื่อมลง เพราะเมืองขึ้นแยกตัวเป็นอิสระ และสภาพเศรษฐกิจเสื่อม เส้นทางการค้าทางน้ำเปลี่ยนไป นิยมใช้การเดินเรือแทน ทำให้พูนันถูกพวกเขมรเข้ามาปกครอง และถูกกลืนชาติไปในที่สุด

อาณาจักรจามปा ในระยะใกล้เคียงกับตั้งอาณาจักรพูนัน ในปี ค.ศ. 192 จดหมายเหตุจีนได้บันทึกการรับรองของเจนต่ออาณาจักรที่ตั้งขึ้นในบริเวณเว้ในประเทศเวียดนามปัจจุบัน ซึ่งอาณาจักรสินยี่ หรือจามป่า จากหลักฐานทางโบราณคดี พบรากภาษาสันสกฤตแสดงให้เห็นการรับอารยธรรมอินเดียเข้ามาในภูมิภาคนี้ และพญาหมายยายตัวขึ้นไปมีอิทธิพลทางตอนเหนือในเขตอิทธิพลของจีน คืออาณาจักรเวียดนาม และยังส่งทูตไปเจนในระหว่าง ค.ศ. 220-230 ซึ่งกษัตริย์ของจามป่า เป็นซือที่เจนเรียกคือพานเหียง (เจนจะเรียก กษัตริย์ที่ได้รับอิทธิพล

ของอารยธรรมอินเดียว่า พัน หรือพานนำหน้า แสดงฐานะภัตตริย์เหมือนคำว่าพระพรหม)
ได้ขยายอาณาเขตขึ้นตอนเหนือทำให้ต้องรับกับข้าหลวงจีน (ค.ศ. 399-407)

หลังคริสต์ศักราชที่ 4 พระเจ้าภารมันได้ครอบครองทางใต้ของอ่าวคุราณ (กว้าง
น้ำ ภูเย็นในปัจจุบัน) ได้สถาปัตยนาฬิกเป็นภาษาสันสกฤตและสร้างเทวสถานที่มิชอน (Mison)
เพื่อนุชาศิลีงค์ อันเป็นตัวแทนของพระองค์พระศิริ ศิลารักษานี้เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็น
ถึงการรับวัฒนธรรมอินเดียในขณะนี้ในบจจุน ทำให้ทราบว่าบริเวณกว้างนี้เป็น
ศูนย์กลางของอาณาจักร Jamie ป่า มีชื่อเรียกเป็นภาษาอินเดียว่า ออมราวดี และมีอารักษ์ที่บริเวณ
ตราเกียว มิชอน และคงเดิม ว่าเมืองนี้มีการบูชาพระศิริและพระอุมาห์ดี มีการปักครองแบบ
เทวราช แต่ไม่สามารถอ่านได้ ใจไปที่ศูนย์กลางได้ เพราะชาว Jamie ปักครองกันเองเป็นรัฐอิสระ
แตกเป็นแคว้นเล็กแคว้นน้อย ซึ่งเป็นสาเหตุที่ Jamie ป่าไม่สามารถรักษาอำนาจของตนไว้ได้นาน
เท่าอาณาจักรอื่น

ภาษาของ Jamie จัดอยู่ในตระกูลเดียวกับอินโดนีเซีย รับวัฒนธรรมอินเดียทางทะเลจาก
การติดต่อกับพ่อค้าอินเดีย และทางบกผ่านพุนัน การนับถือศาสนา นับถือพุทธศาสนาอย่าง
แพร่หลาย แต่ปัจจุบันนี้มีการบูชาพระศิริและพระอุมาห์ดี มีการปักครองแบบคุปตะ พาก Jamie พยายาม
เผยแพร่วัฒนธรรมอินเดียของตนนี้ไปในเวียดนาม ทำให้ต้องทำการสังหารกันเวียดนาม บางครั้ง
ตกเป็นเมืองขึ้นของกัมพูชา และตกเป็นของเวียดนาม ตามลำดับ

อาณาจักรเจนละและกัมพูชา พากเจนจะเป็นบรรพบุรุษของเขมร ได้อพยพเข้ามา
ขอตั้งถิ่นฐานอยู่ในอาณาเขตของพุนัน ถึง ค.ศ. 550 ผู้นำของเจนจะจัดสถาปนาการปักครองตนเอง
แยกจากพุนัน ต่อจากนั้นก็เมืองหลวงของพุนันได้ เจนจะพยายามขยายอำนาจของตัวเองไปเท่ากับ
ดินแดนที่พุนันเคยมี เพื่อให้ชาติต่าง ๆ ยอมรับตน ทำให้เจนจะมุ่งมั่นทำการสังหารมากเกินไป
ไม่ค่อยสนใจกับเศรษฐกิจ ทำให้เจนจะเสื่อมลงอย่างรวดเร็ว แตกแยกออกเป็นเจนละบกและ
เจนละน้ำ และตกเป็นเมืองขึ้นของพระเจ้าสัญชัยแห่งอาณาจักรชาว ประมาณปี ค.ศ. 775
วัฒนธรรมอินเดียที่เจนจะรับเข้ามารับผ่านพุนันอีกทีหนึ่ง ความเข้มงวดในการปักครองมีมากขึ้น
นั้นคือความห่วงเหินระหว่างผู้นำกับประชาชน ในสมัยของพุนัน พระเจ้าแผ่นดินออกว่าราชการ
วันละ 3-4 ครั้ง แต่มาในสมัยเจนจะลดน้อยลง แต่ก็ยังคงวัฒนธรรมอินเดียที่เจนจะรับ
เข้ามาที่จะปรากฏเฉพาะในราชสำนักเท่านั้น สถาปัตยกรรมการก่อสร้างของพุนันตามแบบ
อินเดียนจะใช้อิฐดานบุนเป็นส่วนใหญ่ เจนจะเลียนแบบพุนัน แต่เริ่มใช้หินในการก่อสร้าง ที่นี่
ที่ใช้มีศิลปะและหินราย

พวากเบนร์ได้รวมตัวเป็นปีกแผ่นอิกรังห์ในสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 ซึ่งประทับอยู่ในช华 (อาจจะลี้ภัยมาหรือถูกจับมาก็ได้) ได้ยกทัพขึ้นมาบีดครองอาณาจักรเจนละได้สำเร็จ (ค.ศ. 802-850) รวมเงินและบากและเงินและนาเข้าด้วยกัน ให้เชื่อใหม่ว่า กัมพูชา นำพาราหมณ์ จากช华ขึ้นมาปะกอบพิธีราชภิเศก เพื่อหลุดพ้นจากอำนาจของช华 ประกาศพระองค์เป็นเจ้าแห่งจักรวาล โดยปะกอบพิธีกรรมบูชาศิวสิ่งที่บันยอดเขาอันเป็นเครื่องแสดงว่าพระองค์คือผู้มีฐานะเท่าเทียมกับเทพเจ้าทั้งหลาย การปะกอบพิธีราชภิเศกของพระองค์ การบูชาศิวสิ่ง การประกาศพระองค์เป็นเจ้าแห่งจักรวาล ถือเป็นการเริ่มต้นของยุคเทวราชาอย่างแท้จริง กษัตริย์กัมพูชาสมัยนี้ทุกพระองค์ (ค.ศ. 802-1200) ได้สร้างความเป็นปีกแผ่นทางเศรษฐกิจ และความเจริญให้กับอาณาจักรเขมรเป็นอย่างมาก

ลักษณะของชาามีส่วนสำคัญที่ทำให้อณาจักรกัมพูชาสมัยนี้เจริญรุ่งเรืองมาก คือ

1. การทำพิธีราชภิเศกเป็นการประกาศให้คนยอมรับในองค์พระมหากษัตริย์และพระมหากษัตริย์มีฐานะสูงส่งเป็นทวดา ทำให้ราชภูมิเกรงกลัวในพระราชอำนาจ สามารถ เกณฑ์แรงงานราษฎรไปใช้ในการบุคคลอ่างเก็บน้ำเพื่อการเกษตรทำให้เศรษฐกิจดี เกณฑ์แรงงานราษฎรไปใช้ในการสร้างราชธานีและสิ่งก่อสร้างทางศาสนา เกณฑ์แรงงานไปใช้ในการขยายอาณาเขต เป็นต้น
2. ศูนย์กลางการบริหารและการปกครองคือราชธานี แล้วแบ่งส่วนราชการตามแบบศักดินาจากอินเดีย สามารถรวมอำนาจการปกครองเข้าสู่ส่วนกลาง
3. อาศัยกฎหมายพระบรมนูธรรมศาสตร์ที่มีบังลงโทษรุนแรง เมื่อราชภูมิขาดชื่นพระราชอำนาจและคำสั่งทำให้ราชภูมิต้องรับใช้พระมหากษัตริย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้กษัตริย์มีอำนาจเป็นสมบูรณ์ญาติพิธิราชย์ได้เต็มที่
4. คติความเชื่อในลักษณะของชา คือการสร้างสิ่งก่อสร้างที่ใหญ่โตเลียนแบบที่ประทับของพระอิศวร หรือการสร้างเทวสถานเพื่อประดิษฐานศิวสิ่งที่ทำให้ต้องเกณฑ์แรงงานคนมาใช้ในการก่อสร้าง เป็นการควบคุมประชาชนและทำให้ประชาชนรับทราบในพระราชอำนาจของกษัตริย์

อาณาจักรกัมพูชาเสื่อมลงหลังสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เพราะเหตุว่า การทำสังคมและเกณฑ์แรงงานราษฎรมาใช้ในการก่อสร้างไม่หยุดยื่นทำให้เศรษฐกิจทรุดลง ราชภูมิก่อภัยขึ้น นอกจากนั้น พุทธศาสนาเติบโตได้เข้ามาสู่ประชาชน มีผลกระทำดึงสถาบันกษัตริย์ กษัตริย์ไม่ได้อยู่ในฐานะสูงส่งอีกต่อไปในสายตาประชาชน เพราะพุทธศาสนา

สอนให้คนอยู่ในระเบียนบินยัง รักสันโถช ไม่สะสมความมั่งคั่ง ไม่มีพิธีกรรมทางศาสนาที่สลับซับซ้อน ให้มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ไม่สนับสนุนการสร้างปราสาทวิหารที่ใหญ่โต วิจิตร พิสดาร ทำให้อำนาจความศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าแผ่นดินน้อยลง ไม่สามารถซักวูงประชาชนเข้ามาใช้แรงงานเป็นกรรมกรได้อย่างแต่ก่อน กษัตริย์องค์หลัง ๆ ไม่มีความสามารถทำให้เขมรต้องสูญเสียอำนาจจากการเมืองเห็นอุดนแดนเนินเมืองขึ้นต่าง ๆ เช่น จอมป้ายกดัวเป็นเอกสารคนไทยในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นໄล่เขมรอ กไปได้สำเร็จ

อาณาจักรมอญ มอญเป็นกลุ่มเชื้อสายเดียวกับเขมร อพยพมาจากฝั่งตะวันตกของจีน ราว 1,000 ปีก่อนคริสต์ศตวรรษ เข้ามายังในแถบชายฝั่งทะเลของพม่า และเข้ามาในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในดินแดนสุวรรณภูมิ พากมอญที่อยู่ในพม่าส่วนใหญ่อยู่ตอนไปทางตะวันออกของแม่น้ำอิรวดี และมีอาณาเขตแฟ่ไปถึงเมืองทวาย แต่ศูนย์กลางทางวัฒนธรรมและการเมืองอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา พากมอญได้รวมตัวกันตั้งเป็นอาณาจักรได้ราชคริสต์ศตวรรษที่ 5 มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองสุธรรมาราด หรือเมืองท่าตุน ซึ่งอยู่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำสะโถง

พากมอญที่สุธรรมาราดนี้มีความรู้ทางด้านเกษตรกรรม การทำนา การทำไร่ มีความชำนาญในการชลประทาน โดยเรียนรู้มาจากพากอินเดีย พากมอญเป็นผู้เริ่มการชลประทานขึ้นในที่ราบกயอเส (Kyaukse) ในบริเวณตอนกลางของพม่า ซึ่งเป็นบริเวณแห้งแล้งให้เป็นที่ราบที่อุดมสมบูรณ์ขึ้นมาได้ ติดต่อค้าขายใกล้ชิดกับพากอินเดียและลังกา ทำให้มอญได้รับอารยธรรมอินเดียไว้เต็มที่หลายประการ โดยเฉพาะทางด้านภาษาบาลี วรรณคดี และพุทธศาสนาเเครวاف และมอญเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมอินเดียให้กับชนชาติอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น เขมร พม่า ไทย จัดว่ามอญเป็นผู้บุกเบิกด้านอารยธรรมอินเดียในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หลังจากที่พม่าได้รับชัยชนะพากมอญ ประมาณต้นศตวรรษที่ 6 พากมอญอีกกลุ่มนหนึ่งได้เข้ามาตั้งทุ่มชนขึ้นในบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา แผ่อำนาจครอบครองในบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณที่เป็นประเทศไทยในปัจจุบัน พบเจริญภาษาอามอญอายุประมาณ ศ.ศ. 600 อาณาจักรนี้จึงเรียกว่า To Lo po Ti หรืออาณาจักรทวาราวดี ซึ่งศูนย์กลางของอาณาจักรนี้อยู่ที่ได้ไม่แน่ชัด แต่ทราบว่าบริเวณที่ตั้งของอาณาจักรทวาราวดี คือบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนกลางของประเทศไทยบริเวณจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท ทางเหนือคงไม่เกินจังหวัดนครสวรรค์ ทางตะวันออกคงถึงปราชินบุรี และทางใต้ถึงไซะฯ โดยพบร่องรอยอารยธรรมอญมาก เช่น พระปฐมเจดีย์ พับพระพุทธฐานปุ่มคุปตะ พับพระธรรมจักรมีกวางหมอบ พับตะเกียงสำริดในบริเวณพงตึก จังหวัดกาญจนบุรี พับพระพุทธฐาน

และท่วงไปในบริเวณจังหวัดต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

วัฒนธรรมของพวากมอยุที่รับจากอินเดียและถ่ายทอดให้ชนชาติอื่น

1. พุทธศาสนาแบบธรรมชาติ การใช้ภาษาบาลี แพร่หลายในหมู่ชาวพื้นเมืองເອເຊີຍ ตะວันออกเฉียงใต้ เพราะไม่เน้นโครงสร้างทางสังคมแบบลักษณะคุณ
2. การจัดการปกครองและรูปแบบเทวรำชาที่เน้นพุทธศาสนา
3. วัฒนธรรมทางการค้า
4. ความรู้ทางการชลประทานและการเกษตรกรรม
5. ภาษาและการเขียนหนังสือ

อาณาจักรทวารวดีเสื่อมลงจากการขยายอํานาจของกัมพูชาในคริสต์ศตวรรษที่ 10 และอาณาจักรที่หริภุญไชยถูกชาวไทยขยายอํานาจครอบครองในคริสต์ศตวรรษที่ 13

อาณาจักรครีเกษตรและอาณาจักรพุกาม

อาณาจักรครีเกษตร เป็นอาณาจักรของพวากพูดซึ่งเป็นบรรพบุรุษของพม่า จินเรียม พากนีว่า เพี้ยา (Pyu) อพยพมาจากภาคตะวันออกของธิเบตมาอยู่ในพม่าตอนบน ในระยะเวลา ไกส์เคียงกับพวากมอยุ พวากพูดตั้งศูนย์กลางการปกครองของตนขึ้นที่เมืองแปร บนสูมแม่น้ำ อิระวادي เรยกอาณาจักรของตนว่าครีเกษตร แปลว่าดินแดนแห่งความโชคดี เป็นศูนย์กลางการค้าขาย เพราะไม่ใกล้จากทะเลมากนัก ได้รับวัฒนธรรมอินเดียโดยตรง โดยรับรูปแบบการปกครองแบบเทวรำชา แต่ก็ไม่ได้รวมอาณาจักรเป็นปึกแผ่น เพราะมีเมืองต่าง ๆ แยกกันปกครองอย่างอิสระ เคร่งครัดในพุทธศาสนา โดยพนjawik เป็นภาษาบาลีในบริเวณไกส์เมืองแปร นักบวชจีนที่เดินทางมาในศตวรรษที่ 7 กล่าวว่าเมืองแปรเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาธรรมชาติ (หินยาน) โดยยังคงใบสัก วิหาร และสถานที่สำคัญทางศาสนาันบร้อยแห่งเป็นของพุทธศาสนาหินยานทั้งสิ้น แม้จะมีการรับพุทธศาสนาอย่างบ้าง โดยเฉพาะการรับนับถือพระโพธิสัตว์ อวโลกิเตควรในระยะปี ค.ศ. 800 แต่พุทธศาสนาหินยานก็ยังคงมีอิทธิพลต่ออาณาจักรพุกาม กระทั้งเสื่อมไป

การรับวัฒนธรรมอินเดียด้านอื่น ๆ รับเอาสถาปัตยกรรมการก่อสร้างพระรัชทวัง วัดเจดีย์ และพระพุทธรูป สร้างด้วยอิฐเคลื่อน มีกำแพงใหญ่ส้อมรอบ ซึ่งเป็นศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมที่เนื่องมาจากศาสนา

ข้อนำสังเกต คือ การรับกฎหมายจากอินเดีย อาจน่าจักรที่ตั้งขึ้นใหม่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มักจะใช้เป็นเครื่องมือในการปกครอง แต่อณาจักรของพญ์ปีเสธที่จะรับ พวกพญ์ยังคงใช้กฎหมายที่สืบทอดมาจากประเพณี โดยเน้นเรื่องความมีมนุษยธรรมเป็นหลัก และประกอบกับเป็นพุทธศาสนาที่เคร่งครัด

พวกพญ์สืบมลงเพราะถูกน่านเจ้ารุกรานในปี ค.ศ. 832 กวาดต้อนชาวพญ์ไปเป็นจำนวนมาก อาจน่าจักรเสื่อมลง และค่อย ๆ ถูกพวกพุกามขยายอำนาจขึ้นมาครอบครองได้ในที่สุด

อาจน่าจักรพุกาม ก่อตั้งโดยชนเชื้อสายเดียวกับพวกพญ์คือพวกพม่า พม่าเดิมเรียกตนเองว่า รามา (ปัจจุบันตั้งชื่อประเทศว่าเมียนมาร์ ตามชื่อเรียกตนของแต่เดิม) อพยพมาจากการได้ของจีนเพราะถูกจีนรุกราน แล้วหนีลงทางใต้ เรียนรู้เรื่องการรบ การใช้ธนู การใช้ม้าจากน้ำแข็ง มีความต้องการดินแดนตั้งตนเป็นอิสระ เมื่อพม่าอพยพเข้ามาขณะที่พญ์อยู่อ่อนแอกับเจ้ารุกราน แห่งดินแดน และค่อย ๆ กลืนชาติของพญ์ไปได้ในที่สุด พวกพม่าตั้งเมืองหลวงของตนขึ้นที่พุกาม อยู่ในทำเลที่ดี อยู่ใกล้แม่น้ำที่แยกมาจากแม่น้ำอิรวดีและแม่น้ำชินwin เป็นชุมทางที่จะไปแพร่แพร่สัมและยุนนานและลุ่มแม่น้ำสะโถง ในบริเวณที่อยู่ของพวกมอญ จนกระทั่งคริสต์ศตวรรษที่ 11 พม่าได้ผู้นำที่มีความสามารถคือพระเจ้าอนิรุทธ (อโนรชา) ได้ตั้งตนเป็นกษัตริย์ โดยการปราบดาภิเศกในปี ค.ศ. 1044 ขยายอิทธิพลไปครอบครองพวกมอญ และรับวัฒนธรรมมอญมาใช้ โดยเฉพาะการนับถือพุทธศาสนาเตราวาท บังคับให้คนพม่าเลิกนับถือพุทธศาสนาแบบไสยามศาสตร์ตามลัทธิอารี (Ari) หันมารับนับถือพุทธศาสนาเตราวาท รูปแบบการปกครองรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางได้แน่นแฟ้น ไม่มีปัญหาการแตกแยกเป็นแคว้นต่าง ๆ พระเจ้าอนิรุทธทรงใช้นโยบายสร้างสันติในภูมิภาคและสนับสนุนให้ทุกชาติที่อยู่ร่วมกันในประเทศมีอิสระร่วมกันอย่างสันติ โดยพม่าจะเป็นผู้นำและสร้างสันติให้เกิดขึ้น ทำให้ชาติต่าง ๆ ไม่พอยใจที่ต้องอยู่ใต้การปกครองของพม่า โดยเฉพาะพวกมอญ กษัตริย์พม่าในสมัยพุกามมองค์แรก ๆ ยังคงรับวัฒนธรรมมอญทางด้านศาสนา วรรณคดี การเขียนหนังสือ และศิลปะ ต่อมาพม่าเริ่มสร้างวัฒนธรรมเป็นของตนเองขึ้นในสมัยพระนราบดีสินธุ ซึ่งสมัยนี้จัดเป็นสมัยที่มีการเผยแพร่ศาสนาเตราวาทไปทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อาจน่าจักรพุกามเสื่อมเนื่องจากถูกพวกมงโกรุกราน อาจน่าจักรแตกแยก จึงเข้ามาปกครองระยะหนึ่งและสามารถรวมบ้านเมืองขึ้นได้ใหม่ในสมัยราชวงศ์ตองอู

วัฒนธรรมอินเดียที่พม่ารับเข้ามา

1. พุทธศาสนาเตราวาทและภาษาบาลี

2. การปักครองแบบเทราชาเป็นหลักพุทธศาสนา กษัตริย์คือผู้มีบุญญาธิการสร้าง
กานบารมี เมื่อเสด็จสรวรมหัศจรรย์ขึ้นสู่สรวงสรวรค์

3. การเขียนหนังสือแบบมอยุ

4. ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมเนื่องในศาสนาพุทธ การสร้างวัด เจดีย์ และสุสูปแบบ
มอยุ เจดีย์ที่มีชื่อเสียงของพม่าที่สร้างตั้งแต่สมัยพระเจ้าอนิรุทธ์ แต่มาสร้างในสมัยต่อมา คือ
ชเวดากอง นอกจากนั้นก็มีเจดีย์อันน่า嗟賞 การก่อสร้างสมัยหลังจะเป็นศิลปะพม่าเองมากขึ้น
คือมีลักษณะโปรดปร่วงไม่ทึบตามแบบของมอยุ

การปักครองของพม่ารับระบบศักดินาจากอินเดียดังกล่าวแล้ว พม่าได้มีการจัดตั้งสภา
บริหารประเทศเรียกว่า สภาอุทစห (Hluttaw) เป็นสภาที่ปรึกษาของพระเจ้าแห่งเดียว ประกอบ
ด้วยอัครมหาเสนาบดีคนสำคัญ ๆ มีบทบาทในการบริหารประเทศมาก

พุทธศาสนามีอิทธิพลกับสังคมพม่า ถือวัดเป็นศูนย์รวมการศึกษาและประชาสัมพันธ์
อำนาจของรัฐบาล รัฐบาลพม่าต้องอาศัยวัดในการควบคุมประชาชน การออกกฎหมายให้คน
ปฏิบัติตาม การรวมชนชาติต่าง ๆ ในพม่า วัดเองซึ่งมีเป็นจำนวนมากก็ต้องอาศัยการสนับสนุน
จากรัฐบาล ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล วัดและประชาชน จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

อาณาจักรในศาสนาพุทธมลายุและหมู่เกาะ

หลังจากเส้นทางการค้าทางน้ำเสื่อมความนิยม หันมาสนใจใช้เส้นทางการเดินเรือแทน
โดยพ่อค้าชาวอินเดีย และพ่อค้าชาวหรรบในตะวันออกกลางได้เดินเรือผ่านช่องแคบมะละกาเพื่อจะ^{เพื่อจะ}
ไปประเทศไทย บริเวณภูมิภาคนี้มีการสถาปนาตนเองขึ้นจากความรุ่งเรืองทางการค้า และ
รับอารยธรรมอินเดีย จากหลักฐานของอินเดียและจีน พบว่ามีอาณาจักรโบราณในแหลมมลายู
นี้ คือ อาณาจักรลังยาเลียว หรือลังคะสุกะ มีการสั่งหุตไปจีนครั้งแรกในปี ค.ศ. 515 ทางเหนือ
ลังคะสุกะ มีอาณาจักรพัน พัน บริเวณบ้านดอน สุราษฎร์ธานี สั่งหุตไปจีนประมาณ พ.ศ. 424
และอาณาจักรตามพรลิงค์ (บริเวณนครศรีธรรมราช) ซึ่งต่อมาถูกสูญหายอ่อนแอมาป่วยได้

อาณาจักรในภูมิภาคแถบนี้พบร่องรอยการรับอารยธรรมอินเดียมากมาย มีการติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยพบว่ากีฬาชาสันสกฤตในภาษาออร์เนียว ในสุมาตราพบพระพุทธรูปแบบ
อมรavarði ชwapubพระพุทธรูปแบบคุปตะและกีฬาชาสันสกฤต ในมหาภารຍ์รามายณะ เรียก
ภาษาชาวว่า ယาวาทีป จำกัดหมายเหตุว่าก็ตัวว่ามีอาณาจักรเล็ก ๆ ที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรม
อินเดียหลายอาณาจักรในคริสต์ศตวรรษที่ 6 อาณาจักรที่ใหญ่ที่สุดคือศรีวิชัย ได้ปราบอาณาจักร
เล็ก ๆ แล้วเข้าครอบครองในบริเวณช่องแคบมะละกาและช่องแคบชุนดา

ความเจริญของอาณาจักรคริวชัย ในระยะคริสต์ศตวรรษที่ 7-11 เป็นระยะที่คริวชัยมี
ความเจริญทางเศรษฐกิจมาก โดยคุณเส้นทางการค้าระหว่างจีนกับอินเดีย ในระยะคริสต์ศตวรรษ
ที่ 8 ราชวงศ์ไศลendor (Sailendra) ในชวาได้มีอำนาจในอาณาจักรารามแข่งขันกับอาณาจักร
คริวชัย มีผู้สนับสนุนฐานว่าผู้ก่อตั้งราชวงศ์ไศลendorอาจสืบเชื้อสายมาจากพวากพูนันท์หลบหนี
การโจมตีของเขมรและจำปាដเข้ามาในชวา พ่อคริสต์ศตวรรษที่ 9 เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการ
เมืองในชวา ทำให้พวากชวาในราชวงศ์สัญชาติเข้ามามีอำนาจเหนือพวากไศลendor เจ้าชายของ
ไศลendorได้หนีไปสุมาตราและได้อภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงของคริวชัย ตั้งราชวงศ์ใหม่ขึ้น
ปกครองคริวชัย และทำให้คริวชัยเจริญขึ้นจนเป็นมหาอำนาจทางการค้าและการเมืองในภูมิภาค
แถบนี้ นอกจากนั้น คริวชัยยังเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาในชยาน jarig ในปี ค.ศ. 775
พบว่าคริวชัยแห่งอำนาจในแหลมลายูขึ้นมาถึงไขยา สุราษฎร์ธานี คริวชัยเสื่อมลงตั้งแต่ปี
ค.ศ. 1025 เนื่องจากภัยพวากใจพะในอินเดียภาคใต้รุกราน แต่ยังคงมีกษัตริย์ปกครองต่อมาจน
ปี ค.ศ. 1280 คริวชัยจึงหมดอำนาจโดยสิ้นเชิงจากการรุกรานของอาณาจักรมัชฌาปหิต และ
อาณาจักรไทยในแหลมลายู

อาณาจักรที่ขึ้นมา มีอิทธิพลทางการค้าและการเมืองแทนที่คริวชัย คือ อาณาจักรในชาว
และนาหลี อาณาจักรที่เจริญในช่วงคือ อาณาจักรสิงห์ส่าหรี เจริญขึ้นในปี ค.ศ. 1222-1292
โดยพระเจ้าเกียรตินครข้าย้ายอำนาจของสิงห์ส่าหรีไปทั่วภาคชวา ควบคุมช่องแคบมะละกา
ซึ่งเคยเป็นของคริวชัยมาก่อน พระเจ้าเกียรตินครประภาศพระองค์เป็นคริวพุทธ ผสมผสาน
วัฒนธรรมขึ้นดูกับวัฒนธรรมพื้นเมืองและพุทธศาสนาอย่างเข้าด้วยกัน ความพยายามของ
พระเจ้าเกียรตินครในการรวมอาณาจักรเล็ก ๆ ภายใต้การนำของพระองค์เป็นจักรวรรดิ
อินโดเนเซียนั้นทำให้รัฐต่าง ๆ ไม่พอใจ และภายในราชสำนักของพระองค์เองก็ไม่เห็นด้วย
ก่อกบฏขึ้นล้มอำนาจของพระองค์ได้ในที่สุด นอกจากนั้น การที่พระองค์ไม่ยอมส่งเครื่องราช
บรรณาการให้เจ้าเป็นผลให้เจ้าสมัยมองโกลเข้ามาถูกภาราน แต่พระองค์ก็ถูกพวกกบฏปลงพระชนม์
ไปแล้ว เจ้าชายวิชัยราชบุตรเบย์จึงขออ่อนน้อมต่อมองโกลเพื่อให้ช่วยปราบกบฏให้ และหลัง
จากปราบกบฏภารานความแล้ว ก็ผลักดันให้พวกมองโกลออกไปตั้งอาณาจักรใหม่ขึ้นมาคือมัชฌปาราหิต

อาณาจักรมัชฌปัตติ เจริญขึ้นในปี ค.ศ. 1293-1520 เป็นอาณาจักรสุดท้ายในหมู่
อาณาจักรที่มีความเจริญทางอารยธรรมแบบเชิงดู-ชวา หลังจากเจ้าชายวิชัยขึ้นครอง
ราชย์แล้ว สถาปนาพระนามว่าพระเจ้าเกียรติราชสะพันธุ์ธรรม ดำเนินนโยบายตามพระเจ้า
เกียรตินคร ได้นำรูปแบบการปกครองแบบจักรวรรดิอินโดเนเซียมาใช้อีก และมาเกิดการต่อ
ต้านในสมัยของพระเจ้าซัยนครพระราชนอรส แต่สามารถปราบกบฏได้โดยความสามารถของ

นายกหารที่มีชื่อ กชา มาดา (Gaja Mada) ซึ่งต่อมาเขาได้เป็นอัครมหาเสนาบดีคนสำคัญของพระเจ้ายัมวุรุก กษัตริย์ผู้ปกครองสืบท่องมาจากการเจ้าชัยนคร เขาทำให้อาณาจักรมัชฌปาราหิตเจริญรุ่งเรืองยิ่งกว่าอาณาจักรใด ๆ ในภูมิภาคนี้ สามารถดำเนินนโยบายการสร้างจักรวรรดิอินโดเนเซียได้เป็นผลสำเร็จ ขยายอิทธิพลไปทั่วภาคชวา ศรമาตรา บอร์เนียว สัมอำนาจของศรีวิชัยลง ส่งเสริมการค้ากับจีน อินเดีย ตะวันออกกลาง และประเทศเพื่อนบ้าน .

ความเจริญของอาณาจักรมัชฌปาราหิต

1. จัดระเบียบการปกครองภายในแยกเป็นส่วนต่าง ๆ จัดให้พระบรมวงศานุวงศ์ทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ โดยมีเงินเดือนตอบแทน สำรวจสำมะโนประชากรทั่วประเทศจัดอาชีพให้ประชาชน

2. รับกฎหมายพราหมณุธรรมศาสตร์จากอินเดียมาผสมผสานกับประเพณีเดิมของชาว

3. สนับสนุนงานด้านวรรณคดีและบันทึกประวัติศาสตร์ เช่น โคลงชื่อ นครเกียรติคุณบันทึกโดย ปราบาน ชา (Prapan cha) เป็นโคลงเกิดพระเกียรติพระเจ้ายัมวุรุก และบรรพบุรุษของพระองค์

4. ทางด้านศาสนา นับถือลัทธิเชิวพุทธ (อินดู-ชา娃) และบังคับให้รู้อื่น ๆ รับนับถือตาม

มัชฌปาราหิตเรื่อมลงจากการแย่งชิงอำนาจของและขาดผู้นำที่ดี เพชิญกับการขยายตัวของอาณาจักรไทยลงไปในแหลมมลายู และการขยายตัวของศาสนาอิสลามที่รุ่งเรืองทั่วโลก ไม่ยอมให้รัฐบาลของพระองค์ต้องยอมแพ้ จึงได้รับการสนับสนุนจากชาวมุสลิมในคริสต์ศตวรรษที่ 16 รัฐต่าง ๆ ในหมู่เกาะอินโดนีเซียก็แยกตัวเป็นอิสระและไม่มีรัฐให้เมื่อความสามารถดังอาณาจักรขึ้นมาได้อีก

อาณาจักรไทย

แหล่งเดิมของคนไทย ตามหลักฐานการค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ มีข้อสันนิษฐาน หลายแนวทางด้วยกัน คือ

1. อพยพจากเทือกเขาอัลไ泰ในสาธารณรัฐมองโกเลียฝ่ายจีนลงมา

2. อัญทางตอนใต้ของจีนบริเวณคุ่มแม่น้ำแม่กลองซึ่งเกียง กระจัดกระจาดอยู่ในมณฑลยูนนาน เสฉวน กวางสี และกวางตุ้ง

3. อัญในดินแดนไทยปัจจุบัน โดยพนร่องรอยทางโบราณคดีในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ของเยอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. อพยพมาจากการได้รับเรื่องราวจากชาว มลายู แล้วเคลื่อนขึ้นมาทางเหนือ

ในข้อที่ยอมรับกันมากที่สุดคือข้อ 2 เชื่อว่าถิ่นฐานเดิมของไทยอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศจีน แบบแครวนกวางตุ้งท่อ กับประเทศไทยตอนนี้ และต่อมาได้อพยพไปทางทิศตะวันตก ขึ้นไปทางเหนือไม่เกินแม่น้ำแยงซีเกียง ส่วนอีกพวกหนึ่งยกลงมาทางใต้ (ศาสตราจารย์ ม.จ. สุภัทรดิศ ดิตกุล) เพราะมีหลักฐานว่ามีคนไทยที่พูดภาษาไทยในดินแดนดังกล่าว ข้อ สันนิษฐานที่ 3 และ 4 ยังต้องรอพิสูจน์หลักฐานทางโบราณคดีต่อไปอีก

คนไทยที่อพยพลงมานี้ได้รวมกันขึ้นหลังจากปี ค.ศ. 650 เป็นอาณาจักรน่านเจ้า (Nan Chao) หรือดินแดนแห่งขุนศึกทางใต้ จีนเป็นผู้เรียก มีเมืองหลวงชื่อ ตาลี (Ta Li) ในขณะนั้นเป็นอาณาจักรที่มีความเข้มแข็งมาก รับวัฒนธรรมจากจีน ทางด้านการปกครองและวรรณกรรม มีกษัตริย์ปกครองหลายพระองค์ กษัตริย์ที่มีชื่อเสียงมากที่สุดคือ โก๊ะล่องฟอง นำเข้าหมอดำนาเจ ลงในปี ค.ศ. 1284 ถูกรุมเข้าในจักรวรรดิม่องกุล

และในดินคริสต์ศตวรรษที่ 13 นี้เอง เกิดการสถาปนาราชธานี ของชาวไทยเกิดขึ้น คือ

ราชธานินพมา

ไทย สุโขทัย

ไทย หลวงพระบาง

ไทยที่สุโขทัยได้รวมตัวกันขึ้นໄส่ออำนาจของเขมร และตั้งอาณาจักรสุโขทัยระหว่างปี ค.ศ. 1219–1238 สุโขทัยรุ่งเรืองมากในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชซึ่งเป็นกษัตริย์ไทยที่มีความสามารถทางด้านการรบ การปกครอง อักษรศาสตร์ และการต่างประเทศ ทรงสามารถขยายอำนาจ เข้าไปในดินแดนที่เคยเป็นของเขมรมา ก่อน ทางตะวันออกทรงแผ่อำนาจไปถึงหลวงพระบาง เวียงจันทน์ ลุ่มน้ำป่าสักจนถึงเมืองหนองคายในปัจจุบัน ทางใต้ได้รับเรื่องราวด้วยเช่นเดียวกัน รุ่งเรืองไปจนตลอดแหลมมลายู ทางตะวันตกมีอำนาจเหนือหัวเมืองมอยุ การขยายอำนาจของสุโขทัยไม่มีผู้ใดขัดขวาง เพราะการขยายอำนาจของพวกมูงโกลเข้ามาด้วยก้าวไม่ได้ อาณาจักรเขมรก็เสื่อมอำนาจลง ทางด้านการต่างประเทศ พระองค์ส่งเครื่องราชบรรณาการ ไปเจริญสัมพันธ์ไม่ตรีกับราชวงศ์มองโกลที่ปกครองประเทศจีน ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น ใช้เป็นครั้งแรก ส่วนทางด้านการปกครอง มีลักษณะแบบมองโกลเจือปน ผู้นำคือพ่อ ราชภูร เป็นสูก พ่อขุนรามคำแหงตั้งพระองค์เป็นพ่อขุน เจ้านายและข้าราชการเป็นสูกขุน ความต้องการ เป็นอิสระจากกัมพูชาทำให้การปกครองของกรุงสุโขทัยแสดงออกในลักษณะตรงข้ามกับเขมร ซึ่งมีลักษณะเป็นเจ้าขุนมูลนายมีศักดินา ผู้ปกครองสุโขทัยจะมีความใกล้ชิดกับราชภูร การออกกฎหมายไม่เข้มงวดในการลงโทษราชภูรเข่นกัมพูชา ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของพุทธศาสนา

อีกด้วย ศิลปะของสุโขทัยก็ทำตรงข้ามกับกัมพูชา เช่น พระพุทธชูปสุโขทัยมีพุทธลักษณะที่งดงามถือสาอ่อนช้อย ตรงข้ามกับเชมรที่มีความแข็งกระด้างมากล้า เจื่องปนอยู่ ทางด้านเศรษฐกิจให้มีการค้าขายเสรี เก็บภาษีพอประมาณ ซึ่งกรุงกัมพูชาจะรีดนาหายาเร็นภาษีจากราชภูมิมาก

พุทธศาสนาที่เข้ามาในสุโขทัยคือศาสนาพุทธนิกายพื้นยาน รับโดยฝ่ายผู้คนอุฐและเขมร และกล้ายเป็นศาสนาประจำชาติของคนไทยดังแต่เดิมมา หลังสมัยพ่อขุนรามคำแหง สุโขทัยอ่อนแอลง เมืองขึ้นต่างแยกตัวเป็นอิสระ เกิดชุมชนของไทยทางใต้ ตั้งตนเป็นใหญ่ขึ้นประมาณ ค.ศ. 1350 โดยการนำของพระเจ้าอุทoghong หรือสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 โดยมีศูนย์กลางที่กรุงศรีอยุธยา ต่อมาผ่านกาสุโขทัยไว้ได้ และพยายามขยายอาณาเขตออกไปในดินแดนเขมร จนเขมรต้องหนีอิทธิพลของไทยลงไปทางใต้ ส่วนทางเหนือไทยก็ขยายอำนาจไปถึงล้านนา อำนาจของอยุธยาในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 15 มั่นคงขึ้นจนแทนที่พุกามและกัมพูชาได้

การปกครองสมัยอยุธยา กลับรับรูปแบบการปกครองของอินเดียโดยฝ่ายเขมร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการสร้างอำนาจของกษัตริย์ให้ยั่งใหญ่และเพื่อความเป็นปึกแผ่นของอาณาจักรไทย คือตั้งแต่สมัยพระรามาธิบดีที่ 1 ขึ้นครองราชย์ ทรงปูพื้นฐานการปกครองแบบอินเดียที่ได้รับจากเขมร คือ แบ่งส่วนราชการออกเป็น 4 ส่วน คือ เวียง วัง คลัง นา วางรูปแบบการปกครองแบบเทวรำชา ตั้งพระองค์เป็นเทวราช เช่นเดียวกับกษัตริย์เขมร แต่ได้นำศาสนาพุทธเข้ามาผสมผสาน โดยถือว่ากษัตริย์เป็นทั้งเทวดาและพระโพธิสัตว์อีกด้วย พระองค์โปรดให้รวมรวมกฎหมายไทยขึ้นเป็นหลักในการปกครองประเทศ โดยตัดแปลงมาจากคัมภีรพระมนูธรรมศาสตร์ของอินเดีย การปกครองสมัยอยุธยาจะมีการวางราชฐานที่เป็นปึกแผ่นอีกรังหนึ่ง ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดยจัดให้มีการรวมอำนาจจากการปกครองเข้าสู่ศูนย์กลางมากขึ้น โดยมีราชธานีเป็นศูนย์กลางควบคุมหัวเมืองต่าง ๆ โดยยกเลิกความสำคัญของเมืองหน้าด่าน มีการแยกการบริหารราชการออกเป็นฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือน โดยสมุหกลาโหมคุมการทหาร สมุหนายกคุมด้านพลเรือนและจุตุสมก์ นอกจากนั้น สมัยนี้ยังมีการตรากฎหมายเพียบรายล้อมใช้เป็นครั้งแรกอีกด้วย

อาณาจักรอยุธยาเจริญขึ้นมากเป็นปึกแผ่นมากที่สุดในบรรดาประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 14-18 อยุธยาถูกอาณาจักรพม่ามาตีได้ถึง 2 ครั้ง ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1563 ในสมัยบุรุงนอง กษัตริย์ทรงขยายอาณาเขตของไทยออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้อยุธยาเป็นมหาอำนาจอีกรังหนึ่ง แต่พอนั้งสมัยสมเด็จพระนารายณ์ราชนาถ อยุธยาถูกอ่อนแอลงอีก พม่าในสมัยพระเจ้ามังรำได้มาตีกรุงศรีอยุธยาแตกในปี ค.ศ. 1767 จนอยุธยาเสื่อมไป และย้ายมาตั้งศูนย์กลางที่กรุงธนบุรีและกรุงเทพฯ

สรุป

ເອເຊີຍຕະວັນອອກເດີຍໃດໃນຊ່ວງແຮກຂອງການຕັ້ງອາຄາຈັກນີ້ຈະເຫັນວ່າແຕ່ລະອາຄາຈັກ
ໄດ້ຮັບເອກະພາບຢ່າງມືນເດີຍແລະຈືນຂໍາມາສ້າງຄວາມເຈົ້າຢູ່ໃຫ້ກັບອາຄາຈັກຂອງຕົນ ໂດຍຄອງຮູບແບບ
ວັພນຮ່າມມືນຂອງຕົນໄວ້ດ້ວຍ ຈຶ່ງທຳໃຫ້ແຕ່ລະອາຄາຈັກມີລັກະນະເນັພະຂອງຕົນເອງທາງດ້ານການ
ປັກໂຮງ ພຶ້ກໍຣມທາງຄາສານາ ກາໜາ ເຊັ່ນ ອາຄາຈັກກັມພູ້ຊາ ມີຮູບແບບການປັກໂຮງແບບເທວຣາຊາ
ເນັ້ນຄາສານາພຣາມໝົນ ພຶ້ກໍຣມຂອງພຣາມໝົນ ສ່ວນພມ່າ (ພຸກາມ) ເປັນການປັກໂຮງແບບເທວຣາຊາ
ເນັ້ນພຸກຫຼາສານາ ພຶ້ກໍຣມມີຖິ່ງພຣາມໝົນແລະພຸກຫຼາ ເປັນຕົ້ນ

ກິຈການການເຮັດວຽກ 3

ໃຫ້ນັກສຶກສາສຸບຄວາມເຈົ້າຢູ່ແລະຄວາມເສື່ອມຂອງທຸກອາຄາຈັກທີ່ເຮັດວຽກໄດ້ຍັດວັນເພີ່ມ
ເຕີມຈາກເນື້ອທາກີ່ໃຫ້

ประวัติศาสตร์ไทย

จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

- เมืองท่าสำคัญของอาณาจักรพุนันซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าทางน้ำคือเมือง.....,.....
 - อารยธรรมอินเดียที่ເອົ້າຂີຍຕະວັນອາກເສີຍໄດ້ຮັບມານັ້ນປູ້ນຽານດ້ານໃດບ້າງ ก.
ຂ. ຄ.
 - มนุษย์ໃນແຂ່ຍຕະວັນອາກເສີຍໄດ້ເຮັ່ມມືການປັກຄອງແບບພ່ອກັນຄູກຕັ້ງແຕ່ຢຸດ.....
 - ລັກທີ່ຄວາມເຊື່ອຂອງຈິນ ຄືວ່າ.....ມີຂ້ອງຫໍາມມີໃຫ້ຈຳເນົາເດີນທາງລະທົ່ງດິນແດນ
ບຣາບນຸ້າຂອງຕະ
 - อาณาจักรສຸດທ້າຍໃນໝູ່ເກະອີໂນໂດນີເສີຍ ທີ່ມີວັດທະນາແບບອິນຄູ—ຈວາ ຄືວ່າ.....

บทที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กับชาติตะวันตก

เก้าโครงเรื่อง

1. แรงจูงใจที่ชาติตะวันตกเข้ามา
2. วิธีการขยายอำนาจของชาติตะวันตก
3. การปักครองอาณานิคมของชาติตะวันตก
4. การต่อสู้เพื่อเอกราช

สาระสำคัญ

1. ตะวันตกมีความสนใจเข้ามาแสวงหาอาณานิคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพราะต้องการทำการค้า เผยแพร่ศาสนา และผลจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมในประเทศของตน
2. วิธีการขยายอำนาจของชาติตะวันตกที่เข้ามายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ โปรตุเกส สเปน ชองลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส
3. ลักษณะการปักครองของชาติตะวันตกชาติต่าง ๆ ในข้อ 2 และสหราชอาณาจักร
4. การดำเนินการต่อต้านการปักครองของชาติตะวันตกในอาณานิคมต่าง ๆ คือ พลิบปินส์ อินโดนีเซีย 말าyük พม่า เวียดนาม กัมพูชา และลาว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ชาติตะวันตกเข้ามาแสวงหาอาณานิคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. บอกความแตกต่างของวิธีการขยายอำนาจของชาติตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียง
ได้ในแต่ละประเทศได้

3. อธิบายลักษณะการปกครองของชาติตะวันตกแต่ละชาติที่เข้ามาในเอเชียตะวันออก
เฉียงได้ได้

4. บอกการจัดตั้งขบวนการต่อต้านการปกครองของชาติตะวันตกในแต่ละประเทศใน
เอเชียตะวันออกเฉียงได้ได้

หลังจากอาณาจักรมัชชูปัหทิหมดอำนาจลงเกิดรัฐลีก ๆ มากมายในภูมิภาคแถบคาบสมุทรกลาโหมแห่งน้ำ รัฐเหล่านี้หันไปรับนับถือศาสนาอิสลามเพื่อส่งเสริมอำนาจจากชาติริย์และความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เกิดรัฐอิสลามแห่งแรกที่เป็นศูนย์กลางการค้าและการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม คือ รัฐมะละกา ตั้งอยู่บนแหลมมลายู โดยผู้นำของคริวิชัยคือเจ้าชายปรมศวร ที่หนึ่นอำนาจของมัชชูปัหทิเด่นขึ้นไปตั้งถิ่นฐานแห่งใหม่ที่มะละกา เริ่มจากนิคมทางการค้าเล็ก ๆ กลายเป็นรัฐที่เป็นศูนย์กลางการค้าจากจีนและอินเดีย เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่พ่อค้าชาวต่างชาติและชาวพื้นเมือง และในราชครองครองที่ 16 นี้เอง มะละกาเป็นที่สนใจของชาติตะวันตก

1. แรงจูงใจที่ชาติตะวันตกเข้ามา

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ยุโรปมีความต้องการที่จะเข้ามารักษาและสำรวจเส้นทางการค้าในทวีปแอฟริกา โดยโปรตุเกสเป็นชาติแรกที่เป็นผู้นำด้านการเดินเรือเข้ามาในทวีปแอฟริกา เพราะว่าหลังจากทรงครุยส์เดินทางแล้ว ชาติตะวันตกตื่นตัวในการเผยแพร่คริสต์ศาสนาแข่งกับศาสนาอิสลาม ความต้องการทองคำและเครื่องเงินจากแอฟริกา จึงสนใจที่จะเข้ามาทวีปแอฟริกาอย่างจริงจัง แต่เส้นทางจากยุโรปผ่านตะวันออกกลางเข้ามาถึงอินเดียนั้น พากพ่องค้าหรับมุสลิมมิอทธิพลอยู่บริเวณอ่าวเบอร์เซย ดังนั้น โปรตุเกสจึงสำรวจเส้นทางใหม่ เดินทางผ่านทวีปแอฟริกาเข้ามาแอฟริกาโดยไม่ต้องผ่านอ่าวเบอร์เซย ผู้ที่เดินทางอ้อมแหลมญี่ปุ่นในทวีปแอฟริกาได้สำเร็จ คือ บาร์โลโลมิว ไดเอซ (Bartholomew Diaz) ชาวโปรตุเกส ด้วยการสนับสนุนของกษัตริย์โปรตุเกสคือเจ้าชายヘนรี (Henry the Navigator) ทำให้ในปี ก.ศ. 1497 กองเรือของโปรตุเกสนำโดย ว拉斯โกรดา กามา กีเดินทางมาถึงเมืองกาลิกัต (Calicut) ในอินเดีย นับเป็นความสำคัญครั้งแรกของโปรตุเกสในการเดินเรือมาทางตะวันออก ทำให้ชาติตะวันตกชาติอื่นได้ติดตามโปรตุเกสเข้ามา โดยมีจุดมุ่งหมายส่วนใหญ่ร่วมกัน คือ

1. การค้า เนื่องจากความต้องการเครื่องเงิน ทองคำ และสินค้าอื่น ๆ จากแอฟริกา ซึ่งสินค้าเหล่านี้ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางคือพ่อค้าหรับ ทำให้ราคาของเครื่องเงินที่เข้าสู่ตลาดยุโรปมีราคาแพง นอกจานั้น พ่อค้าชาวยุโรปก็ต้องการสำรวจเส้นทางการค้าขายเพื่อจะทำการค้าขายสินค้าชนิดอื่น ๆ อีก รวมทั้งต้องการจอดพักเรือตามเมืองท่าต่าง ๆ ซึ่งพากอหารับมุสลิมควบคุมอยู่

2. ความต้องการเผยแพร่คริสต์ศาสนาและอุดมการณ์ทางการเมือง ภายหลังทรงครุยส์ ความต้องการของยุโรปคือเผยแพร่คริสต์ศาสนาแข่งกับศาสนาอิสลามและถือว่าเป็นพันธะของคนผิวน้ำที่จะเป็นผู้นำความเจริญมาสู่คนพื้นเมือง เพราะมีความเชื่อมั่นว่าระบบการเมือง

เศรษฐกิจและสังคมของตะวันตกเป็นหลักการที่ดี กิจกรรมที่จะนำเอาคุณภาพการทำงานมาเมืองของตะวันตกเข้ามาสอนให้กับชาวตะวันออก

๓. การปฏิรูปอุดมสาขารัฐในยุโรป นำมาซึ่งความต้องการแสวงหาวัสดุดีและตลาดซึ่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอย่างคุณสมบูรณ์ ตลอดจนจำนวนพลเมืองในยุโรปเพิ่มมากขึ้น การครองชีพดีขึ้น เป็นเหตุให้ประเทศในยุโรปต้องการสินค้าในครัวเรือนเพิ่มขึ้น

การเข้ามาของตะวันตกทำให้เกิดการประทับตราหัวรัฐมุสลิมซึ่งมีอิทธิพลทางการค้าและการเผยแพร่ศาสนาอิสลามในภูมิภาคน้อยๆแล้ว และสามารถขัดอิทธิพลทางการค้าของพวกราชรัฐมุสลิมตามเมืองท่าต่าง ๆ ได้สำเร็จ แต่การเผยแพร่คริสต์ศาสนาไปขัดกับศาสนาเดิมที่คนนับถืออยู่ก่อนแล้ว ทำให้คนพื้นเมืองไม่พอใจ กลยุทธ์หนึ่งของความขัดแย้งระหว่างชาวนี้เมืองกับตะวันตก นอกเหนือจากนั้น การจะเปลี่ยนอุดมการณ์การปกครองของชาติตะวันออกให้เป็นแบบตะวันตกที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและสังคมที่แตกต่างกัน ยิ่งทำให้เกิดความขัดแย้งมากขึ้นจนกล้ายเป็นสองครัม ชาวยุโรปก็เป็นฝ่ายที่ได้รับชัยชนะจากการกำลังอาวุธและความเจริญที่มีมากกว่า

กิจกรรมการเรียนที่ ๑

ให้นักศึกษาอธิบายจุดประสงค์การเข้ามาของโปรตุเกสและการเดินทางเข้ามาระยะแรก

2. วิธีการขยายอำนาจของชาติตะวันตก

ชาติตะวันตกที่ตามโปรตุเกสเข้ามาและสามารถจับจองอาณาจักรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้สำเร็จ คือ สเปน ออสเตรีย อังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา เข้าครอบครองพลิปินัสต์จากสเปน ชาติต่าง ๆ นี้ต่างมีวิธีการขยายอำนาจจากการปกครองอาณาจักรแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจของเมืองแม่เมือง และทางด้านประเทศที่ตกเป็นอาณาจักร

วิธีการขยายอำนาจของโปรตุเกส

หลังจากปี ค.ศ. 1448 ที่โปรตุเกสได้เข้ามาที่เมืองกาลิการ์ด บนฝั่งทะเลบาร์ของอินเดียแล้ว ในปี ค.ศ. 1504 โปรตุเกสได้ตั้งสถานีการค้าที่โดยริม มีฟรานซิสโก เดอ อัลเมด้า (Francisco De Almeida) เป็นอุปราชคนแรก ได้เข้ายึดเมืองอะเดน (Aden) ซึ่งเป็นทางเข้าทะเลแดง และยึดเมืองอร์มูร์ (Ormury) ทางอ่าวเบอร์เซย เพื่อขัดอิทธิพลของพ่อค้าอาหรับในมหาสมุทรอินเดีย

ในปี ค.ศ. 1508 โปรดุเกสได้ส่งกองเรือจากลิสบอนภายใต้การนำของ โลเปช เดอ สกีร่า เดินทางมาขอนุญาตตั้งสถานีการค้าในปี ค.ศ. 1509 ซึ่งสูลต่านมะละกา ก็อนุญาต แต่พ่อค้าอินเดีย ได้ทูลเดือนสูลต่านว่า โปรดุเกสมีพฤติการณ์ที่ไม่น่าไว้วางใจ คือขอตั้งสถานีการค้าแล้วจะนำกองทหารเข้ามาตั้งค่ายสร้างอิทธิพลทางการเมืองด้วย ดังนั้น มะละกาจึงขับโปรดุเกสออกไป ความจำเป็นของโปรดุเกสในการค้าในภูมิภาคแทนนี้คือการเข้าควบคุมช่องแคบมะละกา ทำให้โปรดุเกสต้องกลับมามะละกาใหม่ สามารถถ่ายเมืองมะละกาได้โดยการทำสังคมรำในปี ค.ศ.

1511

~~วิธีการขยายอำนาจของโปรดุเกส นอกจากการใช้วิธีการตั้งสถานีการค้าแล้วตั้งป้อมค่ายทหารยึดครองดินแดน โปรดุเกสยังต้องใช้การทำสังคมยึดดินแดน เช่น การณ์มะละกา แต่โปรดุเกสก็ต้องการเฉพาะเมืองท่าไม่ได้ปักครองเป็นอาณาจักร ใช้การปักครองแบบค่ายทหาร~~

ความสัมพันธ์ของโปรดุเกสกับดินแดนตอนบนและเชียตะวันออกเฉียงใต้ปลายศตวรรษที่ 16 พ่อค้าโปรดุเกสจากเมืองมะละกาได้ไปติดต่อกับชาวญี่ปุ่น กัมพูชา ส่วนพวกหมู่เกาะเครื่องเงค ศุลาเวสี บอร์เนียว ชาวชวาและสุมาตราส่วนใหญ่ไม่ยอมติดต่อกับโปรดุเกส เพราะโปรดุเกสเอารัดเอาเปรียบทางการค้าและเผยแพร่คริสต์ศาสนาโดยสร้างความขัดแย้งกับชาวพื้นเมือง บริเวณตอนบนและเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังไม่ต้อนรับการเข้ามาของโปรดุเกส เว้นแต่ผู้ปักครองเหล่านี้ได้ติดต่อกับโปรดุเกสเพื่อชื่ออาชญาและจ้างทหารโปรดุเกสเพื่อใช้ในการสังคมรำ ทหารโปรดุเกสได้เข้าช่วยกองทัพพม่าในการรวมกลุ่มแม่น้ำอิรวดี บางครังช่วยพม่าทำสังคมรำกับไทย บางครังช่วยไทยทำสังคมรำกับพม่า และบางครังช่วยพวกกบฏในพม่าต่อต้านรัฐบาลพม่า

วิธีการขยายอำนาจของสเปน

สเปนได้ติดตามโปรดุเกสเข้ามาค้าขายในและเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะมีส่วนร่วมในการค้าเครื่องเงคกับโปรดุเกส และเผยแพร่คริสต์ศาสนา แต่โปรดุเกสไม่ต้องการมีอยู่แข่งขัน ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1527 โปรดุเกสจึงสามารถขับไล่สเปนออกไปจากบริเวณหมู่เกาะเครื่องเงคได้สำเร็จ และห้ามสเปนเข้าในภูมิภาคนี้ แต่ให้สำรวจหมู่เกาะที่อยู่เหนือเกาะบอร์เนียวได้ ทำให้สเปนเข้าไปสำรวจในพิลิปปินส์ ในปี ค.ศ. 1565 คริสต์จักรสเปนเข้าไปจับจองดินแดนตามหมู่เกาะต่าง ๆ ต่อมาก็ได้รับชัยชนะในเม็กซิโกซึ่งมีแร่เงินเป็นจำนวนมาก ทำให้มีทุนที่จะขยายอาณาจักรในย่านแปซิฟิกต่อไป

หมู่เกาะพิลิปปินส์ก่อนการสำรวจของสเปนยังอยู่ในสภาพล้าหลังทางวัฒนธรรมกว่าดินแดนอื่น ๆ ในและเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างมาก อิทธิพลของวัฒนธรรมอินเดียและจีนแทบ

จะมาไม่ถึง สภาพสังคมยังอยู่ในลักษณะวัฒนธรรมดั้งเดิมของอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ มีเฉพาะทางตอนใต้ของเกาะมินดาเนาเท่านั้นที่ได้รับอิทธิพลของศาสนาอิสลาม เรียกว่าพากโนโรส (Moros) การปกครองจะจัดการขายเป็นหมู่บ้าน (Barangay) มีหัวหน้าหมู่บ้านคุณ (Datu) ปกครอง ในระบบเครือญาติ รูปแบบราชการแบบอินเดียและจีนไม่มี การดำรงชีวิตเรียบง่าย การนับถือศาสนาเป็นการบูชาธรรมชาติและภูตผีปีศาจ ศาสนาสถานประกอบพิธีทางศาสนาไม่มี ทำให้สเปนสามารถเข้าข่ายอำนาจและปกครองได้สะดวก

การเผยแพร่คริสต์ศาสนาของสเปนได้ครอบครองดินแดนฟิลิปปินส์ได้ โดยวิธีการเผยแพร่คริสต์ศาสนาของสเปนนั้นต่างจากโปรตุเกส คือไม่ไปบังคับเชื่อคุณพื้นเมือง เนื่องจากคนละมิชันนารีสเปนที่มาเมืองจานวนน้อย ถ้าเกิดข้อขัดแย้งกับคนพื้นเมืองจะลำบากในการนองกันตัว ดังนั้น การเผยแพร่คริสต์ศาสนาของมิชันนารีสเปนจึงเน้นให้คนพื้นเมืองกลับใจมารับนับถือพระเยซุสคริสต์แทนภูตผีต่าง ๆ ของคนพื้นเมือง ซึ่งมีทั้งเทพที่อำนาจ酉和เทพแห่งความชั่วร้าย นั้น พระเยซุสคริสต์คือพระผู้ไถ่บาปให้กับมวลมนุษย์ ไม่มีการเช่นสรวงบูชาด้วยเครื่องเช่นสรวงมากมาย ซึ่งผู้มีอิทธิพลเห็นด้วยในทางด้านศาสนาคือพวกพ่อแม่หมอดู เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการเชื่อในบูชาเหล่านี้ การเข้ามาของคริสต์ศาสนา ผู้ที่สนับสนุนคนละมิชันนารี คือหัวหน้าหมู่บ้าน หรือต้า อนุญาตให้ตั้งโบสถ์เผยแพร่ศาสนาได้ เป็นการลดอำนาจของพวกพ่อแม่หมอดูลง สเปนจึงสามารถสร้างวัดและโบสถ์ตามที่ต่าง ๆ ทั่วหมู่เกาะฟิลิปปินส์ โดยไม่ได้รับการต่อต้านจากชาวพื้นเมืองมากนัก มีชาวพื้นเมืองที่หันมานับถือคริสต์ศาสนาเพิ่มมากขึ้น สเปนจึงประสบผลสำเร็จในการเผยแพร่คริสต์ศาสนาอย่างกว้างขั้น อีกทั้งในอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ คือมีชาวพื้นเมืองนับถือคริสต์ศาสนาถึง 92% ของประชากรทั้งประเทศ

ในระยะที่สเปนเผยแพร่ศาสนาคริสต์นั้น มีชาวพื้นเมืองบางกลุ่มภายใต้การนำของพวกพ่อแม่หมอดูต่อต้านการเข้ามาของสเปน สเปนสามารถปราบได้โดยใช้กำลังทหาร สเปนประสบผลสำเร็จในการยึดมะนิลาในปีค.ศ. 1571 ส่วนในดินแดนที่ศาสนาจารัสเป็นเข้าไปอยู่ก่อนแล้ว ทำการปกครองร่วมกันระหว่างฝ่ายพลเรือนและฝ่ายศาสนาจักร รวมได้ทั้งหมด 7,000 กว่า hectare (ค.ศ. 1571–1898) ให้เชื่อว่าประเทศฟิลิปปินส์ตามพระนามของพระเจ้าฟิลิปที่ 2 ของสเปน

วิธีการขยายอำนาจของช้องชองต้านค้านในอินโด네ีย

สภาพของหมู่เกาะอินโดนีเซียก่อนการเข้ามาของชองชองต้านค้านคือการแตกแยกเป็นรัฐเล็ก ๆ ที่รับนับถือศาสนาอิสลามภายหลังการล้มลุกของอาณาจักรมัชปาหิต ดังกล่าวมาแล้ว รัฐเหล่านี้ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางการเมือง แยกชิงผลประโยชน์ทั้งทางการเมือง และเศรษฐกิจ แต่ก็ไม่มีรัฐใดที่ก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำเหนือรัฐอื่น ๆ ได้ เปิดโอกาสให้ชองชองต้านค้าน

เข้ามาเพริ่งสนใจการค้าเครื่องเทศ สามารถเข้าแทรกแซงการเมืองภายใน ครอบครองดินแดน ในหมู่เกาะต่าง ๆ ของอินโดนีเซียได้

รัฐต่าง ๆ ในหมู่เกาะอินโดนีเซียก่อนการเข้ามาของชอลันดา มาระรัง เดมัด บันธัม ในเกาะชวา อะเจ็ท ในเกาะสุมาตรา มากัสลาร์ บริเวณเกาะเซเลเบส์ /ชอลันดาได้เข้ามาตั้ง สถานีการค้าแห่งแรกในหมู่เกาะอินโดนีเซียที่บันธัมในเกาะชวา ในปี ค.ศ. 1596 ได้รับการ ต้อนรับอย่างดีจากหัวหน้าชาวพื้นเมือง จุดประสงค์ของชอลันดาคือการซื้อสินค้าเครื่องเทศ จากชาวพื้นเมืองนำเข้าไปขายในยุโรป ชอลันดาได้จัดตั้งสมาคมพ่อค้าชาวดัทช์ขึ้น ทำสัญญา ผูกขาดการค้าเครื่องเทศกับรัฐในหมู่เกาะเครื่องเทศ คือ ปี ค.ศ. 1600 ทำสัญญากับสุลต่าน อัมโนย์นาและมันดา ซึ่งยอมให้ดัทช์ผูกขาดการค้าสูกจันท์ และเปลี่ยนกับการให้ดัทช์คุ้มครอง ทางทหาร ดัทช์ได้เข้าไปทำสัญญางานเป็นพันธมิตรและผูกขาดการค้ากับรัฐอิน ฯ เพิ่มขึ้น ทำให้ การค้าเครื่องเทศของดัทช์ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งปี 1602 สมาคมพ่อค้าของดัทช์ จึงเปลี่ยนเป็นบริษัทอินเดียตะวันออก (East India Company) มีรัฐบาลชอลันดาเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ บริษัทอินเดียตะวันออกหรือบริษัท V.O.C. ได้รับผลกำไรจากการค้าเครื่องเทศอย่างมาก สามารถ ขับไล่โปรตุเกสซึ่งเคยมีอิทธิพลทางการค้าในภูมิภาคแถบนี้ออกไปได้สำเร็จ ถูกลงของชอลันดา อีกชาติหนึ่งคืออังกฤษ ชอลันดาสามารถใช้กองทัพเรือบีบบังคับให้อังกฤษถอนตัวออกจาก หมู่เกาะเครื่องเทศได้

นโยบายของชอลันดาจะระมุ่งแต่การค้าเพียงอย่างเดียว ไม่สนใจการครอบครอง ดินแดน แต่จากนโยบายผูกขาดการค้าของชอลันดาบังคับให้คนพื้นเมืองขายกับตนเท่านั้น ทำให้ คนพื้นเมืองลักลอบค้าขายกับโปรตุเกส อังกฤษ และสเปน ถ้าชาตินั้น ๆ ให้ราคากว่าชอลันดา ทำให้กระบวนการระเทือนผลประโยชน์ของชอลันดา ชอลันดาจึงจำเป็นต้องเข้าควบคุมดินแดนเพื่อ รักษานโยบายผูกขาดการค้าของตน เริ่มจากการเข้ายึดเตอร์เนทในหมู่เกาะเครื่องเทศ ปี ค.ศ. 1007 ทำสัมภาระปราบมัคสลาร์ เพื่อให้มาคัสลาร์ปฏิบัติตามนโยบายผูกขาดการค้าของตน ในปี ค.ศ. 1660 ชอลันดาเมืองอิทธิพลในหมู่เกาะเครื่องเทศทั้งหมดปี ค.ศ. 1667

บัญหาการเมืองภายในรัฐต่าง ๆ ในหมู่เกาะอินโดนีเซียเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ชอลันดา เข้าไปมีอิทธิพลเหนือรัฐเหล่านั้น โดยชอลันดาเข้าไปแทรกแซงการเมือง โดยเมื่อเกิดกรณีพิพาท ขึ้นครั้งใด ชอลันดาจะให้ความช่วยเหลือด้านอาวุธแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยมีผลประโยชน์ทางการค้าเป็น สิ่งแลกเปลี่ยน ทำให้ชอลันดาได้เป็นเจ้าของดินแดนในเกาะชวาหลายแห่ง เช่น กรณีการโขน ลัมสุลต่าน อับดุลล์ พาหาร์ แห่งบันธัม ให้พระราชโอรสขึ้นครองราชย์แทนในปี ค.ศ. 1682 และ เป็นผลให้อังกฤษซึ่งสนับสนุนสุลต่านองค์เดิมถูกขับออกจากชวาไปตั้งสถานีการค้าที่เบนกุเลน บนเกาะสุมาตรา

การขยายอำนาจของชอลันดาต้องหยุดชะงักลงในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 เพราะเหตุว่าบริษัทอินเดียตะวันออกของชอลันดาสัมภala เลิกกิจการไปในปี ค.ศ. 1790 เนื่องจากความสำคัญของเครื่องเทศลดลง คู่แข่งทางการค้าของชอลันดามีมากขึ้น โดยเฉพาะอังกฤษเข้ามาคุ้มการค้าในภูมิภาคแทนนี้ รายได้ของบริษัทลดลงและมีภาระค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองแคนเพิ่มขึ้น รวมทั้งการครอบครองข้าราชการในบริษัท จึงทำให้บริษัทอินเดียตะวันออกเลิกกิจการไป รัฐบาลชอลันดาเข้ามารับภาระหนี้สินแทน ซึ่งรัฐบาลชอลันดาเข้ามาคุ้มครองชาวแทนไม่นาน ก็เกิดสิ่งกรรมน้ำเสียในยุโรป (ค.ศ. 1811–1816) ชอลันดาตกอยู่ใต้อำนาจของฝรั่งเศส จึงมอบชาวให้อังกฤษคุ้มครอง

ชอลันดากลับเข้ามายังครองชาวยุโรปในปี ค.ศ. 1816 ต้องทำการปรับปรุงคนพื้นเมือง ซึ่งพ่อใจการปกครองของอังกฤษมากกว่าชอลันดา (ค.ศ. 1825–1830) ชอลันดาจำเป็นที่ต้องรักษาอาณาจักรของตนไว้ เนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศทรุดหนัก ทำให้ชอลันดาต้องเร่งขยายอำนาจในอินโดจีนเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีอิทธิพลแค่ภาคชาวและหมู่บ้านเครื่องเทศ ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 น่อง ชอลันดาถูกครอบครองสูญเสียและหมู่บ้านของตัวเองได้หมด พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเมืองท่ามະกะกาของตนยกให้อังกฤษ และให้อังกฤษถอนตัวจากเบนกุลันในภาคสูตรรา

การขยายอำนาจของอังกฤษในมลายู

อังกฤษสนใจที่จะเข้ามายield การค้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 โดยอังกฤษได้จัดตั้งบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษทางภาคตะวันตกของอินเดียได้สำเร็จ โดยขัดคู่แข่งขันคือโปรตุเกสและการต่อต้านของชาวอินเดียได้ในปี ค.ศ. 1613 อังกฤษได้เข้ามายังบริเวณหมู่บ้านเครื่องเทศ ทำให้ถูกชอลันดาใช้กองเรือขับไล่ออกไป แต่อังกฤษก็สามารถเข้าไปตั้งสถานีการค้าในมลายูและขยายอิทธิพลทางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากการค้าของอังกฤษในอินเดียตอกต่อ แล้วต้องการกีดกันฝรั่งเศสให้พ้นจากเส้นทางการค้าและการเดินเรือของอังกฤษ นอกจากนั้น อังกฤษยังต้องการเปิดตลาดการค้าในจีนเพื่อนำสินค้าจากจีนไปยังยุโรป และนำผลผลิตทางอุตสาหกรรมไปขายให้กับจีน ดังนั้น อังกฤษจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องยึดครองดินแดนบางส่วนทางแหลมมลายู อันเป็นเส้นทางผ่านไปจีนให้ได้

วิธีการขยายอำนาจของอังกฤษในมลายูขั้นแรก คือ การใช้วิธีการเช่าดินแดน โดยขอเช่ามาจากพระยาไกรบุรีในปี ค.ศ. 1781 เพราะพิจารณาความเหมาะสมว่า ปีนังเหมาะสมที่จะเป็นสถานีการค้าและฐานทัพเรือของอังกฤษในบริเวณช่องแคบมะละกา อังกฤษจึงส่งนาย

ฟรานซิส ไลท์ (Francis Light) มาเจรจาเข้าเก้าะปีนังจากพระยาไทรบุรีได้สำเร็จ โดยให้ผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงิน และการช่วยเหลือศัตtruภายนอกที่จะมาrukranไทรบุรี ในข้อหลังนี้ อังกฤษไม่ได้รับปากไทรบุรี เพราะเหตุว่าอังกฤษไม่อยากสร้างศัตruเพิ่ม โดยเฉพาะไทรบุรีต้องการเป็นเอกสารช เนื่องจากเป็นประเทศราชของไทยอยู่ อังกฤษไม่อยากมีเรื่องบาดหมางกับไทย แต่ก็มีเหตุการณ์ที่ทำให้อังกฤษต้องเข้าไปเช่าดินแดนเพิ่มอีก คือ ทางไทยเมื่อทราบว่าพระยาไทรบุรีเอาเก้าะปีนังให้อังกฤษเข้าในปี ค.ศ. 1785 ก็ยกหัวพไปตีไทรบุรีเป็นการลงโทษที่ไม่ปรึกษาไทย ไทรบุรีคาดว่าอังกฤษจะให้ความช่วยเหลือ แต่อังกฤษก็ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ แต่ประการใด ไทรบุรียกหัวพไปตีอังกฤษที่ปีนังและเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ อังกฤษจึงขอเช่าผังตรังข้าม เก้าะปีนังคือมณฑลเวลาสเลย์เพื่อควบคุมอ่าวปีนังและเป็นแหล่งสนับสนุนอาหารให้กับปีนัง หลังจากนั้น อังกฤษก็ได้เช่าเก้าะสิงคโปร์ และได้แลกเปลี่ยนเมืองท่าเบนดูเลนของอังกฤษบนเกาะสุมาตรา กับมะละกาของชวาลันดา ทำให้อังกฤษมีอิทธิพลในช่องแคบมะละกาอย่างสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 1824 คือ คุณปีนังตอนบนและสิงคโปร์ตอนล่าง อังกฤษทำให้สิงคโปร์เป็นเมืองท่าเสรี มีเรือนนาชาติ เข้ามาจอดค้าขายมากมาย การค้าของอังกฤษเจริญขึ้น ขณะที่การค้าของชวาลันดาช้าลง ในปี ค.ศ. 1893

การขยายอำนาจของอังกฤษในบริเวณตอนกลางแหลมมลายู เนื่องจากอิทธิพลทางเศรษฐกิจการค้าของอังกฤษในบริเวณรัฐเปรัก สลังงอ ปาหัง เนกริแซมบิลัน ทำให้ทั้งสี่รัฐนี้ยอมให้อังกฤษดังข้างลงที่ปรึกษาและรวมเข้าเป็นสหพันธ์รัฐโดยอังกฤษเข้าควบคุมโดยนาย ต่างประเทศและภาษีอากร เพื่อความสะดวกของพ่อค้าอังกฤษที่เข้ามาลงทุนทำการค้าในรัฐ ทั้งสี่ สุดท้ายของมีรายได้เพิ่มมากขึ้น จึงยอมรับการเข้ามาของอังกฤษ

ส่วนบริเวณรัฐตอนบนของแหลมมลายูที่ไทยมีอิทธิพลอยู่ คือ ไทรบุรี ปะลิส กลันตัน ตรังกานู อังกฤษได้เจรจาับไทยให้ปล่อยรัฐทั้งสี่เป็นอิสระ โดยอังกฤษยอมยกสิทธิสภาพนอกอาณาเขตให้ไทยได้ พร้อมกับให้ถูกยืมเงินมาสร้างทางรถไฟสายใต้ในปี ค.ศ. 1904 ไทยได้ทำสัญญา กับอังกฤษยกสี่รัฐนี้ให้อังกฤษ ทำให้อังกฤษได้แหลมมลายูทั้งหมด ด้วยวิธีการอะลุนอลวยดังกล่าวโดยไม่ใช้วิธีการของความรุนแรง และสามารถทำให้คุณมลายูยอมรับอิทธิพลของอังกฤษด้วยความเต็มใจ

วิธีการขยายอำนาจของอังกฤษในพม่า

อังกฤษมีความสนใจในพม่า เนื่องจากพม่ามีเขตแดนติดกับอินเดียของอังกฤษ อังกฤษต้องการรักษาผลประโยชน์ของบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษในประเทศอินเดีย และเกรงว่าฝรั่งเศสที่เป็นคู่แข่งของอังกฤษจะใช้พม่าเป็นสื่อขัดขวางผลประโยชน์ของอังกฤษในอินเดีย

และการขยายอิทธิพลของอังกฤษในประเทศจีน รวมทั้งปัญหาการเมืองภายในประเทศมาคือความขัดแย้งระหว่างชนชาติต่าง ๆ ในพม่า จะมีผลกระทบกระเทือนถึงอินเดียของอังกฤษ

อังกฤษได้เข้ามาขอตั้งสถานีการค้าจากรัฐบาลพม่าที่สิเรียมในปี ค.ศ. 1769 ตรงกับรัชสมัยของราชวงศ์สอลองพญา ซึ่งพม่ากำลังมีปัญหาปราบปรามพวกมอยและพวากะไช่ พม่าต้องการซื้ออาวุธจากอังกฤษไว้ปราบปรามพวกมอย อังกฤษเห็นใจพวกมอยมากกว่า และไม่อยากขายอาวุธให้พม่า ทำให้การค้าระหว่างพม่ากับอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จ อังกฤษเองก็สนใจการค้าของตนในอินเดียมากกว่าพม่า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ในพม่าก็พัวพันถึงเขตแดนของอังกฤษจนได้ คือเมื่อปี ค.ศ. 1794 พวากะไช่ในแคว้นอารกันก่อกรบทรัพย์ พวกพม่าปราบกบฏ เข้าไปจนถึงเขตจิตตะกองของอังกฤษ เมื่อพวกกบฏหลบหนีเข้าไปในเขตแดนของอังกฤษ พม่าขอให้อังกฤษส่งตัวพวกกบฏให้ แต่อังกฤษไม่ยินยอม และยังฟ้องพม่าเรื่องละเมิดพรมแดน ทำให้พม่าเข้าใจว่าอังกฤษเข้าข้างพวกกบฏ อังกฤษยังไม่อยากเกิดกรณีพิพาทกับพม่า ผู้สำเร็จราชการอังกฤษที่อินเดียคือ Sir Joh Shore ได้ส่งทูตมาเจรจา กับพม่าเรื่องพรมแดน และปิดเมืองท่าสำหรับรังเศสในสมัยพระเจ้าโพเตาพญา ทางพระเจ้าโพเตาพญาเห็นว่าเป็นสิทธิของพระองค์ที่จะเปิดหรือปิดเมืองท่ากับต่างชาติ แต่ยินยอมให้อังกฤษมาตั้งสถานีการค้าได้ที่ร่างกุ้ง แต่ทางอังกฤษจะต้องส่งตัวพวากะไช่ที่ลี้ภัยที่จิตตะกองให้พม่า ทางอังกฤษก็ตกลง และส่งนายชีราม คอกซ์ (Hiram Cox) มาเป็นผู้แทนบริษัทที่เมืองร่างกุ้ง คอกซ์ เป็นคนที่ถูกข้าวพม่าและไม่มีความอดทนต่อระบุนวนแบบแพะเพลี้ยของชาวอังกฤษ ทำให้เกิดการขัดแย้งกับราชสำนักพม่า และคอกซ์ถูกข้าหลวงใหญ่เรียกตัวกลับ เมื่อกลับไปก็ทำรายงานแทรกเท็จกับพม่าว่ากษัตริย์พม่านั้นไม่รับถูกอังกฤษ และมีเจตนาจะรุกรานแบงกอกของอังกฤษ ทำให้สัมพันธภาพระหว่างพม่ากับอังกฤษเลวลง กลายเป็นสัมภาระในระยะเวลาต่อมา คือ

ปี ค.ศ. 1811 เกิดกบฎของพวากะไช่ พมานุกเข้าปราบปรามพวากะไช่ถึงเมืองจิตตะกองของอังกฤษ และฆ่าหัวหน้ากบฏตาย ทำให้พม่าคิดว่าการทหารของอังกฤษอ่อนแอ ทำให้พม่าคิดขยายอำนาจเชิดเบตแดนของอังกฤษมากขึ้นในบริเวณรัฐอิสลามชายแดนพม่าและอินเดียของอังกฤษ คือ มณฑลปูระและอัสสัม ในสมัยของพระเจ้าบากูยีคือ พม่าได้โจมตีมณฑลปูระ อัสสัม ทำให้อังกฤษประกาศให้ความคุ้มครองรัฐอิสลามเหล่านี้ และเกรงว่าพม่าจะรุกรานแบงกอกของอังกฤษ จึงประกาศสงครามกับพม่าในปี ค.ศ. 1824 อังกฤษได้รับชัยชนะต่อมหาอย่างง่ายดาย โดยส่งกองทัพเรือจากอินเดียเข้ายึดแคว้นอารกันและหัวเมืองชายทะเลของพม่า ทำให้พม่าต้องทำสนธิสัญญาสงบศึกกับอังกฤษ คือสนธิสัญญายันดาใบ ในปี ค.ศ. 1826 (Treaty of Yandabo, 1826) จากสนธิสัญญานี้ทำให้พม่าต้องเสียค่าปรับสองครั้ง 1 ล้านปอนด์ และต้องเสียดินแดนตะนาวศรีและอารกัน นอกจากนี้อังกฤษยังเอาไปไทยด้วยการระบุในสัญญานี้ให้พม่าเลิก

ทำสังคมกับไทย เพื่อให้ไทยยุคการทำสังคมแก้แค้นพม่าเพื่อจะได้ไม่กระทบกระเทือน ผลประโยชน์ของอังกฤษในพม่าต่อไป

หลังจากพม่าพ่ายแพ้สังคมกับอังกฤษครั้งที่แล้ว พม่ารู้สึกเสียหน้าและเสียเกียรติ อย่างมาก เพราะเคยเป็นกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่รุ่งชันชาติต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้มาตลอด ทำให้พม่า ปรับตัวให้เข้ากับอังกฤษได้อย่างยากลำบาก ทำให้พม่าต้องทำสังคมกับอังกฤษอีกถึง 2 ครั้ง และต้องสูญเสียความเป็นอิกราชของประเทศไทย เนื่องจากปี ค.ศ. 1847 พระเจ้าพุกามแมงขึ้น ทรงราชย์ มีนโยบายต่อต้านอังกฤษ ทำให้พวากชนชาวพม่าเอาใจกษัตริย์ด้วยการกลั่นแกล้ง พ่อค้าอังกฤษต่าง ๆ เมื่อปี ค.ศ. 1852 หม่องโถก เจ้าเมืองพะโค ได้จับกับตันเรืออังกฤษ 2 ลำ และกักขังกับตันเรือโดยกล่าวหาว่าเรืออังกฤษไม่ยอมเสียค่าธรรมเนียม ทำให้อังกฤษประท้วง ให้พม่าชดใช้ค่าเสียหาย พม่ายอมปล่อยเรือและคน แต่ไม่ยอมชดใช้ค่าเสียหาย อังกฤษขอให้เจรจา หลายครั้งพม่าก็เพิกเฉย จนอังกฤษต้องยกทัพเข้ายึดดินแดนพม่าตอนล่าง พม่าจึงยอมเจรจา แต่ก็ข้ากินไป อังกฤษได้ดินแดนพม่าตอนล่างทั้งหมด เป็นผลให้พม่าต้องถูกตัดขาดจากโลกภายนอก สูญเสียผลประโยชน์ทางการค้าในหัวเมืองชายทะเล

ต่อมาอังกฤษได้ขยายอิทธิพลไปในพม่าตอนบน เพราะมีเขตแดนติดต่อกับจีน อังกฤษ ต้องการใช้พม่าตอนบนไปติดต่อกับชายแดนจีน และพบว่าพม่านั้นเป็นดินแดนที่มีทรัพยากร ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้สัก อัญมณี ฯลฯ ในพม่าตอนบนเป็นแรงดึงดูดให้พ่อค้า อังกฤษพากันเข้าไปลงทุน และเมื่อเกิดปัญหาการเมืองภายในพม่า เมื่อพระเจ้าธิบอขึ้นครอง ราชย์ พระองค์ก่อนและในการปกครอง ปล่อยให้การปกครองตกอยู่ใต้อำนาจของพระมเหสี มีการประหัตประหารขุนนางทางฝ่ายตรงข้าม บ้านเมืองอยู่ในยุคแห่งความหวาดกลัวและหวาด ระวัง กระทบกระเทือนการค้าของอังกฤษ พ่อค้าอังกฤษจึงเรียกร้องให้รัฐบาลอังกฤษส่ง ทหารเข้ามาให้ความคุ้มครองเรื่องการค้าและการป่าไม้ พม่าพยายามจะหลีกเลี่ยงสังคม กับอังกฤษ โดยเจริญสัมพันธ์ไม่ตรึงกับชาติยุโรปชาติอื่น ๆ เช่น ฝรั่งเศส และอิตาลี เพื่อท่าน อำนาจของอังกฤษ แต่ไม่สำเร็จ เพราะฝรั่งเศสกำลังสนใจเวียดนาม ส่วนอิตาลีก็สนใจแต่การ เผยแพร่ศาสนา ทำให้อังกฤษขยายอิทธิพลในพม่าตอนบนได้เต็มที่ และเมื่อพม่าประท้วงรัฐบาล อังกฤษในกรณีบริษัทป่าไม้ของอังกฤษไม่จ่ายค่าธรรมเนียมแก่รัฐบาลพม่าตามจำนวนที่ตัดไว้ จริง คือพม่ากล่าวหาว่าอังกฤษโง่ ทำให้อังกฤษประกาศขอารักษากาฬ พม่า ควบคุมนโยบาย ต่างประเทศ และมีสิทธิสภาพนอกราษฎร์ในพม่าอย่างเต็มที่ แต่ทางพม่าไม่ตกลง อังกฤษ จึงประกาศผนวกพม่าตอนบนในปี ค.ศ. 1885 รวมพม่าเข้าเป็นมหานครหนึ่งของอินเดีย ยุบสถาบัน กษัตริย์และสภากลุ่มครัวของพม่า เนรเทศพระเจ้าธิบอและราชวงศ์ไปอยู่ที่ประเทศอินเดีย

จะเห็นว่าการขยายอำนาจของอังกฤษในพม่านั้นจะตัดสินปัญหาด้วยการทำสงครามเสมอ ไม่ใช่การเจรจาทางการทูตด้วยสันติวิธี โดยที่หั้งสองฝ่าย คือพม่าและอังกฤษต่างก็มีความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผิดกับสัมพันธภาพของอังกฤษกับรัฐในแหลมมลายู

การขยายอำนาจของฝรั่งเศสในอินโดจีน

ฝรั่งเศsex เป็นอาณาจักรที่มีอาณาเขตอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศฝรั่งเศส ข้อร้องให้ฝรั่งเศสช่วยดำเนินการเผยแพร่ศาสนาแทน เมื่ออิทธิพลทางการค้าของโปรตุเกสเสื่อมลงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฝรั่งเศสสนใจการเผยแพร่ศาสนาในเวียดนาม จึงส่งบาทหลวงเข้ามาในปี ค.ศ. 1661 แต่ประสบกับอุปสรรคเนื่องจากกษัตริย์เวียดนามเคร่งครัดในลักษณะ "ไม่ยินดี" ต้อนรับคณะผู้สอนศาสนาจากฝรั่งเศส ๆ จึงย้ายไปที่อยุธยาแทน โดยได้รับการต้อนรับอย่างดี ทั้งทางศาสนา การค้าและการเผยแพร่ศาสนา ต่อมาฝรั่งเศสขยายอิทธิพลมากจนเกินไปทำให้ถูกขับออกจากอยุธยาในปี ค.ศ. 1688 และหันกลับมาเปิดสถานีการค้าในเวียดนามใหม่ การค้าไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก เพราะชาวเวียดนามไม่ยอมค้าขายกับต่างประเทศ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ปี ค.ศ. 1733 ฝรั่งเศสได้โอกาสสร้างความนิยมและความสัมพันธ์อันดีกับกษัตริย์เวียดนาม เพื่อแก้ไขภัยฐานที่เมืองตากสิน (Tay-Son) ก่อกบฏขึ้นเมื่อกษัตริย์ราชวงศ์เหงียนที่ปกครองที่เรือ อ่อนแย พวกกบฏสามารถพิชิตกรุงศรีอยุธยาได้ในปี 1767 ทำให้ฝรั่งเศสได้รับความช่วยเหลือจากบาทหลวงฝรั่งเศส ปัญโญ เดอ แบนแน (Pigneau de Bahaine) โดยบาทหลวงปัญโญ เดอ แบนแน ได้ทราบถูลของความช่วยเหลือจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 แห่งฝรั่งเศสได้สำเร็จ โดยฝรั่งเศสจะให้ความช่วยเหลือด้านการทหารจนกว่าเจ้าชายเหงียน อันที่จะได้ครองเวียดนาม เพื่อเป็นการตอบแทนความช่วยเหลือเจ้าชายเหงียน อันนี้ จะยกติดแคนบานส่วนให้ฝรั่งเศส เช่น พูโล คอนدور และเกาะบางเกาะในอ่าวตูเรน อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ารัฐบาลฝรั่งเศสยังไม่ทันจะช่วยเหลือเวียดนาม ก็เกิดปฏิวัติขึ้นในประเทศไทยในปี ค.ศ. 1789 บาทหลวง ปัญโญ เดอ แบนแน จึงได้ดำเนินการช่วยเหลือด้วยตนเอง โดยขออาสาสมัครช่วยฝรั่งเศสและอาชูชเช้าช่วยเหงียน อันนี้ ๆ สามารถยืนได้ในปี ค.ศ. 1801 และยืดฐานอยู่ได้ในปี ค.ศ. 1802 สถาปนาเป็นจักรพรรดิเวียดนาม ทรงพระนามว่าพระเจ้าเวียดนาม ยัลlong (Vietnam Gia Long) โดยได้รับการรับรองจากจีน พระเจ้าเวียดนามยัลlongทรงรวมดินแดนทั้ง 3 ภาคเข้าด้วยกัน คือ ตั้งเกี้ย อันนัม และโขชินไชน่า โดยจัดการปกครองดินแดน 3 แห่งนี้เป็นมณฑล แต่ละมณฑลแบ่งแยกออกเป็นจังหวัด อำเภอ และตำบล และส่งข้าราชการออกไปปกครอง ระบุยนการบริหารແนินคินยังคงใช้ระบบการปกครองตามแบบของจีน มีการ

สอนໄລ່ເຂົ້າຮັບຮາງການ ຜຶ່ງແປ່ງການສອນເປັນຮະດັບຕົ້ນໃນມັນຫຍລວງ ນອກຈາກນີ້ ພຣະເຈົ້າເວີຍດນາມຍາລອງໄດ້ກຽງຈັດວິທີການປົກຄອງຕາມຄໍາເສັນອັນແນະຂອງໝາວຝັ້ງເຄສ ໂດຍການແປ່ງໜ່ວຍຮາງກາຮອກເປັນກະທຽວ ຖ້າ ຕາມແບບຢູ່ໂຮປ ຄື່ອ ກະທຽວມາດໄທ ກະທຽວກາຮລັງ ກະທຽວກລາໄມ ກະທຽວຢຸດທະຣມ ກະທຽວແຮງງານ ແລະກະທຽວພິທີກຣມ ແຕ່ລະກະທຽວມີເສານບົດທໍານ້າທີ່ຄັ້ງຮູ້ມනຕົວປະຈຳກະທຽວ ສ່ວນກາປົກຄອງສ່ວນກຸມົມກາຄ ຈະມີຂ້າຫລວມມັນຫຍລວງແລະຈັງຫວັດ ໂດຍຮັນໄຍນຍາຈາກກຽງວິຊີ່ເປັນຄູ່ນົມຢົກລາງການປົກຄອງ

ນອກຈາກນີ້ ພຣະເຈົ້າເວີຍດນາມຍາລອງຍັງໄດ້ປັບໃຫ້ພວກມີ້ຫັນນາຣີໄດ້ຮັບຄວາມສະດວກ ໃນການແພແຄສານາ ແລະໝາວຝັ້ງເຄສມີໂອກາສເຂົ້າໄກສັ້ດຣາຊສຳນັກກັ້ງທັງດ້ານການເມືອງແລະທາງ ດ້ານການຄ້າໃນສັນຍາຂອງພຣະອົງຄ ແລະເມື່ອພຣະອົງຄສິ້ນພຣະໜົມ ພຣະເຈົ້າມິນມາງ (Min Mang) ຮາຊ ໂອຮສັ້ນຄອງຮາຍໝີ (ຄ.ສ. 1821–1891) ພຣະອົງຄມີນໄຍນຍາໂດດເດືອນ ໄນຂອບການຕິດຕ່ອກັນຫາດ ຕະວັນທຸກແລະທຽງເຫັນວ່າການເປີດໂອກາສໃຫ້ວັດນ໌ຮຣມຕະວັນທຸກແລະຄຣິສຕໍ່ຄາສານາເຂົ້າມາເພຍແພວ ໃນເວີຍດນາມເຊັ່ນພຣະເຈົ້າເວີຍດນາມຍາລອງທຽງກະທຳ ເປັນຜລ້າຍຕ່ອງນັບປະເພີນແລະວັດນ໌ຮຣມ ຂອງເວີຍດນາມ ແລະເປັນແຜນການຂອງຕະວັນທຸກທີ່ຈະເຂົ້າຢືດຄອງເວີຍດນາມ ຈຶ່ງກຳໄໝເກີດການຂັດແຍ້ງ ຮະຫວ່າງຝັ້ງເຄສກັນເວີຍດນາມຂັ້ນຕັ້ງແຕ່ສັນຍາຈັກພຣະດິມິນມາງເປັນຕົ້ນນາມ

ພຣະເຈົ້າມິນມາງທຽງເກຮັງຄຣັດລັກທີ່ຂຶ້ນຈຶ່ງໄໝ “ໄໝຂອບພວກບາທຫລວງຝັ້ງເຄສແລະພວກຄຣິສ-ເຕີຍນຈະເຂົ້າມາແກຣກແໜງການເມືອງກາຍໃນເວີຍດນາມ ຮົມກັ້ງຫລັກຂອງຄຣິສຕໍ່ຄາສານາຂັດກັນຄວາມເຂົ້ອ ດັ່ງເດີນໃນເຮື່ອງການປົກຄອງແບບໂອຮສສວຣົກແລະລັກທີ່ຂຶ້ນຈຶ່ງໃນປີ ຄ.ສ. 1833 ທຽງປະກາດທໍາມ ການແພແຄຄຣິສຕໍ່ຄາສານາ ແລະເມື່ອມີການປັບປຸງວິທີເກີດຂຶ້ນໃນປີເດືອນນີ້ແອງ ປරກງູວ່າມີພວກຄຣິສເຕີຍນ ເຂົ້າຮ່ວມດ້ວຍ ທຳໄໝພຣະອົງຄຍິ່ງເຂັ້ມງວດກັນພວກຄຣິສເຕີຍນແລະບາທຫລວງເພີ່ມຂຶ້ນ ໄກຮ່າໄປປັບປຸງຕາມ ມີໂທສົ່ງຕາຍ ນອກຈາກນີ້ພຣະອົງຄຢັ້ງປະກາດປົດເມືອງທ່ານ້າຍກັບຕ່າງໝາດ ຍົກເວັນເມືອງດານັ້ນ ເພີ່ຍງແທ່ງເດືອນ

ໄນໄຍນຍາຂອງກັ້ວຕົວຍົງເວີຍດນາມອົງຄຕ່ອງ ພຣະເຈົ້າມິນມາງ ອີ່ມຸ່ງກຳຈັດກວາດລ້າງພວກຕ່າງໝາດມີ້ຫັນນາຣີແລະພວກຄຣິສເຕີຍນ ໃນຂ່າວງປີ ຄ.ສ. 1839–1847 ມີການປະຫາວັດພວກຄຣິສເຕີຍນຍ່ອງໆມາການຍ່າຍ ທຳໄໝຝັ້ງເຄສມີປັບປຸງ ແລະ ແນ້ງກ້າວຄອບໄຕໂດຍສ່ວງເຮົອບເຂົ້າມາຂ່າ່ມູ່ເຮົາກ່າວ່າມີກ່າວ່າມີໄດ້ ຈັດການຂ່າຍໄວ້ເຮັດຂາດ ເພຣະກໍາລັງທຳສົງຄຣາມໄກຣມີຍອ່ຟຸ ຈົນຖື່ງສັນຍາຈັກພຣະດິນໄປເລີຍທີ່ 3 ຂອງຝັ້ງເຄສ ພຣະອົງຄມີນໄຍນຍາທີ່ຈະຂ່າຍຍອກທີ່ພຣະນິຍມ ຜັ້ງເຄສ ພຣະອົງຄມີພຣະບ່ານຮາຊໂອກການໃຫຍ່ເມືອງດານັ້ນໃນປີ ຄ.ສ. 1857 ທັງນີ້ພຣະຝັ້ງເຄສໄດ້ ສ່າງໆກົດື່ອ Montigny ມາກຳສັງຄູາການຄ້າໃນປີ ຄ.ສ. 1856 ແລະເຈົ້າເຮື່ອງການທີ່ຈັກພຣະດິມິນມາງ

ผ่านบทหลวงและพากเข้ารีต ซึ่งการเจรจาครั้งนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะเวียดนามเห็นว่า ข้อเรียกร้องของฝรั่งเศสกระทำบกการเทือนต่อเสถียรภาพของเวียดนาม ประกอบมีบทหลวง สเปนถูกผ่าตาย เพราะฉะนั้น บรรดานักสอนศาสนาทั้งในจีนและเวียดนามต่างสนับสนุนให้ ฝรั่งเศสใช้มาตรการเด็ดขาด ประกอบกับฝรั่งเศสร่วมมือกับอังกฤษทำสงครามกับจีน จึงมี กำลังทัพอยู่ในนานห้าตะวันออกพร้อมที่จะทำการทำสงครามกับเวียดนามได้ เวียดนามจึงอยู่ในฐานะ ที่ลำบาก ฝรั่งเศสได้สเปนช่วยเหลือในการทำการทำสงคราม เข้ายึดเมืองดานัง เกี้ยดินห์ (Gia Dinh) Ding Tuong และ Bien Hua ไว้ได้ ในปี ค.ศ. 1859 ฝรั่งเศสก็เข้ายึดไซ่่ง่อนได้ และถอนตัวออกจาก เมืองดานังในปี ค.ศ. 1860 ในปี ค.ศ. 1862 จักรพรรดิเกี้ยดไซ่่ง่อนได้ และถอนตัวออกจาก เมืองดานังในปี ค.ศ. 1860 ในปี ค.ศ. 1862 จักรพรรดิเวียดนามคือพระเจ้าจูดิกได้เข็นสนธิสัญญา ไซ่่ง่อน ยกจังหวัดในลุ่มแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศส อนุญาตให้ฝรั่งเศสแล่นเรือได้อย่างเสรีในลุ่มแม่น้ำ โขงไปกัมพูชา ยอมให้พวกมิชชันนารีเผยแพร่ศาสนาได้ในเวียดนาม ต้องเสียค่าปฎิกรรม สองครั้งให้ฝรั่งเศส ตลอดจนเปิดเมืองท่าให้ฝรั่งเศสทำการค้าได้ ในปี ค.ศ. 1867 ฝรั่งเศสได้ โโคชินไชน่าทั้งหมด และบังคับให้กษัตริย์กัมพูชาและไทยยอมรับการอารักขาของฝรั่งเศสใน ประเทศกัมพูชา

เมื่อฝรั่งเศสได้โโคชินไชน่าแล้วได้ส่งคนไปสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อจะไปจีน ปรากฏว่า การเดินเรือในลุ่มแม่น้ำโขงนั้นยากลำบากมาก มีน้ำตกและแก่งน้ำใหญ่เชี่ยว จึงได้หันมาสนใจ แม่น้ำแดงในเวียดนามเห็น ทำให้เวียดนามต้องประสบภัยจากภัยธรรมชาติของฝรั่งเศสในตอน เหนือโดยรัฐบาลฝรั่งเศสให้การสนับสนุน เห็นว่าอาณาจิตรเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับ ประเทศอุตสาหกรรมอย่างฝรั่งเศส แม้ว่าในปี ค.ศ. 1874 จักรพรรดิเวียดนามจะได้ตรัพหนักษ์ ถึงภัยของฝรั่งเศสและยอมรับที่ปรึกษาชาวฝรั่งเศสไว้ในราชสำนัก แต่ฝรั่งเศสก็ยังไม่หยุดยั้ง การขยายอิทธิพล เพราะเหตุว่าในปี ค.ศ. 1877 เวียดนามได้ยอมให้จีนส่งทหารเข้ามาปราบกบฏ ได้ผิงที่เข้ามาในเวียดนามได้ ตลอดจนการที่เวียดนามส่งบรรณาการให้กับจีน ทำให้ฝรั่งเศส กลัวว่า จีนจะเข้ามาขยายอิทธิพลในเวียดนาม ดังนั้นฝรั่งเศสจึงเข้ายึดชานอยในปี ค.ศ. 1882 ในปี ค.ศ. 1884 ราชสำนักที่เว้ก็ยินยอมอยู่ได้อารักษาฝรั่งเศส

ในปี ค.ศ. 1883 ฝรั่งเศสก็ได้เข้าไปมีผลประโยชน์ในลาว ซึ่งเวลานั้นไทยได้ควบคุม เวียงจันทน์อยู่โดยตรง ตลอดจนได้รับบรรณาการจากหลวงพระบาง ฝรั่งเศสสามารถซักซ่อน หลวงพระบางให้หันเหจากไทยได้ในปี ค.ศ. 1888 ฝรั่งเศสก็ทำให้ไทยต้องยอมรับว่าฝรั่งเศสมี อิทธิพลเหนือหลวงพระบาง และในปี ค.ศ. 1893 ฝรั่งเศสก็ยังคงให้ไทยยอมรับการอารักษาของ ฝรั่งเศสในเวียงจันทน์ และยอมรับว่าแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนกั้นดินแดนของไทยและของฝรั่งเศส (ไทยต้องเสียผังขาวแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศส) และฝรั่งเศสได้รวมอาณาเขต เวียดนามทั้ง 3 ภาค

เข้าด้วยกัน เป็นสหภาพอินโดจีนของฝรั่งเศส (Indo China Union) ในปี ค.ศ. 1887 และรวมลาวเข้าไว้ในสหภาพปี 1893

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ให้นักศึกษาเขียนรายงานสั้น ๆ เปรียบเทียบวิธีการขยายอำนาจของชาติตะวันตกชาติต่าง ๆ ที่เข้ามาในເອເຊີຍຕະວັນອອກເຊີຍได้

3. การปักครองอาณานิคมของชาติตะวันตก

การปักครองของสเปนในประเทศฟิลิปปินส์

สเปนได้นำระบบการปักครองแบบศักดินาสวางมิภักดีมาใช้โดยถือว่าที่ดินทั้งหมดในประเทศฟิลิปปินส์เป็นของพระมหากษัตริย์สเปน ผู้ที่จะใช้ประโยชน์จากที่ดินและเป็นเจ้าของที่ดินได้จะต้องเป็นผู้รับใช้พระเจ้าแผ่นดินคือเป็นข้าราชการคนนั้นเอง ทำให้ชาวพื้นเมืองทั้งหมดยกเว้นหัวหน้าหมู่บ้านไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนเอง และเนื่องจากสภาพการปักครองเดิมของฟิลิปปินส์ล้าหลัง ยังไม่มีรูปแบบการเมืองสมัยใหม่แบบที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียและจีนเลย จึงทำให้สเปนนำรูปแบบการปักครองแบบตะวันตกมาใช้กับฟิลิปปินส์ได้โดยตรง โดยจัดหน่วยการปักครองเดิมในรูปหมู่บ้านที่เรียกว่าบารังไกเข้าเป็นตำบล รวมตำบลเป็นอำเภอ และจังหวัด ตามลำดับ ผู้ปักครองเดิมยังคงมีฐานะเป็นหัวหน้าหมู่บ้านหรือกำนัน ส่วนข้าราชการระดับอื่น ๆ จะเป็นชาวสเปนหัวตื้น ข้าหลวงใหญ่ผู้ปักครองสูงสุดจะทำหน้าที่แทนองค์พระมหากษัตริย์สเปน โดยออกกฎหมายปักครองชาวสเปนแยกต่างหากจากชาวพื้นเมือง ชาวสเปนจะมีอิทธิชัยต่าง ๆ มากกว่าชาวพื้นเมือง อาทิ เช่น สิทธิในการรับราชการ การศึกษา การเป็นเจ้าของที่ดิน และการได้รับการยกเว้นภาษีบางประเภท ส่วนทางด้านเศรษฐกิจ สเปนได้นำระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นเงินตราตอนแทนแทนระบบเก่าซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนสิ่งของต่อสิ่งของ นำระบบการเกษตรกรรมเข้ามาใช้เป็นการเกษตรกรรมเพื่อการส่งออก เปิดให้ฟิลิปปินส์เป็นเมืองท่าค้าขยันนาชาติ สเปนปักครองฟิลิปปินส์เป็นระยะเวลากว่า 300 ปี ตั้งแต่ ค.ศ. 1565—1898

สหรัฐอเมริกาได้เข้าปักครองฟิลิปปินส์ต่อจากสเปน เนื่องจากความขัดแย้งในบัญชาติ ทำให้สหรัฐอเมริกาซึ่งเข้าช่วยเหลืออาณานิคมให้ได้รับเอกสารช ประกาศสงครามกับสเปนและยึดฟิลิปปินส์เพื่อตัดกำลังของสเปน ในระยะแรกสหรัฐอเมริกาจะปลดปล่อยให้ฟิลิปปินส์ได้รับเอกสารช แต่เมื่อเข้ามาดูสถานการณ์ในฟิลิปปินส์แล้วพบว่าประชาชนฟิลิปปินส์

ยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง จึงเข้ามายัดการปกครองและพัฒนาพิลิปปินส์ให้มีรูปแบบการปกครองในระบบประชาธิปไตยแบบสหรัฐอเมริกา โดยให้มีการจัดตั้งพระคริการเมืองเพื่อให้ประชาชนคุ้นเคยกับระบบของประชาธิปไตย ส่วนทางด้านศาสนา สหรัฐอเมริกาได้สัมภาษณ์จักรของสเปนลงและตั้งศาสนาจักรใหม่ประจำชาติพิลิปปินส์ โดยศาสนาจักรที่ว่าด้วยการรับรอง โดยจัดทำแห่งต่าง ๆ ทางศาสนาให้กับพระพิลิปปินส์แทนที่พระสเปน และเวนคืนที่ดินจากวัดและพระสเปนมาจัดสรรให้กับประชาชน

การปกครองของขอลันดาในอินโดนีเซีย

การปกครองของขอลันดาเรกดำเนินการโดยบริษัทธิโนเดียตะวันออก ได้ปกครองชาวพื้นเมืองทางอ้อม คือปล่อยให้ผู้ปกครองพื้นเมืองทำการปกครองต่อไป ขอลันดาอย่างเคารพสิทธิในกฎหมายและวารีคประเพณีของพื้นเมืองที่เรียกว่า อาดัท (Adat) อยู่ เพราะขอลันดาต้องการเพียงแต่รักษาผลประโยชน์ทางการค้าของตนเท่านั้น หลังจากบริษัทธิโนเดียตะวันออกล้มละลาย รัฐบาลขอลันดาได้เข้ามาปกครองอย่างจริงจังในบริเวณเกาะชวา เป็นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากกว่าสิ่งอื่น ทำให้ในปี ค.ศ. 1830 รัฐบาลขอลันดาได้นำระบบบังคับการเพาะปลูก (Culture System) เข้ามาใช้ในอินโดนีเซีย เป็นการบังคับคนพื้นเมืองปลูกพืชผลผ่านผู้ปกครองพื้นเมืองเดิม (สุลต่าน) โดยที่ชาวพื้นเมืองไม่สามารถปฏิเสธได้ คนพื้นเมืองต้องปลูกพืชผลตามที่รัฐบาลกำหนด คนพื้นเมืองไม่ต้องเสียภาษีที่ดินเป็นเงินแต่เสียเป็นผลผลแทน ส่วนที่เหลือต้องขายให้รัฐบาล ระบบบังคับการเพาะปลูกจึงนำรายได้ให้รัฐบาลขอลันดาามากมาย เพราะขอลันดาไม่พึ่งผลิตภัณฑ์ตลาดยุโรปต้องการเข้าไปขายในตลาดยุโรปแข่งกับชาติอื่น ๆ ได้ฐานะทางเศรษฐกิจของรัฐบาลขอลันดาดีขึ้นมาก แต่สำหรับชาวพื้นเมืองแล้วเป็นระบบเศรษฐกิจที่กาญจน์ ประชาชนขาดเสรีภาพทางเศรษฐกิจและถูกบังคับใช้แรงงานทางด้านอื่น ๆ อีก ทำให้รัฐบาลขอลันดาถูกโภมตีมาก ดังนั้น หลังจากปี 1872 จึงมีการจำกัดขอบเขตการใช้ระบบบังคับการเพาะปลูกและยกเลิกโดยสิ้นเชิงในปี ค.ศ. 1919

ในขณะที่ขอลันดาจำกัดการใช้ระบบบังคับการเพาะปลูก ก็ได้นำระบบเสริมยามทางเศรษฐกิจเข้ามาใช้ ทำให้ชาวยุโรปและชาวจีนเข้ามาลงทุนกันมาก ทำให้เกิดชนชั้นกลางที่มีฐานะมั่งคั่งจากการค้าเสรี ส่วนคนพื้นเมืองไม่มีประสบการณ์การค้าและเงินลงทุนทำให้ฐานะชาวพื้นเมืองไม่ดีขึ้น และยังแย่ลง เพราะต้องเสียภาษีที่ดิน รัฐบาลขอลันดาหันมาประกาศใช้นโยบายจิริธรรม มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวพื้นเมืองให้ดีขึ้น ตลอดจนให้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากขึ้น โดยยินยอมให้มีการจัดตั้งสภาห้องถันขึ้นในปี ค.ศ. 1905 ปี ค.ศ. 1906 ออกพระราชบัญญัติหมูบ้านเพื่อทดลองการจัดรูปแบบเทศบาลตามแบบตะวันตก ต่อมาจัดตั้ง

สภาราชชานี้ แต่ล้มเหลวเพราะอยู่ลับด้าไม่มีความตั้งใจจริงในการปฏิรูปการปกครอง ทำให้ชาวพื้นเมืองไม่ให้ความร่วมมือ

การปกครองของอังกฤษในมาเลเซีย

หลังจากอังกฤษได้เข้ามาตั้งสถานีการค้าในปีนัง มนต์เวลส์แลร์ มัลละกา และสิงคโปร์ แล้ว ในปี ค.ศ. 1832 อังกฤษประกาศรวมดินแดนทั้งสี่เข้าด้วยกัน เป็นมหภาคอาณานิคม (The Colony of the Straits Settlements) ปกครองโดยตรงอยู่ในความดูแลของบริษัทอินเดียตะวันออกที่อินเดีย โดยไม่ได้รับการขัดขวางจากชาวพื้นเมืองแต่ประการใด และปี ค.ศ. 1867 ก็ได้โอนไปเข้ากับกระทรวงอาณานิคมของอังกฤษที่ลอนדון

แม้ว่าอังกฤษประกาศว่าจะไม่เข้าไปบุ่งเกี่ยวกับดินแดนภายใต้ความสมุទรมลายู แต่การที่มีชาวอังกฤษติดตามผู้ถือสัญชาติอังกฤษเข้าไปมีผลประโยชน์ในการทำเหมืองแร่ดิบุกและทำการค้าอื่น ๆ มาก พวกร่ำคำเหล่านี้ต้องการให้อังกฤษเข้าไปคุ้มครองผลประโยชน์ของตน เนื่องจากในรัฐมลายูมีสภาพการเมืองภายในไม่มีเสถียรภาพ ภาษีการค้าและการศุลกากรมีอัตราไม่แน่นอนอันเป็นอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุน ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1873 อังกฤษจึงตั้งข้าหลวงที่ปรึกษาชาวอังกฤษใน 4 รัฐตอนกลาง คือ เปรรัก สลังกอ ปาหัง เนการิแซมบิลัน โดยเจรจาับสุลต่านทั้งสี่รัฐให้ข้าหลวงที่ปรึกษาเหล่านี้ให้คำปรึกษาเรื่องการปกครอง ภาษีอากร ยกเว้นเรื่องศาสนาและวัฒนธรรม ที่ปรึกษาแต่ละคนจะต้องให้คำปรึกษาแบบอย่างเดียวกัน ต่อมามีการตั้งสภากองรัฐทั้งสี่เป็นสหพันธ์รัฐในปี ค.ศ. 1891 สมาชิกประกอบด้วยสุลต่านทั้งสี่รัฐ พวกราษฎร์ชั้นสูง และผู้นำของพวกราษฎร์ต่างชาติที่เข้ามาทำการค้าในรัฐ จุดมุ่งหมายของอังกฤษคือรวมอำนาจการปกครองเพื่อความสะดวกในการปกครองของอังกฤษ มีศูนย์กลางบริหารที่กัวลาลัมเปอร์ในเนการิแซมบิลัน สำหรับรัฐอื่น ๆ ที่เหลือ คือ ยะໂไฮร์ในตอนใต้ ไม่ยอมเข้าร่วมสหพันธ์และไม่ยอมรับข้าหลวงที่ปรึกษา จนปี ค.ศ. 1914 จึงได้ยอมรับส่วนสี่รัฐตอนบน คือ ไทรบุรี ปะลิส กลันตัน และตรังกานู ซึ่งเป็นรัฐในอารักขาของไทย ไทย ก็ได้ทำสัญญากับอังกฤษในปี ค.ศ. 1909 แลกเปลี่ยนกับสิทธิของคนในบังคับอังกฤษให้ขึ้นศาลไทย (เลิกสิทธิสภาพนอกราชอาณาเขต) และอังกฤษให้ไทยยึดเงินมาสร้างทางรถไฟสายใต้ ซึ่งทั้งสี่รัฐนี้ไม่ยอมเข้าร่วมในสหพันธ์ แต่ยอมรับที่ปรึกษาประจำตำแหน่งรัฐ ดังนั้น อังกฤษจึงจัดยะไฮร์ ไทรบุรี ปะลิส กลันตัน และตรังกานูเป็นรัฐนอกราชอาณาเขต

นอกจากรัฐต่าง ๆ ในมาเลเซียแล้วยังอังกฤษยังได้ตั้งข้าหลวงที่ปรึกษาในบูรุไนในปี ค.ศ. 1906 และเข้าไปมีผลประโยชน์ทางการค้าในบอร์เนียวเหนือ มีการบริหารร่วมกันกับมหภาคอาณานิคมและรัฐมลายูอื่น ๆ

อังกฤษมีความสนใจอย่างจริงจังในการปกครองลัฐ มีการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น การทำเหมืองแร่ สวนยาง และการค้าต่าง ๆ ตลอดจนโรงงานอุตสาหกรรม นำชาวจีนและชาวอินเดียเข้ามาทำงานเป็นกรรมกรและเจ้าของกิจการ ส่วนคนมลายูนั้นอังกฤษส่วนใหญ่ความเป็นเจ้าของประเทศให้ในเรื่องที่ดิน ชาวต่างชาติไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของที่ดินและรับราชการ ดังนั้น คนมลายูซึ่งรักในที่ดินการทำไร่นาก็ไม่อยากจะถูกอาชีพของตนไปทำเหมืองแร่และทำขาย พ่อใจที่อังกฤษให้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ชาวมลายูได้รับการศึกษาตามแบบตะวันตกที่อังกฤษวางแผนไว้ให้เข้ามารับราชการในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ โดยที่อังกฤษจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับศาสนาและประเพณีของชาวมลายู ดังนั้น ในมลายูข้าราชการเป็นชาวอังกฤษและมลายู ส่วนเศรษฐกิจตกอยู่ในมือของคนอังกฤษและคนจีน

การปกครองของอังกฤษในพม่า

เมื่ออังกฤษได้ชัยชนะในพม่าในปี ค.ศ. 1885 และยุบพม่าลงเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย อังกฤษปกครองพม่าต่อต้นล่างและตอนบนโดยตรง ส่วนชนกลุ่มน้อยอังกฤษปกครองทางอ้อม โดยปล่อยให้ผู้นำของชนหมู่น้อยทำการปกครองกันต่อไปภายใต้การคุ้มครองของข้าหลวงอังกฤษ ทำให้คนพม่าไม่พอใจ เพราะคนกลุ่มน้อยกลับได้รับการปฏิบัติคุ่มครองมากกว่าพม่าซึ่งถูกผลประโยชน์จากเป็นประเทศเอกสาราชลงมาเป็นแค่ชนชาติของอินเดีย ทำให้ความแตกแยกและการหัวร่างชนกลุ่มน้อยกับพม่ามีมากขึ้น และอังกฤษก็ไม่เคยรวมชนกลุ่มน้อยกับพม่าเข้าด้วยกัน

อังกฤษได้นำระบบบริหารราชการของอังกฤษที่อินเดียมายึดกับพม่า โดยการยกเลิกระบบราชสำนักและสภาพลุทธอร์ของพม่า ล้มเลิกอำนาจของพวากชนนาาง ข้าราชการชั้นสูงของพม่า โดยจัดระเบียบราชการ ระบบการคด ตำรวจน และการเก็บภาษีตามแบบอังกฤษ ส่วนในระดับหมู่บ้าน อังกฤษได้ยกเลิกระบบการปกครองในหมู่บ้านแบบเก่า ซึ่งเดิมเป็นชนชั้นสูงในหมู่บ้าน เปลี่ยนเป็นการแต่งตั้งหัวหน้าหมู่บ้านแบบหมุนเวียนกันไป รับผิดชอบโดยตรงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

การปกครองหลังจากปี ค.ศ. 1894 อังกฤษได้นำระบบเทศบาลเข้ามาใช้ตามเมืองใหญ่ในพม่าต่อต้นล่าง แต่ใช้ได้เฉพาะร่างกุ้งเท่านั้น ในเมืองอื่น ๆ ประชาชนไม่ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ เพราะเห็นว่าระบบเทศบาลเป็นการเก็บภาษีให้สูงขึ้น ต่อมาเมื่อการจัดตั้งสภากองถี่นและเปิดโอกาสให้ชาวพม่าเข้ารับราชการได้ในระดับต่ำ โดยที่ต้องมีการศึกษาแบบตะวันตก ซึ่งอังกฤษจัดให้คือตั้งโรงเรียนไชสกูลสอนภาษาอังกฤษและภาษาพื้นเมือง การตั้งโรงเรียนเอกชนของพวากชนศาสตร์ ปี ค.ศ. 1911 และตั้งมหาวิทยาลัยร่างกุ้ง ปี ค.ศ. 1921

ปี ค.ศ. 1917 อังกฤษได้นำระบบการปกครองแบบไดอาร์ชี (Dyarchy) เข้ามาใช้ ระบบนี้คือ ระบบที่มีรัฐบาล 2 ระดับ ระดับหนึ่งเป็นรัฐบาลของเมืองแม่ รับผิดชอบในเรื่องสำคัญ ๆ คือ เรื่องการบังคับประเดช การศุลกากร การต่างประเดช การปกครองคนกลุ่มน้อย และการคมนาคม ส่วนอีกระดับหนึ่งเป็นรัฐบาลของคนพื้นเมือง รับผิดชอบเรื่องการศึกษา สาธารณสุข และป่าไม้ การปกครองลักษณะนี้ แม้ชาวพม่าจะมีส่วนร่วมการปกครองตนเองเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย ดังนั้น เมื่อมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มชาตินิยมในระยะหลัง สองครามโลกครั้งที่ 1 อังกฤษจึงปรับปรุงระบบการปกครองแบบไดอาร์ชีให้พม่ามีรัฐธรรมนูญของตนเอง และมีรัฐบาลที่แยกจากอินเดีย โดยขึ้นตรงกับรัฐสภาอังกฤษที่ลอนดอนในปี ค.ศ. 1937 รัฐบาลนี้อังกฤษจะรับผิดชอบเรื่องสำคัญอีกเช่นกัน ส่วนการปกครองที่เหลืออยู่ภายใต้การควบคุมของสภานิตบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของอังกฤษและพม่ารวมกัน สมาชิกสภากล่างจะเลือกมาจากตัวแทนของคนกลุ่มน้อยและผู้แทนของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ

ส่วนการจัดการทางเศรษฐกิจนั้น อังกฤษได้มالงทุนพัฒนาการปักธงข้าวในพม่าตอนล่าง ทำให้มีการผลิตข้าวส่งออก สร้างผลกำไรให้อังกฤษและเจ้าของที่นาอย่างมาก ระบบพาณิชย์นิยมเริ่มแพร่หลาย กระแสเงินตราหมุนเวียนโดยอังกฤษใช้นโยบายเสรีนิยม การค้าและการลงทุนเป็นเรื่องของเอกชน รัฐบาลเป็นผู้บริหารให้เกิดความสงบสุขและเรียบร้อยเท่านั้น และการที่พม่าเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย จึงทำให้คนอินเดียอพยพเข้ามายังงานในพม่า มีทั้งนายทุนเงินกู้และกรรมการ แม้เศรษฐกิจจะดี แต่การค้าส่งออกต่างประเทศพ่อค้าอังกฤษก็เป็นผู้ควบคุม ส่วนการค้าภายในประเทศพ่อค้าอินเดียควบคุม ส่วนในพม่าตอนบน อังกฤษก็เข้าควบคุมกิจการที่เคยเป็นของกษัตริย์ทำรายได้ให้กับอังกฤษมากมาย รายได้ต่าง ๆ ไม่ตกถึงมือชาวพม่าเลย

การปกครองของฝรั่งเศสในอินโดจีน

การปกครองของฝรั่งเศสระยะแรกในเวียดนาม ให้ขุนนางเวียดนามปกครองต่อไปภายใต้การควบคุมของฝรั่งเศส ต่อมานานาพวากันต่อต้านฝรั่งเศส ฝรั่งเศสจึงเข้าปกครองโคลินไซน์โดยตรง หลังจากที่ฝรั่งเศสได้ปกครอง อันนัม ตั้งเกี้ย ลาว และกัมพูชาแล้ว ฝรั่งเศสใช้การปกครองทางอ้อม ปล่อยให้ผู้ปกครองเดิมทำการปกครองต่อไปภายใต้การควบคุมของข้าหลวง ฝรั่งเศสและเข้าอยู่กับกระทรวงอาณาจักรของฝรั่งเศส ฝรั่งเศสได้นำนโยบายผสมกลมกลืน (Assimilation) มาใช้กับการปกครองในระยะปี ค.ศ. 1879–1902 โดยให้ชาวอินโดจีนถือฝรั่งเศสเป็นแบบอย่างทางด้านการปกครองและวัฒนธรรม โดยไม่คำนึงว่าลักษณะการปกครองและวัฒนธรรมดังเดิมของอาณาจักรเป็นอย่างไร

ในการจัดการปกครองของฝรั่งเศส ชาวพื้นเมืองมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างมาก ฝรั่งเศสได้ทำการปกครองตั้งแต่ระดับมณฑลจนถึงระดับหมู่บ้าน โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของฝรั่งเศสเข้าไปทำการปกครอง จะเปิดโอกาสให้คนพื้นเมืองเข้าทำงานได้ในระดับต่ำได้รับเงินเดือนอย่างก้าวกระโจนที่ทำงานในระดับเดียวกัน นอกจากนั้น การมีผู้แทนในสภานิติบัญญัติฝรั่งเศสก็ไม่เปิดโอกาสให้กับคนพื้นเมือง จะมีโคชินใช้น่าเพียงแค่วันเดียวเท่านั้นที่ส่งผู้แทนไปร่วมประชุมสภานิติบัญญัติในฝรั่งเศสได้ และผู้แทนต้องมีคุณสมบัติตามที่ฝรั่งเศสกำหนด คือต้องโอนสัญชาติเป็นชาวฝรั่งเศส การที่จะโอนสัญชาติได้ก็ต่อเมื่อพูดภาษาฝรั่งเศสได้ หรือรับราชการกับฝรั่งเศスマาก่อนอย่างน้อย 10 ปี หรือทำความดีความชอบเป็นพิเศษ ดังนั้นผู้แทนที่ถูกส่งไปประชุมก็มาจากชนกลุ่มน้อยเท่านั้น

ในด้านการศึกษา ใช้ก្មេមាយจากฝรั่งเศสเป็นหลัก การพิจารณาพิพากษาคดีใช้ภาษาฝรั่งเศส

ในด้านการศึกษา ยกเลิกการศึกษาลักษณะแบบโบราณมาเป็นการศึกษาแบบตะวันตก โดยเปิดโรงเรียนประถม มัธยม แพรรักการสอนวัฒนธรรมฝรั่งเศสในโรงเรียน นำเอารักษาลัทธินามาใช้กับภาษาเวียดนาม ตลอดจนนำเอาหลักคริสต์ศาสนาเข้ามาใช้ในการสอน และตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นเพื่อให้นักศึกษาเวียดนามได้ศึกษาต่อภายในประเทศ

ทางด้านเศรษฐกิจ พัฒนาการคุณภาพ ถนนทาง และโทรศัพท์ พัฒนาการเกษตรกรรม การปลูกข้าว และการชลประทานในส่วนแม่น้ำโขง ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม คือ การทำเหมืองถ่านหิน โรงงานทอผ้า ชา กาแฟ และยางพารา ผู้ที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่ เป็นชาวฝรั่งเศส ชาวญี่ปุ่น และชาวจีน ลงทุนมากในตั้งเกี้ยและโคชินใช้น่าส่วนล่าง และก้มพูชา ไม่ค่อยมีการลงทุนเท่าใดนัก ดังนั้นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจึงไม่ได้ก่อให้กับคนพื้นเมือง แต่ ก่อให้กับนายทุนชาวฝรั่งเศส

กิจกรรมการเรียนที่ 3

ให้นักศึกษาทำรายงานเรื่องผลกระทบจากการปกครองของชาติตะวันตกในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้

4. การต่อสู้เพื่อเอกราช

จากการปักครองของชาติตะวันตกทำให้อาณานิคมไม่มีสิริในการปักครองตนเอง ไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับประชาชนของเมืองแม่ บางแห่งถูกกดขี่บุคคลจากภาษาและการถูกเกณฑ์แรงงาน ความรู้สึกดีนั้นตัวเรื่องความเป็นเอกราชเริ่มขึ้นก่อนทรงรามโลกครังที่สอง และมาได้รับเอกราชภายหลังทรงรามโลกครังที่สอง ซึ่งแต่ละประเทศที่เป็นอาณานิคมมีการดำเนินการทั้งที่คล้ายคลึงกันและต่างกัน ตามพื้นฐานทางวัฒนธรรมและการปักครองของเมืองแม่

การเรียกร้องเอกราชในฟิลิปปินส์

สาเหตุจากปลายศตวรรษที่ 18 สเปนได้เปิดประเทศฟิลิปปินส์ให้ชาวต่างชาติเข้ามาค้าขาย ทำให้ชาวต่างชาติเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์เป็นจำนวนมาก ทำให้หมู่เกาะฟิลิปปินส์ได้รับรู้เหตุการณ์ของโลกภายนอกมากขึ้น และเมื่อปี ค.ศ. 1869 มีการปิดคลองสุเอซซึ่งช่วยย่นระยะทางจากยุโรปมาเอเชียให้สั้นขึ้น ทำให้ชาติตะวันตกหลังให้เลี้ยวมาสู่ทวีปเอเชีย และชาวฟิลิปปินส์ที่มีฐานะร่ำรวยจากการค้ากับตะวันตกส่งถูกหลานไปศึกษาที่ยุโรป ทำให้ชาวฟิลิปปินส์ได้พบเห็นความเจริญของชาติตะวันตกทางการเมืองการปกครอง และนำมาเปรียบเทียบกับประเทศของตน จากการปักครองของสเปนที่ไม่ให้ชาวฟิลิปปินส์เมืองเป็นเจ้าของที่ดิน ที่ดินส่วนใหญ่เป็นของข้าราชการและพระสเปน ชาวฟิลิปปินส์เมืองเป็นเพียงผู้เช่าที่ดินของชาวนาระประเทศอื่น ๆ ถึงยากจนอย่างไรก็ยังมีสิทธิเป็นเจ้าของที่ดิน นอกจากนั้น พระสเปนก็มีอภิสิทธิ์เหนือพระพื้นเมือง การกีดกันผิวทางศาสนาทำให้พวกพระพื้นเมืองไม่พอใจ ความกดดันทางการศึกษาไม่เปิดโอกาสให้คนพื้นเมืองได้ศึกษาเล่าเรียน สเปนจะจัดตั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัยเพื่อถูกหลานชาวสเปนเท่านั้น ทำให้คนพื้นเมืองส่วนใหญ่ขาดการศึกษา โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการปักครองตนเองไม่มี เศรษฐกิจภายในและภายนอกสเปนจะควบคุมหมด

การต่อต้านสเปนระยะแรกตั้งแต่ ค.ศ. 1571–1872 เป็นการกบฏที่เกิดขึ้นเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมทางการปักครอง โดยเกิดขึ้นเป็นบางแห่งไม่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอย่างจริงจัง ทำให้ถูกสเปนปราบได้รับความ ระยะต่อมาหลังปี ค.ศ. 1872 การกบฏกบฎที่เมืองควิเต้ไม่ประสบผลสำเร็จ พวกพระพื้นเมืองที่ร่วมต่อต้านถูกประหารชีวิต ทำให้กลุ่มชาตินิยมเห็นว่าการกบฎไม่ได้ผล จะต้องใช้แนวทางการเรียกร้องแบบสันติวิธี ให้รัฐบาลสเปนปฏิรูปการปักครอง โดยออกหนังสือพิมพ์ในประเทศสเปนของกลุ่มปัญญาชนในสเปนปฏิรูปการปักครองให้คนพื้นเมืองมีสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น ตลอดจนการจัดเก็บภาษี แต่รัฐบาลสเปนก็ไม่เคยรับฟัง ผู้นำในการเรียบเรียงความโน้มตีสเปนและให้ข้อคิดเกี่ยวกับการปฏิรูป คือ โจเซ่ ริชาล (Jose Rizal) ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการปฏิรูปของฟิลิปปินส์ ต่อมามีการเกิดการปฏิรูปของกลุ่มหัว

รุณแรงขึ้นโดยที่เข้าไม่เห็นด้วย จึงทำให้เขายกประหารชีวิต การตายของเขานำให้กลุ่มชาตินิยมที่เป็นปัญญาชนร่วมมือกับชาวไร้ชานาต่อต้านสเปนจนสามารถยึดพื้นที่บางเขตในพิลิปปินส์ได้ แต่พวกกลุ่มชาตินิยมก็มาแตกแยกกันและเสียก่อน ทำให้การต่อสู้เพื่อเอกราชไม่ประสบผลสำเร็จ จนกระทั่งสหราชอาณาจักรเข้ามายึดพิลิปปินส์ต่อจากสเปน ได้หยุดยั้งพวกกลุ่มชาตินิยมได้สำเร็จ เมื่อสหราชอาณาจักรได้เปิดโอกาสให้พวกปัญญาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ให้โอกาสเข้ารับราชการตามความรู้ความสามารถ จัดสรรที่ดินให้ชาวไร้ชานาและยกเลิกคริสต์จักร สเปนให้พระพีนเมืองดำรงตำแหน่งต่าง ๆ แทน ทำให้พวกกลุ่มชาตินิยมได้สังค์ተณพอยใจจึงยุติการต่อสู้ ส่วนพวกที่ยังคงต่อสู้ต่อต้านอยู่ สหราชอาณาจักรใช้วิธีการปราบ และเมื่อสหราชอาณาจักรได้ลดลงระบบประชาธิปไตยในพิลิปปินส์จนชาวพื้นเมืองเข้าใจกับระบบประชาธิปไตยและมีการศึกษาพอสมควรแล้ว สหราชอาณาจักรก็มองเอกราชให้กับพิลิปปินส์ในวันที่ 4 กรกฎาคม 1956

การเรียกร้องเอกสารในอินโดนีเซีย

เมื่อขอลัณดาเข้ามาปักครองชาวและหมู่เกาะอื่น ๆ ในอินโดนีเซียตามที่ก่อสร้างมาแล้วนั้น บางแห่งขอลัณดาใช้วิธีการปราบปรามให้อ่อนน้อม พร้อมทั้งแต่งตั้งผู้ปกครองชาวดัชท์เข้าประจำตามเมืองต่าง ๆ ทำให้ชาวพื้นเมืองทำการต่อต้านการปักครองของขอลัณดา เพราะการปักครองของขอลัณดาสร้างภูมิภาคที่ปักครองชาวพื้นเมืองแยกจากชาวขอลัณดา โดยถือว่าคนขอลัณดาและคนพื้นเมืองเป็นคนละชนชั้น ไม่สนใจที่จะยกระดับชาวพื้นเมืองให้เท่าเทียมกับขอลัณดา แม้แต่การศึกษา ก็ไม่สนใจที่จะให้แก่คนพื้นเมือง เพราะเห็นว่าถ้าคนพื้นเมืองมีความรู้แล้วจะปักครองยาก ชาวอินโดนีเซียชั้นสูงที่มีโอกาสได้รับการศึกษา ก็ไม่มีโอกาสเข้ารับราชการ และมีส่วนร่วมในการปักครองตนเอง - นอกจากนั้น การที่ขอลัณดานำระบบบังคับการเพาะปลูกเข้ามาใช้ คนพื้นเมืองขาดเสริมภาพทางเศรษฐกิจ ขณะที่คนพื้นเมืองในอาณาจักรของอังกฤษ คือมลายูมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่า และอังกฤษยังสงวนสิทธิ์ของชาวมลายูในเรื่องการรับราชการ การเป็นเจ้าของที่ดิน แต่ในอินโดนีเซียรัฐบาลขอลัณดาไม่สนใจ ปล่อยให้มีชั้นนารีเข้าไปเผยแพร่ศาสนา กีดกันพากมุสลิม การพิจารณาพิพากษาคดีก็ไม่รับเอกสารจากตระกูลประเพณีเดิมของชาวอินโดนีเซียมาใช้ ซึ่งบางครั้งมีข้อกฎหมายของขอลัณดาขัดกับหลักของมุสลิม

การต่อต้านการปกครองของชออลันดาในระยะแรกเป็นการรวมกลุ่มของพวกร่อค้าอิสลามที่ถูกพ่อค้าชาวต่างชาติ โดยเฉพาะชาวจีน เข้ามาแย่งอาชีพการทำผ้ามาติด ต่อมามีจุดมุ่งหมายที่จะต่อต้านพ่อค้าชาวต่างชาติทุกชาติ เรียกว่า กลุ่มเซ拉กตอิสลาม (Sarekat Islam) ซึ่งกลุ่มนี้ไม่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่แน่นอนเพราจะกลัวชออลันดาจับได้ ขณะเดียวกันก็แตกแยกความสามัคคีกันเองเพราหัวหน้าทางศาสนาในท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นผู้แทนสาขาง่องเซ拉กตอิสลาม

ขาดการประสานงานที่ดี ถูกขออันด้าทำลายความสามัคคีอีกด้วย หลังจากปี ค.ศ. 1917 หลัง การปฏิวัติรัสเซีย ลัทธิมาร์กซิสได้แพร่หลายไปทั่วโลก และถูกนำเข้ามาในอินโดนีเซียโดย ชาวออลันดาเอง ทำให้มีกลุ่มอิสลามหัวรุนแรงไปร่วมด้วย สามารถจัดตั้งพรรคอมมูนิสต์ในอินโด นีเซียได้ จนเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การคอมมูนิสต์สากล ผู้การปฏิวัติของชนชั้นกรรมมีพ แม่มีนโยบายที่ต่อต้านศาสนาอิสลาม พากพรรคอมมูนิสต์ได้ก่อการปฏิวัติขึ้นในปี ค.ศ. 1926— 1927 และถูกรัฐบาลของอัลันดาปราบได้ร้าบคน ทำให้บทบาทของพรรคอมมูนิสต์ที่ใหญ่ที่สุด ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องชนชาลงไป พรรชาตินิยมอินโดนีเซีย (Pesta Nasional Indonesia) ที่เกิดในระยะต่อมาคือปี ค.ศ. 1927 ภายใต้การนำของซุกการโน เป็นพรรคที่ได้รับ ความนิยมจากประชาชนมากที่สุด เพราะมีนโยบายสายกลาง ถือว่าศาสนาอิสลามเป็นศาสนา ประจำชาติของชาวอินโดนีเซีย ขณะเดียวกันก็รับเอวารีกิจการของพากคอมมูนิสต์ในด้านการปลูก ความรู้สึกชาตินิยม โดยนำเสนอจอมตัวรัฐบาลของอัลันดาควบคู่กันไปกับการดำเนินงานช่วยเหลือ ประชาชนทางด้านสวัสดิการ การศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมประจำชาติ ทำให้เข้าถูกรัฐบาล ของอัลันดาสั่งจับเข้าคุก และได้รับการปล่อยตัวเมื่อญี่ปุ่นเข้ายึดครองอินโดนีเซียในระยะสงคราม โลกครั้งที่สอง กลุ่มชาตินิยมของซุกการโนได้ดำเนินการได้ดีต่อต้านญี่ปุ่นที่แสดงที่ทำว่าจะ ปกครองอินโดนีเซียแทนที่ของอัลันดา ซุกการโนได้ประกาศหลักปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานการปกครอง ของประเทศอินโดนีเซีย คือ หลักชาตินิยม นานาชาตินิยม การปกครองโดยทางผู้แทน ความ เสมอภาคทางสังคม และความเชื่อมั่นในพระเจ้า ต่อมากลับปฏิบัติได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ของประเทศอินโดนีเซีย

และเมื่อญี่ปุ่นยึดยอมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อเอกสารช โดยให้สัญญาว่าจะให้ เอกสารชแก่อินโดนีเซียในวันที่ 24 สิงหาคม 1945 แต่กลุ่มชาตินิยมสืบทราบว่าญี่ปุ่นกำลังจะแพ้ สงคราม จึงชิงประกาศเอกสารชเสียก่อนในวันที่ 18 สิงหาคม 1945 ตั้งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีซุกการโนเป็นประธานาธิบดี

แต่การต่อสู้เพื่อเอกสารชของอินโดนีเซียยังไม่สิ้นสุดลง เนื่องจากภายในหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 ของอัลันดาประกาศกลับมาอยู่ด้วยกันในอินโดนีเซียตามเดิม และได้เจรจาลงนามในสัญญา ลิงกัดจาติ (Linggadjati Agreement) ตกลงให้สาธารณรัฐอินโดนีเซียมีอำนาจเต็มในชวาและ สุมาตรา แต่ของอัลันดาจะเมตตาข้อตกลงรุกรานอินโดนีเซียต่อไปอีก ต่อมาก็เรียกเมริกาและสห ประชาชาติได้จัดประชุมที่กรุงเชก ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยเชิญผู้แทนของอัลันดาและอินโด นีเซีย ผลของการประชุม ของอัลันดาพยายามบอกราชให้อินโดนีเซียอย่างสมมุติในปี ค.ศ. 1949

การเรียกร้องเอกสารในมลายู

ขบวนการชาตินิยมในมลายูนั้นเกิดขึ้นล่าช้ากว่าแห่งอื่น และเกิดขึ้นอย่างมีวัฒนาการ ทั้งนี้มลายูไม่มีปัญหารับด่วนทางด้านการปกครองและเศรษฐกิจเมื่อประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอาจเป็นพระคุณมลายูส่วนใหญ่พอใจกับระบบการปกครองของอังกฤษ คือ นโยบายให้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองโดยเปิดโอกาสให้ลูกหลานชนชั้นสูงชาวมาเลเซียได้รับการศึกษาและฝึกฝนการเข้ารับราชการในหน่วยบริหารงานท้องถิ่น ทั้งในสหพันธ์รัฐมลายู และนอสหพันธ์รัฐมลายู แม้แต่แห่งจะต้องกว่าอังกฤษ แต่ก็ยังมีโอกาสศึกษาชาวจีนและชาวอินเดียซึ่งเข้ามาอยู่ในมลายูมาก เพราะอังกฤษนั้นมีนโยบายการค้าเสรีและปรับปรุงทางเศรษฐกิจของมลายู ทำให้คนจีนอพยพเข้ามาอยู่ในมลายูเป็นจำนวนมาก ชาวจีนประสบผลสำเร็จทางการค้าและคุณเศรษฐกิจของมลายู อังกฤษจึงดำเนินนโยบายสงวนการเข้ารับราชการและย้ายมาในกระบวนการบริหารให้ชาวต่างชาติและสงวนที่ดินไว้สำหรับชาวมลายู โดยตั้งสหกรณ์ช่วยเหลือชาวมลายู ออกกฎหมายห้ามชาวมลายูขายที่ดินให้คนต่างชาติ อังกฤษจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว กับประเทศและศาสนาของชาวมลายู ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของสุลต่าน

ชาวมลายูไม่ค่อยชอบชาวจีนเนื่องจากมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากกว่า แม้คนจะเป็นเจ้าของประเทศ แต่ก็ร่ำรวยสู้ชาวจีนไม่ได้ จึงพยายามกันไม่ให้ชาวจีนเข้ามามีอำนาจในการบริหาร ชาวจีนเองระยะแรกก็ไม่สนใจการเมือง มุ่งส่งเงินกลับบ้านกิดเมืองนอนของตน แต่พวกลูกหลานชาวจีนรุ่นหลังเริ่มยึดมลายูเป็นบ้านเกิดของตน และอย่างมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ จึงทำให้เกิดการขัดแย้งขึ้นในระยะหลังสองครั้ง ครั้งที่ 2

ขบวนการชาตินิยมอันแรกของมลายู ตั้งขึ้นปี ค.ศ. 1916 คือสมาคมชาวมาเลเซียแห่งป่าหัง จุดประสงค์เพื่อปรับปรุงสภาพสังคมของมลายูให้สอดคล้องกับการปกครองของอังกฤษ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของคน มีบทบาททางการเมือง ร่วมมือกันต่อต้านชาวจีนและชาวอินเดีย ในระยะสองครั้ง ครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นเข้ามาปกครอบมลายูแทนที่อังกฤษ ญี่ปุ่นปฏิบัติต่อชาวมลายู และชาวอินเดียอย่างดี แต่กดขี่ชาวจีน厉害ต้องการผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชาวจีน ทำให้ชาวจีนตั้งขบวนการชาตินิยมต่อต้านญี่ปุ่นนำโดยจีนเปง (Chin Peng) หลังสองครั้ง ครั้งที่ 2 อังกฤษกลับเข้ามายึดครองมลายูตามเดิม ไม่ได้ยกป้องจีนเปงให้ขึ้นเป็นผู้นำของชาวมลายู แต่กลับยกย่อง ตนกู อับดุลล์ ราห์มาน ขึ้นเป็นผู้แทนของมลายู ทำให้จีนเปงนำพวกเข้าไปเป็นกองโจรคอมมูนิสต์ ปฏิบัติการต่อต้านรัฐบาลของมลายูระหว่างเขตแดนไทย-มลายู

หลังสองครั้ง ครั้งที่ 2 อังกฤษได้เตรียมการที่จะให้อเอกสารแก่ชาวไทยโดยการจัดการปกครองแบบสหพันธ์รัฐก่อน โดยรวมรัฐมลายูหงหงดเข้าด้วยกันมีสหพันธ์ปกครอง หลัก

รัฐธรรมนูญคำนึงถึงสิทธิการเป็นเจ้าของประเทศของชาวมลายูและดุลยภาพระหว่างเชื้อชาติที่อยู่ในมลายู ดังนั้น พระราชการเมืองที่จะเข้ามาบริหารประเทศจึงต้องเป็นสหพรรค คือพระราชการเมืองที่เป็นตัวแทนของคนอย่างน้อยสองเชื้อชาติ ทำให้เกิดการร่วมมือของชาวมลายู ชาวจีน และชาวอินเดียจัดตั้งสหพรรค และประสบผลสำเร็จอย่างดงามในการเลือกตั้งในระดับห้องถิน และส่วนกลาง ดังนั้น ในวันที่ 31 สิงหาคม 1957 สหพันธ์รัฐมลายาจึงได้เป็นเอกสารฉบับไทยได้เครื่องจารภพอังกฤษ อังกฤษสนับสนุนให้มลายูได้เอกสารขออย่างสมมูลน์โดยรวมสิ่งคือปร์เข้าด้วย เพราะอังกฤษไม่อยากให้สิ่งคือปร์ได้เอกสารโดยลำพัง เพราะเกรงพวากคอมมูนิสต์จะเข้ามาเมื่อานาจ แต่ความเกี่ยวพันทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดระหว่างสิ่งคือปร์และบรรดารัฐต่างๆ ในสหพันธ์รัฐมลายา ทำให้คนจีนจำนวนมากในทั้งสองประเทศอย่างให้รวมกันเป็นสหภาพอย่างไรก็ตาม พวากคอมมลายูในควบสมุทรก็ไม่อยากให้รวมสิ่งคือปร์เข้ากับสหพันธ์รัฐ เพราะถ้ารวมกันแล้วประชากรจีนจำนวนมหาศาลของสิ่งคือปร์จะมาทำให้ประชากรจีนหึ่งหมดมีจำนวนมากกว่า เพราะฉะนั้น ในปี ค.ศ. 1961 นายกรัฐมนตรีของสหพันธ์รัฐ จึงเสนอให้รวมอาณาบริเวณที่บีกครองแยกกัน 3 แห่งที่คนมลายูอาศัยอยู่ คือ บอร์เนียวของอังกฤษ ซา拉วัก บูรุไน ชาบาร์เข้ากับสหพันธ์รัฐเป็นประเทศมาเลเซีย ข้อเสนอี้พวากผู้นำของสิ่งคือปร์และของสหพันธ์รัฐที่อยากให้รวมกันเป็นสหภาพเห็นชอบด้วย พวากอังกฤษที่อยากจะให้จักรวรรดิสิ่นสุดลงเสียที่ก็เห็นชอบด้วย รวมทั้งคนมลายูและคนจีนในบอร์เนียว แต่บูรุไนนี้ไม่อยากจะสูญเสียผลประโยชน์ของตนซึ่งมีกิจการน้ำมันมาก ไม่ยอมเข้าร่วมกับมาเลเซีย และขอเป็นดินแดนในอารักขาของอังกฤษต่อไป และกำหนดวันสถาปนาประเทศมาเลเซีย เป็นวันที่ 31 สิงหาคม 1963 แต่การสถาปนาต้องเลื่อนออกไป เพราะมีปัญหาภายใน คือ พลิปปินส์และอินโดนีเซียประท้วงเรื่องการรวมชาบาร์และซา拉วัก และขอให้สหประชาชาติสืบสวนคุกคามของชาบาร์และซา拉วัก มีต่อข้อเสนอที่จะรวมเข้ากับมาเลเซีย 于是 เอกอธิการสหประชาชาติ ได้ประกาศภายหลังจากที่ได้จัดส่งคณะผู้แทนสหประชาชาติสืบสวนข้อเท็จจริงชั่วระยะเวลาอันสั้นว่า อาณาบริเวณต่างๆ ในบอร์เนียวินดีที่จะเข้าร่วมกับมาเลเซีย แต่การคัดค้านของพลิปปินส์และอินدونีเซีย ทำให้กำหนดวันสถาปนาประเทศมาเลเซียเลื่อนไปเป็นวันที่ 16 กันยายน 1963 และในระยะเวลาต่อมาความตึงเครียดระหว่างจีนกับมลายูมีมากขึ้นอยู่เรื่อยๆ ทำให้สิ่งคือปร์ขอแยกตัวในวันที่ 9 สิงหาคม 1965 ทั้งนี้ เพราะเหตุว่า เมื่อรวมเป็นสหพันธ์รัฐมลายาแล้ว คนจีนยังมีจำนวนมากกว่าชาวมลายู ทำให้นักการเมืองมลายูทางกีดกันชาวจีนในสหภาพ เช่น กำหนดให้คนมาเลย์เป็นพลเมืองของสหพันธ์โดยกำเนิด ส่วนคนจีนต้องมีคุณสมบัติหลายประการจึงจะเป็นพลเมืองได้ มีรัฐบาลมลายูหลายแห่งตั้งกฎเกณฑ์กีดกันมิให้คนจีนเข้าไปลงทุนทำมาหากิน เพราะกลัวคนจีนจะเข้าไปมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเหนือพวากชน จึงทำให้เกิดการประท้วงระหว่าง

คนเจนกับคนมลายูขึ้น ส่วนบัญชาทางด้านเศรษฐกิจ สิงคโปร์ร่วมกับการเข้าไปร่วมทำให้ต้องส่งไปทำนุบำรุงรักษาอีก ๑ ในมลายู ทำให้ชาวสิงคโปร์ไม่พอใจ น้อยจากนั้น ทางสหพันธ์กำหนดให้ใช้ภาษา มลายู เป็นภาษาทางราชการ ทางสิงคโปร์ขอให้ใช้ภาษาจีนและภาษาอังกฤษควบคู่ไปด้วย แต่ทางสหพันธ์ไม่ยินยอม โดยยังคงต้องการลดความแตกต่างของคนเจนและมลายู ทำให้สิงคโปร์ไม่พอใจ บัญชาต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้สิ่งงาน ผู้นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ เห็นว่า การรวมเป็นสหพันธ์รัฐมาเลเซียเป็นการสร้างบัญชาให้มากขึ้นไปอีก จึงลาออกจากสหพันธ์

การเรียกวังເອກរາຊາຂອງພໍາ

การที่พม่าถูกยุบลงเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย ถูกลดฐานะจากประเทศเอกสารชั้นคนกลุ่มน้อยที่เคยอยู่ใต้การปกครองของพม่ากลับมีอิสระในการปกครองตนเองมากกว่า อังกฤษไม่ส่วนสิทธิความเป็นเจ้าของประเทศให้พม่า ปล่อยให้ชาวอินเดียเข้ามาเต็มประเทศพม่า มีส่วนร่วมในการรับราชการ เป็นนายทุนเงินถู เป็นกรรมการ เป็นเจ้าของที่นาแย่งอาชีพชาวพม่า ทำให้ชาวพม่าที่มีการศึกษาจัดตั้งกลุ่มชาตินิยมต่อต้านการปกครองของอังกฤษขึ้น โดยเฉพาะพวกที่ไปศึกษาที่อังกฤษ ได้เห็นระบบการปกครองของยุโรป กลับมาเปรียบเทียบกับการปกครองของอังกฤษในพม่า ซึ่งอังกฤษไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ชาวพม่ามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากนัก ชาวพม่ารับราชการในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ไม่สำคัญอะไร การจัดการศึกษาของอังกฤษในพม่า คือ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยร่างกุ้งนับเป็นสิ่งที่ดี แต่ว่าผู้ที่จบมามักหางานทำที่เหมาะสมไม่ได้ ประกอบกับหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ข้าวขายไม่ออกราคาหนาแน่นมาก ขณะที่นายทุนชาวอินเดียและชาวอังกฤษไม่เดือดร้อน นอกจากนั้นแล้ว การได้เห็นการต่อสู้ของมหาตมะคานธีในอินเดียที่เป็นกำลังใจให้ชาวพม่ารวมตัวกันต่อต้านอังกฤษมากยิ่งขึ้น

กลุ่มชาตินิยมที่มีชื่อเสียงของพม่า คือ กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยรango ที่เรียกว่า กลุ่มตะขี่น (Thakin) ผู้นำของกลุ่มตะขี่นที่สำคัญมี 2 คน คือ ဦးสัน (U Nu) และ昂山 (Aung San) พากตะขี่นได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่านักการเมืองพม่าซึ่งขาดความรับผิดชอบหน้าที่ มีการคอร์ปชั่นอย่างกว้างขวางในรัฐบาล หลังจากที่อังกฤษยอมให้มีรัฐบาลที่แยกจากอินเดีย และมีรัฐบาลของชาวพื้นเมืองปกครองส่วนหนึ่งแล้ว หนังสือพิมพ์ทากเป็นเครื่องมือของนักการเมือง นักการเมืองมักจะออมชومกับอังกฤษ ไม่ค่อยสนใจเรื่องปากท้องของประชาชน พากตะขี่น แสดงว่าตนเป็นนักชาตินิยม ไม่ต้องการเป็นนักการเมืองหรือข้าราชการ ประชาชนจึงครัวท่ามากกว่า ก่อนสองครั้ง ที่ 2 พากตะขี่นได้เขียนบทความโถมติรัฐบาล จัดกลุ่มกรรมการให้เป็นสหภาพแรงงาน ยุยงให้มีการนัดหยุดแรงงาน ประท้วงค่าแรงงาน ตลอดจนมีการจัดตั้ง

องค์กรชาวนาอีกด้วย

พวกตะขินมีบทบาทมากขึ้นในระยะส่งครรัมโลกรังที่ 2 ที่ญี่ปุ่นเข้ายึดครองประเทศไทย และนำพวกตะขินไปฝึกอาชุจามีกองกำลังทหารของตนเอง โดยมีองค์ชานเป็นผู้นำ สามารถต่อรองกับรัฐบาลอังกฤษภายหลังส่งครรัมโลกรังที่ 2 ได้ อังกฤษจึงให้เตรียมการร่างรัฐธรรมนูญ และในเดือนเมษายน 1947 มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยผู้แทนของกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มขององค์ชานได้ซึชันะในการเลือกตั้ง แต่ในการประชุมร่างรัฐธรรมนูญ ของชานกับคณะถูกกลบลับสังหารทั้งหมด เพราะการแก่งแย่งแข่งดิกันทางการเมืองของฝ่ายตรงข้าม อุนุได้เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแทนของชานซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนจากพวกพระ เพาะชาเเคร่งศาสนาพุทธและพยาบาลพื้นพุทธศาสนา เขาสามารถเจรจา กับ อังกฤษได้สำเร็จ ประกาศเอกราชในวันที่ 4 มกราคม ค.ศ. 1948

การเรียกร้องเอกราชในเวียดนาม

การปกครองอาณาจักรของฝรั่งเศส ได้จำกัดชาวเวียดนามห้ามทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และทำลายโครงสร้างทางสังคม โดยเฉพาะระบบความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหมู่บ้านกับลูกบ้านของชาวพื้นเมือง ประชาชนต้องถูกใช้แรงงานและเสียภาษี ถ้าไม่เห็นด้วย ก็จะถูกจับกุม ทำให้ชาวนาเกลียดชังระบบการปกครองของฝรั่งเศスマาก ชนชั้นกลางเป็นพวกเดียวที่มีโอกาสสั่งถูกหทานของตนให้มีการศึกษาแบบตะวันตก แต่พวกบัญญาชนาเหล่านี้จะออก มาแล้วปฏิเสธที่จะทำงานกับฝรั่งเศส เพราะได้รับค่าจ้างต่ำกว่าชาวฝรั่งเศสในระดับเดียวกัน พวกนี้เห็นอกเห็นใจชาวนาและเริ่มก่อตั้งขึ้นเป็นขบวนการชาตินิยมที่ต่อต้านระบบการปกครองของฝรั่งเศส

ในระยะส่งครรัมโลกรังที่ 1 ฝรั่งเศสได้เกณฑ์ชาวเวียดนามไปใช้ในกองทัพฝรั่งเศส ในยุโรป เข้าเหล่านี้ได้ไปเห็นระบบการปกครองและระบบพัรค์การเมืองในยุโรป บางกลุ่มยังเข้าร่วมเป็นสมาชิกพาร์คคอมมูนิสต์ของฝรั่งเศส ซึ่งพาร์คคอมมูนิสต์ในฝรั่งเศสสัญญาว่าจะช่วยต่อสู้เรียกร้องเอกราชให้กับเวียดนาม ซึ่งอุดมการณ์ของพาร์คคอมมูนิสต์เป็นที่ถูกใจคนเวียดนามเวลานั้น คือ ข้อเรียนของ Lenin รื่องจักรวรรดินิยมเป็นนายทุนขั้นสูงสุด จึงตีความว่า ฝรั่งเศสคือนายทุนที่ถือเอาเวียดนามเป็นเป้าหมายของจักรวรรดินิยม การโค่นจักรวรรดินิยม คือการโค่นลัมนายทุน คือโค่นลัมฝรั่งเศส และหลักลัทธิมาร์กซ์ที่ว่าทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับความรู้สึกของชาวเวียดนามในฝรั่งเศส เพราะกษัตริย์ของฝรั่งเศสให้สิทธิชาวฝรั่งเศสมากกว่าชาวเวียดนาม นอกจากนั้น การปฏิวัติรัสเซียซึ่งเป็นประเทศกิจกรรมเป็นกำลังใจให้ชาวเวียดนามเชื่อว่าสามารถเกิดขึ้นได้ในเวียดนามเช่นกัน

อุดมการณ์ของมาร์กซิสและเลนิน ทำให้โธจิมินห์ (Ho Chi Minh) ได้จัดตั้งพรรคคอมมูนิสต์ขึ้นในปี ค.ศ. 1930 เข้าเป็นสมาชิกขององค์การคอมมูนิสต์สากล (Comintern) ได้รับความช่วยเหลือจากรัสเซียและพรรคอมมูนิสต์จีน จนสามารถจัดตั้งองค์กรชาวนาขึ้นทั่วประเทศได้ โดยเฉพาะในอันดับแรกและตั้งเกี่ย ได้ซักชวนให้ชาวนาและการกรรมกรก่อความรุนแรงขัดขวางการปกครองของฝรั่งเศส จนฝรั่งเศสต้องปราบอย่างรุนแรง โธจิมินห์หนีไปอยู่ท่องกงและมอสโคร์ ในระยะสั้นก่อนโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นเข้ามายึดเวียดนาม โธจิมินห์จึงกลับมาเรือฟันพรรคอมมูนิสต์ใหม่ มีบทบาททางตอนเหนือ ขณะที่ญี่ปุ่นยึดครองทางตอนใต้บริเวณโค钦ไชน่า ลัมรูบลาล ฝรั่งเศสลง จัดตั้งรัฐบาลขึ้น มีจักรพรรดิเป็นประมุขภายใต้การควบคุมของญี่ปุ่น ส่วนก่อการของโธจิมินห์ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลกัมพูชาตั้งของจีน จัดตั้งสันนิบาตเพื่อเอกสารชของเวียดนามหรือเวียดมินห์ ประกาศไม่ยอมรับรัฐบาลทุนของญี่ปุ่นและตั้งรัฐบาลขึ้นในเวียดนามเหนือปี ค.ศ. 1945 ขณะที่ญี่ปุ่นกำลังจะแพ้สงคราม

หลังสัมมาร์ต์โลกครั้งที่ 2 ฝรั่งเศสกลับเข้ามาปกครองทางใต้ ขณะที่เวียดมินห์กำลังปราบพากลุ่มชาตินิยมอีก ที่ต่อต้านตน ฝรั่งเศสประกาศไม่ยอมรับรัฐบาลของพวกเวียดมินห์ การเจรจาระหว่างฝรั่งเศสกับพวกเวียดมินห์ในการยอมรับชื่อกันและกันไม่ตกลง จึงเกิดสัมมาร์ต์ระหว่างฝรั่งเศสกับเวียดมินห์ขึ้นในปี ค.ศ. 1949 และพวกเวียดมินห์ได้รับความช่วยเหลือจากจีนคอมมูนิสต์ซึ่งได้ชัยชนะในแผ่นดินใหญ่จีน พวกเวียดมินห์ได้ชัยชนะฝรั่งเศสที่เดียนเบียน ฟูในปี ค.ศ. 1954

มีการประชุมที่เจนีวาโดยมีผู้แทนจากสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และผู้แทนของเวียดมินห์เข้าร่วมประชุมด้วยและตกลงทำสนธิสัญญาเจนีวา โดยมีใจความสำคัญว่าให้แบ่งเวียดนามออกเป็น 2 ส่วน ที่เส้นขวางที่ 17° และกำหนดให้มีลงประชามติภายใน 2 ปี ว่าจะรวมเวียดนามทั้งสองส่วนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือไม่ แต่ทางได้สหรัฐอเมริกาเชิดโงดินห์เดียวน้ำเป็นประธานาธิบดี ไม่ยอมให้มีการลงประชามติว่าจะรวมเวียดนามหรือไม่ โดยโงดินห์เดียวน้ำ (สหรัฐอเมริกาหนุนหลัง) ได้กล่าวว่าต้องรอให้คนเวียดนามเห็นความสามารถในการเสียงเลือกตั้งได้โดยเสรี ทำให้เวียดนามเห็นเข้าไปยุ่งเกี่ยวน้ำในเวียดนามได้ ทำให้ในปี ค.ศ. 1960 มีการตั้งแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ (National Liberation Front of South Vietnam) โงดินห์เดียวน้ำเรียกพวกนี้ว่า Viet Cong ซึ่งเป็นพวกเดียวกันกับพวก Viet Minh แต่ทางเวียดนามเห็นอีกฝ่าย ตนว่าไม่ได้เป็นผู้สนับสนุนในการจัดตั้งแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ เพราะประชาชนไม่พอใจโงดินห์เดียวน้ำต่างหาก ปลายปี ค.ศ. 1963 เวียดนามเห็นอีกฝ่ายลงมาทางใต้ คิดว่าจะรวมเวียดนามได้โดยกันมิให้สหรัฐอเมริกาเข้ามา ปรากฏว่าเวียดนามเห็นอีกฝ่ายผิด สหรัฐอเมริกาส่งทหารเข้ามาเพิ่มในเวียดนามใต้ เกิดสัมมาร์ต์เวียดนามขึ้นมา และยุติลงในปี ค.ศ. 1973 ต่อจาก

นั้นปี ก.ศ. 1975 เวียดนามก็ได้รวมกันเป็นประเทศเดียว

กิจกรรมการเรียนที่ 4

หาภาพนักชาตินิยมคนสำคัญ ๆ ในເອເຊີຍຕະວັນອອກເດືອນໄຕພ້ອມປະວັດອ່າງຍ່ອງ ມາ 5 ຄນ

สรุป

การเข้ามาของชาติตะวันตกทำให้ประเทศไทยต่าง ๆ ตกเป็นอาณาจักรของชาติตะวันตก ดังกล่าว เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และโครงสร้างทางสังคม เช่น ใน พลิบปินส์ จากรูปแบบการปกครองเดิมแบบง่าย ๆ มาสู่การปกครองแบบศักดินาของตะวันตก ระบบชนชั้นทางสังคมเปลี่ยนแปลง ชนพื้นเมืองเดิมกลายเป็นชนชั้นที่ต่ำสุด ภาษาเดิมมีแต่ภาษา พูด มีภาษาเขียนคือภาษาสเปนเป็นภาษาราชการ หรือในประเทศไทยมี การปกครองแบบมีกษัตริย์ ถูกอังกฤษยกเลิกสถาบันกษัตริย์ ยุบลงเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย โครงสร้างทาง สังคมซึ่งมีกษัตริย์เป็นศูนย์รวมของประชาชนก็หายไป กลายเป็นระบบราชการแบบตะวันตก การศึกษาแบบตะวันตกเข้ามาแทนที่ การปกครองของตะวันตกจึงนำมาซึ่งความเจริญและความ เสื่อมของสังคมยุคเก่าในเวลาเดียวกัน

การประเมินผลท้ายบท

จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

1. การเดินทางของชาติตะวันตกเข้ามาที่ปีເຊີຍໃນราชอาณาจักรคริสต์ศตวรรษที่ 15 ผ่าน
ตะวันออกกลางไม่ได้ เพราะ
2. สาเหตุที่สเปนเข้าไปสำรวจดินแดนในหมู่เกาะฟิลิปปินส์คือ
3. ขออันดาเข้าไปในหมู่เกาะอินโดนีเซียbecause.....
4. สิ่งที่อังกฤษสงวนไว้ให้ชาวมลายูคือ
5. อังกฤษนำระบบเทคโนโลยามาใช้ในพม่าไม่ได้ผล เพราะ

3

ເອເຮືຍຕະວັນອອກເຈີຍໃຫ້ລາຍໜັງການໄດ້ເອກຣາຊ

เค้าโครงเรื่อง

1. ปัญหาภายในหลังเอกสารของประเทศไทยที่ตกเป็นอาณาจักรของชาติตะวันตก
 2. ความร่วมมือของกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน

ສາරະສຳຄັລູ

1. ปัญหาจากการปกครองของชาติตะวันตกที่ส่งผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ภายหลังการได้เอกราชในประเทศไทยเป็นอาณาจักรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 2. การจัดตั้งองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ องค์การซึ่งมาต่อ องค์การอาสา และองค์การอาเซียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกปัญหาจากการปักครองของชาติตะวันตกทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ในประเทศไทยแล้วนี้ได้ คือ พลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย พม่า เวียดนาม กัมพูชา และลาวได้
 2. บอกชื่อและที่มาขององค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

การปักครองของชาติตะวันตกต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ก่อให้เกิดปัญหาภัยหลังอกราช ในแต่ละประเทศที่ตกเป็นอาณานิคม มาบังน้อยบ้าง โดยแยกกล่าวเป็นประเทศ ๆ ดังนี้

ปัญหาภัยหลังอกราชของประเทศที่ตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก

ปัญหาภัยหลังอกราชของประเทศฟิลิปปินส์

การที่ฟิลิปปินส์ตกเป็นอาณานิคมของสเปนเป็นระยะเวลากว่า 300 ปี และตอกย้ำโดยการปักครองของสหรัฐอเมริกาประมาณ 50 ปี ได้ทำให้ฟิลิปปินส์มีภาษาราชการใช้ คือ ภาษาสเปนและภาษาอังกฤษ ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดภาษากลางสร้างความเข้าใจกันระหว่างเชื้อชาติและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ แม้ว่าสภาพสังคมดั้งเดิมของฟิลิปปินส์จะประกอบด้วยชนเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ และมีภาษาท้องถิ่นแตกต่างกันไป หลังจากฟิลิปปินส์ได้ออกราชใหม่ ๆ ก็ได้สร้างภาษาประจำชาติขึ้น คือ ภาษาตากล็อก เป็นภาษาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในมานิลาและตอนเหนือของเกาะลูซอน และจากการที่สเปนนำคริสต์ศาสนาเข้ามาเผยแพร่ทำให้ประชาชนของฟิลิปปินส์นับถือคริสต์ศาสนาถึง 92% ทำให้สังคมของฟิลิปปินส์เป็นสังคมของคริสต์ศาสนา ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ จะมีนับถือศาสนาอื่นบ้าง และการนับถือศาสนาอิสลามบ้างตามชายฝั่งของมินดาเนาตอนใต้

ส่วนปัญหาภัยหลังอกราชที่ประสบ คือ ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนมีความยากจน การที่ชาวนาไม่มีที่ดินเป็นของตนเองเนื่องมาจากสมัยที่สเปนปักครองไม่ให้ชาวพื้นเมืองมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน นอกจากชนชั้นสูงที่รับราชการกับสเปนเท่านั้น ทำให้พวกรุกบาลาชับคือกลุ่มนิยมคอมมูนิสต์ที่เกิดขึ้นในระยะสองครั้งที่ 2 ได้เข้ายุยงชาวไร่ชาวนาให้ต่อต้านรัฐบาลในเรื่องปัญหาที่ดิน ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง และประมาณว่ารัฐบาลไร้ความสามารถและต่อรับชั้น และการเมืองภัยหลังได้ออกราชก็เป็นจริงตามที่พวกรุกส์ประมาณ และจากการที่สหรัฐอเมริกาได้ปูพื้นฐานระบบการปักครองแบบประชาธิปไตย โดยให้มีพารคการเมืองและการเลือกตั้งส่วนนิตบัญญัติแห่งชาติ โดยกำหนดให้ผู้สมควรรับเลือกตั้งและผู้ลงคะแนนเสียงต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษหรือภาษาสเปน ทำให้การเมืองของฟิลิปปินส์จำกัดอยู่ในวงของชนชั้นสูงและคนร่ำรวย ซึ่งพวกล้วนไม่โอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่สมัยที่สเปนปักครองและจะรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ การเมืองฟิลิปปินส์จึงเป็นระบบเล่นพรรคเล่นพวก ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับรัฐบาลกลาง โดยใช้เงินเป็นสำคัญ พอยได้รับเลือกตั้งก็หาผลประโยชน์ส่วนตน เกิดการคอร์รัปชันทั่วไป ดังนั้น ในการต่อต้านพวกรุกส์ รัฐบาลฟิลิปปินส์พยายามมากใช้เป็นรัฐนตรีกลางใหม่ได้รับโครงการปฏิรูปที่ดิน จัดสรรงที่ดินให้ชาวนา พร้อม

กับการโฆษณาและปราบปรามพวกรุกบาลاشันไปด้วย ทำให้สามารถปราบพวกรุกบาลاشันได้อย่างรุนแรง และทำให้เขาได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีในสมัยต่อมาคือ ปี ค.ศ. 1953 ในสมัยที่เข้าเป็นประธานาธิบดีนำประเทศฟิลิปปินส์ไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาชนบท จนได้ชื่อว่าเป็นประธานาธิบดีขวัญใจคนจน

ผู้นำประเทศต่อมายังไม่มีความสามารถเท่าแม้ก้าวไชและไม่สามารถแก้ไขการคอรัปชัน และความยากจนของประชาชน ส่งท้ายไปร่วมรับในสังคมรามเกาหลี ทำให้พวกรุกบาลاشัน ก่อตัวขึ้นอีก และประธานาธิบดีคนต่อมา คือ เฟอร์ดินาน อี มาร์โคส สามารถปราบปรามได้อย่างรุนแรง ในระยะแรกเข้าเป็นประธานาธิบดีที่คนยกย่องมาก เพราะเขายังเป็นผู้นำที่มีความสามารถ สามารถคนหนึ่ง เขาได้เสนอกฎหมายยกเลิกอภิสิทธิ์ชาวอเมริกันซึ่งเคยได้รับสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกับชาวฟิลิปปินส์ รวมทั้งการที่ฟิลิปปินส์จะตัดสินใจนโยบายภายในและภายนอกประเทศ โดยมิให้สหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซง แต่มาრ์โคสต้องการเป็นประธานาธิบดีต่อไปเรื่อย ๆ โดยประกาศกฎอัยการศึก ประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ในปี ค.ศ. 1973 ซึ่งยึดอุดຍการเป็นประธานาธิบดีต่อไปไม่สิ้นสุด ทำให้เกิดการคัดค้านจากประชาชนทั่วไปที่เข้าใช้อำนาจเด็ดขาดและเหตุการณ์รุนแรงขึ้นเมื่อนายเบนิกโน อาควิโน หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน ได้ถูกฆาตกรรมที่สนามบินมะนิลา เมื่อปี ค.ศ. 1983 การประท้วงบ้านปลายขึ้นจนมาრ์โคสและภริยาต้องเดินทางออกนอกประเทศ และนางคุราซอัน อาควิโน ขึ้นเป็นประธานาธิบดีจากการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1988

นอกจากปัญหาการเมืองแล้ว ยังมีปัญหาทางศาสนาของพวkmุสลิมในมินดาเนาซึ่งเรียกว่าพวkmโนโรส มีปัญหาขัดแย้งกับพวกรุกคริสเตียนที่อาศัยอยู่บนเกาะนี้ โดยกล่าวหาว่าพวกรุกคริสเตียนเข้าไปแย่งที่ดินทำมาหากิน และต้องการแยกดินแดนจากประเทศฟิลิปปินส์

จะเห็นได้ว่า ฟิลิปปินส์ได้รับรูปแบบโครงสร้างทางการเมืองที่คล้ายคลึงกับสหรัฐอเมริกา แต่กลับมีพฤติกรรมทางการเมืองที่ต่างไปจากสหรัฐอเมริกาอย่างมาก เพราะเคยชินกับระบบศักดินาที่สเปนปกครองมากว่า 300 ปี ทำให้พฤติกรรมทางการเมืองของฟิลิปปินส์ไม่สามารถเป็นประชาธิปไตยอย่างสมมูลนั้นแบบได้

ปัญหาภายในลังเอกราชของประเทศไทยในโคนีเชีย

จากการปกครองของขอลันดาไม่ได้สนใจด้านการศึกษาที่ให้แก่ชาวอินโถนีเชีย รวมทั้งการเรียนรู้การปกครองตนเอง ทำให้มีอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้รับเอกราชการเมืองของอินโถนีเชียที่ส่วนใหญ่และสับสน เนื่องจากมีพรรคราษฎรเมืองถึง 70 กว่าพรรค แต่ละพรรครกมีอุดมการณ์ไปคนละทางใน

เรื่องความเชื่อทางศาสนา ผิว และเชื้อพันธุ์ รัฐบาลจึงประกาศการเมืองต่าง ๆ เป็นรัฐบาลผสม และรัฐบาลแต่ละชุดก็ไม่สามารถอยู่ได้เกิน 2 ปี เปิดโอกาสให้นายสูการ์โนในก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำของอินโดนีเซียโดยได้รับความนิยมจากประชาชน และจากกลุ่มคอมมูนิสต์ที่ต้องการพึ่งสูการ์โนให้พ้นจากการปราบปรามของพวกทหาร สภาพความอ่อนแองของรัฐบาลทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจทำให้สูการ์โนแสวงหาหลักการใหม่ ๆ มาสร้างความสามัคคีร่วมกันในชาติ โดยการประการใช้ประชาธิปไตยแบบนำวิถี (Guided Democracy) ในปี ก.ศ. 1957 ดำเนินการโดยส่วนแห่งชาติ มีประชาธิบัติเป็นประมุขสูงสุด ประชาธิปไตยแบบนำวิถีหมายถึงประชาธิปไตยในระบบครัวเรือนบิดาปักกร่องบุตร บุตรหรือประชาชนมีหน้าที่ต้องเชือพังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้กำหนด หลักการของประชาธิปไตยแบบนำวิถีนี้ สูการ์โนได้แกล้งร่วมกับกลุ่มการณ์ที่สำคัญอีกันหนึ่ง คือ โดยเน้นว่าประชาธิปไตยของอินโดนีเซียจะไม่เป็นประชาธิปไตยแบบตะวันตก จะเป็นประชาธิปไตยแบบมีผู้นำอยู่เบื้องหน้าทางให้ ทางด้านเศรษฐกิจก็ เช่นกัน สูการ์โนเน้นที่หลักสังคมนิยม ในส่วนผู้แทนราษฎรจะไม่มีฝ่ายค้านและฝ่ายเสนอ สถานะจะร่วมกันหาทางออกที่ดี ทำให้ส่วนแห่งชาติคัดค้านว่าเป็นการนำมาซึ่งระบบเผด็จการ สูการ์โนจึงสั่งยุบสภาและประกาศใช้ประชาธิปไตยแบบนำวิถี รวมกลุ่มชาตินิยมต่าง ๆ เข้าด้วยกันรวมทั้งกลุ่มคอมมูนิสต์ ยอมให้พวกคอมมูนิสต์เข้าร่วมรัฐบาล จนพวกคอมมูนิสต์ก่อรัฐประหารขึ้นในปี ก.ศ. 1965 แต่ถูกนายพลสูชาร์โစ์ ปราบอย่างรุนแรง และปลดสูการ์โนออกจากตำแหน่ง เพราะเห็นว่าสูการ์โนเอาใจพวกคอมมูนิสต์มากเกินไป นายพลสูชาร์โစ์จึงเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบัติ

ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การที่คุณอินโดนีเซียไม่มีประสบการณ์ทางการค้าและเงินลงทุนในสมัยอดีตค้าปักกร่อง ประกอบให้ชาวต่างชาติคือชาวจีนและชาวญี่ปุ่นมาภูมิเศรษฐกิจของประเทศไทย หลังจากได้ออกราช สูการ์โนสนใจแต่การเป็นมหาอำนาจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมุ่งขึ้นไปลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ไม่สนใจบัญชาติเศรษฐกิจเท่าที่ควร การประกาศใช้หลักสังคมนิยมรัฐบาลดำเนินกิจการเอง ห้ามชาวญี่ปุ่นและชาวต่างชาติลงทุน การลงทุนใช้ไม่ได้ผล เพราะชาวอินโดนีเซียไม่มีประสบการณ์ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเสื่อมความเป็นอยู่ของประชาชนไม่ดีขึ้น หลังจากสูชาร์โစ์เข้ามามีอำนาจพยายามเปิดโอกาสให้ชาติต่างชาติเข้าไปลงทุน แต่เศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังไม่ดีขึ้น เพราะตอกย้ำในมือของนายทุน

การที่สูชาร์โစ์ขึ้นมา มีอำนาจ เขามีนโยบายที่ต่างจากสูการ์โน คือ เป็นมิตรกับเพื่อนบ้าน เลิกนโยบายประจันหน้ากับมาเลเซีย เป็นมิตรกับสหรัฐอเมริกาและชาติตะวันตก ปราบปรามพวกคอมมูนิสต์

ปัญหาภายในหลังการได้อิทธิพลของประเทศไทย

มาเลเซียเป็นประเทศที่ได้รับการปกครองที่สุดจากเมืองแม่ คืออังกฤษได้ให้การศึกษา และฝึกการปกครองตนเอง ทำให้มาเลเซียมีประสบการณ์ในการปกครองตนเองดีกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยดำเนินการปกครองในระบบบรูตส์ภาค เช่นเดียวกับอังกฤษ

ปัญหาภายในหลังเอกสารของมาเลเซียคือปัญหาเชื้อชาติ ในระยะที่เริ่บก่อตั้งเอกสาร สหพรรค์ก็ร่วมมือกันดี แต่หลังปี ก.ศ. 1963 ก็เกิดความบาดหมางขึ้นระหว่างชาวมาเลย์ ชาวจีน และชาวอินเดีย ภายในพรรคร่วมต่างฝ่ายต่างหันเข้าหาอุดมการณ์เดิมของตน คือสนับสนุนเชื้อชาติของตนเองในการสมัครรับเลือกตั้ง การเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศทางด้านต่าง ๆ งบประมาณพัฒนาการศึกษา โดยชาวจีนกล่าวว่ารัฐบาลจัดสรรให้ชาวมาเลย์มากกว่าชาวจีน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดการแตกแยกทางการเมืองและความนิยมในสหพรรคลดลงภายหลัง การเลือกตั้งในปี ก.ศ. 1969 เกิดจลาจลระหว่างเชื้อชาติจนต้องมีการจัดตั้งสภาพภูมิการแห่งชาติ ขึ้นมาควบคุมการบริหารประเทศ โดยแต่งตั้งสมาชิกจากมาเลย์และจีน ปี ก.ศ. 1971 สถาปัตย์ปรึกษาแห่งชาติได้ถูกตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาปัญหาความแตกแยกในเชื้อชาติ ตั้งนั้น ในการเลือกตั้ง ในปี ก.ศ. 1974 จึงดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และพรรคร่วมแห่งชาติคือสหพรรคเดิม รวมกับพรรคร่วมสหพรรคและพรรครักดี ก็อีก 2–3 พรรคร ได้ที่นั่ง 4 ใน 5 ของสภาพแห่งชาติ การที่มาเลเซียสามารถประนีประนอมกันได้นั้น น่าจะเป็นเพราะมีผู้นำที่ดีที่พยายามไก่เกลี้ยความแตกแยกระหว่างเชื้อชาติ คือ หวานญูอับดุล ราชซัค และหวานญูอับดุล ราห์มาน

ปัญหาอื่น ๆ คือปัญหาคอมมูนิสต์ ก่อตุ้มใจจีนมาลายูที่ปฏิบัติการระหว่างชายแดนไทย มาเลเซียทำให้รัฐบาลหั่งสองปันประเทศไทยท่องร่วมมือกันแก่ปัญหานี้และคลี่ลายไปในทางที่ดี ปัญหาต่อมา คือ ปัญหาชายแดน การเผชิญหน้ากับอินโดนีเซียในสมัยประธานาธิบดีซูการ์โน และแปรเปลี่ยนไปในสมัยซูชาร์โด้เป็นประธานาธิบดี มีนโยบายที่เป็นมิตรกับมาเลเซีย

ปัญหาภายในหลังเอกสารของประเทศไทยสิงคโปร์

ส่วนในสิงคโปร์ได้ดำเนินการในระบบบรูตส์แบบเดียวกันกับอังกฤษ แม้จะมีพรรครัฐ การเมืองหลายพรรคร่วมกัน แต่มีพรรครัฐการเมืองเดียวที่ครองอำนาจทางการเมืองตั้งแต่ได้อิทธิพล เรื่อยมา คือพรรครัฐ PAP (People's Action Party) นำโดยนายลี กวน ยู มีนโยบายหลัก คือ ดำเนินการปกครองประเทศไทยในระบบอบประชาธิปไตยสังคมนิยม และมีนโยบายต่อต้านคอมมูนิสต์ การเลือกตั้งในสมัยต่าง ๆ พรรครัฐ PAP ได้รับคะแนนอย่างเด็ดขาด ทำให้ไม่มีฝ่ายค้านในสภา การบริหารประเทศจึงเข้าลักษณะเดียวกับการโดยรัฐส่วน ทำให้รัฐบาลถูกโภมีจากนักศึกษาและนักการเมือง

หัวรุนแรง รัฐบาลจึงกวดขันกับนักศึกษาและปราบปรามพวกหัวรุนแรงและใช้ระบบเด็ดขาด
นี้ต่อไป โดยมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของสิงคโปร์ให้เจริญก้าวหน้า ประชากรสิงคโปร์มีความเป็นอยู่
ที่ดี รายได้ประชาชาติสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปัญหาภัยหลังของการของประเทศไทย

การที่ญูนเข้ารับตำแหน่งแทนของชาน ญูนเป็นคนคร่ำแคลนมาอย่างยาวนาน ทำให้ญูนเป็นคนที่มีความสามารถในการบริหารประเทศได้ดี แต่เขายังไม่สามารถแก้ไขความแตกแยกทางการเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศไทยได้ พากเพียมมีวินิสต์กล้าแข็งมากขึ้น ทำให้นักการเมืองหลายฝ่ายหันให้นายพลนิวิโนเข้ามาริหารประเทศไทยในปี ค.ศ. 1958 ปี ค.ศ. 1960 ญูนกลับเข้าเป็นรัฐบาลอีกครั้งโดยการเลือกตั้ง แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศไทยได้อีก จึงทำให้นายพลนิวิโนและทหารก่อการปฏิวัติขึ้นในวันที่ 2 มีนาคม ค.ศ. 1962 จัดตั้งรัฐบาลทหารขึ้นแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยนำระบบสังคมนิยมเข้ามาใช้ โอนกิจการทางด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และกิจกรรมธุรกิจต่าง ๆ มาเป็นของรัฐบาล ยกเลิกการค้าของชาวจีนและชาวอาณานิคม ห้ามการลงทุนของเอกชนและไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศเพื่อรองรับการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ พยายามส่งเสริมการศึกษาทางด้านผลิตนักเทคนิค จำกัดการศึกษาด้านศิลปศาสตร์ ยับยั้งบทบาทของนิตินักศึกษาด้านการเมือง

การใช้ระบบสังคมนิยมของเนวินไม่ค่อยได้ผล คือการโอนกิจการค้าทุกอย่างเป็นของรัฐบาล รัฐเป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้นนั้น ทำให้สินค้าขาดแคลนราคากลางค้างสูงขึ้น ข้าวขาดแคลน เพราะรัฐบาลบังคับให้ชาวนาขายข้าวราคากลูก ชาวนาจึงเลิกปลูกข้าว นายทุนในประเทศไทยไม่กล้าปลูกข้าวมาก ทางด้านธุรกิจต่าง ๆ และการอุตสาหกรรม เมื่อโอนมาเป็นของรัฐแล้ว ชาวพื้นเมืองไม่มีประสบการณ์พอที่จะดำเนินกิจการด้วยตนเองได้ ระยะหลังรัฐบาลจึงพยายามผ่อนผันให้เป็นเสรีนิยมมากขึ้น โดยยอมรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ยอมให้ชาวต่างชาติเข้าไปลงทุนทางเหมืองแร่และป่าไม้ ระหว่างปี ค.ศ. 1976–1977 เศรษฐกิจของพม่าเริ่มดีขึ้น ปัญหาอื่น ๆ ที่รัฐบาลเนวินพยายามแก้ไข คือ ปัญหาชนกลุ่มน้อยที่ไม่ยอมรับรัฐบาลพม่าด้วยการให้ความช่วยเหลือแก่ชนกลุ่มน้อยทางด้านสาธารณสุขและการเกษตรกรรม ทำให้ชนกลุ่มน้อยเข้าเป็นพวกรัฐบาลพม่ามากขึ้น แต่ก็ยังมีพวกที่ต่อต้านรัฐบาลพม่า คือพวกไทยใหญ่และพวกกะเหรี่ยงตามพรมแดนติดกับไทย ส่วนปัญหาคอมมูนิสต์ รัฐบาลของเนวินประกาศล้มพรรคคอมมูนิสต์ว่าเป็นพาร์คท์ผิดกฎหมาย ลอบทำนาพวคคอมมูนิสต์ลง และเจริญสัมพันธ์ไม่รีบกับจีนเพื่อให้จีนเลิกสนับสนุนพวกคอมมูนิสต์ในพม่า ตลอดจนยอมรับในเขตเด่นชัดกันและกัน

ปัญหาภัยหลังเอกสารชี้ในเวียดนาม

หลังจากข้อตกลงเจนีวา เวียดนามแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ทางได้จัดการประดิษฐ์ได้ได้แต่งตั้ง โงดินห์เดี่ยมเป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีสหรัฐอเมริกาหนุนหลัง เจรจาให้ฝรั่งเศสถอนทหารออกจากเวียดนาม ทางเวียดนามเห็นอเรียกร้องให้มีการลงประชามติตามสนธิสัญญาเจนีวาว่า จะมีการรวมเวียดนามหรือไม่ แต่โงดินห์เดี่ยมโดยสหรัฐหนุนหลังบ่ายเบียงที่จะกำหนดวันลงประชามติ โดยบอกว่าขอให้ชาวเวียดนามเห็นอเมริกาออกเสียงได้อย่างเสรีก่อน และในปี ค.ศ. 1955 เวียดนามได้ได้ลงประชามติยอมรับว่าโงดินห์เดี่ยมเป็นประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐแทน จัดการประดิษฐ์ได้ซึ่งได้สร้างราชย์ โดยหวังว่าโงดินห์เดี่ยมจะเป็นคนที่สามารถพัฒนาเวียดนามได้ ให้เจริญก้าวหน้าได้ แต่โงดินห์เดี่ยมกลับไว้ความสามารถ ปล่อยให้นองชาญและนองสะไภ้เข้ามา มีอำนาจทางการเมือง ใช้ระบบเผด็จการ แสวงหาอำนาจและความมั่งคั่งจากตำแหน่งหน้าที่ทำให้ การปฏิรูปต่าง ๆ ของประเทศล้มเหลว ชาวเวียดนามได้ก่อไม่พอใจรัฐบาล ได้จัดตั้งกลุ่มแควร์รัม ปลดปล่อยแห่งชาติเพื่อต่อต้านรัฐบาลเวียดนามได้ หรือเรียกว่าพวกเวียดกง ต่อมาเวียดนามเห็นอ ทนรอดำรงตนจากการรัฐบาลเวียดนามได้ไม่ไหว ในกรณีการลงประชามติรวมเวียดนามจึงส่งทหารเข้ามาเวียดนามได้ โดยการสนับสนุนของพวกเวียดกงในปี ค.ศ. 1963 สหรัฐอเมริกาหนุนรัฐบาลเวียดนามได้เต็มที่ โดยส่งกองทหารเข้ามาช่วยเหลือและมีนานาชาติเข้าร่วมด้วย เพราะสหรัฐ อเมริกาชักชวนให้ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ กลายเป็นสังคมนานาชาติ เมื่อโซเวียตและจีน ให้การสนับสนุนเวียดนามเห็นอ ในเวียดนามได้เกิดรัฐประหารล้มรัฐบาลโงดินห์เดี่ยม จนกระแท้ปี ค.ศ. 1967 เหงียน วันเที่ยว จึงขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีโดยการสนับสนุนของสหรัฐ อเมริกา

สังคมเวียดนาม การให้ความสนับสนุนเวียดนามได้ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 เป็นต้นมา ทำให้ประชาชนสหรัฐอเมริกาไม่พอใจ โลกประณามการทุ่มเทของสหรัฐอเมริกา ในสังคมเวียดนาม ซึ่งผู้ที่ประสบกับหายใจคือประชาชนเวียดนามเอง ระหว่างปี ค.ศ. 1968—1972 สหรัฐอเมริกากู้ภัยบังคับให้ค่อย ๆ ถอนทหารรบออกจากเวียดนาม และค่อย ๆ ถอนทัพอากาศ ทัพเรือออกไปหมดในปี ค.ศ. 1973 โดยการทำสนธิสัญญาปารีส ซึ่งระบุให้สหรัฐอเมริกา ถอนทหารเพียงฝ่ายเดียว จึงเปิดโอกาสให้เวียดนามเห็นอเข้ารวมเวียดนามได้ได้ในปี ค.ศ. 1975 ประธานาธิบดีเหงียน วันเที่ยว ต้องลี้ภัยไปอยู่สหรัฐอเมริกา เป็นการยุติสังคมอันยุ่งวน และรวมชาติเวียดนามทั้งหมดเข้าด้วยกัน

ปัญหาภัยหลังเอกสารในกัมพูชา

ในกัมพูชา ฝรั่งเศสเข้าปกครองน้อยกว่าที่คำนินในเวียดนาม และเข้ามาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของกัมพูชา สร้างทางรถไฟสายกัมพูชา สร้างถนนสายต่าง ๆ ยกเลิกการมีทางส่งเสริมการปลูกยางพารา ส่วนทางด้านการศึกษา ส่งเสริมให้คนลาวและกัมพูชาไปศึกษาต่อต่างประเทศแล้วกลับมารับราชการ ทำให้คนลาวและกัมพูชาสนใจศึกษาและเป็นข้าราชการมากกว่าการค้าขาย ทำให้เศรษฐกิจตกอยู่ในกำมือของชาวจีนและเวียดนาม ขบวนการชาตินิยมที่ต่อต้านฝรั่งเศสเกิดขึ้นน้อยและล่าช้าจนปี ค.ศ. 1936 นายชัม งอกหัพ ออกรหัสสือพิมพ์ เป็นภาษา กัมพูชาต่อต้านการเป็นรัฐอธิการชา และในระยะส่งครั้งที่ 2 เข้าให้ความร่วมมือกับญี่ปุ่นจนได้เป็นนายกรัฐมนตรีของกัมพูชา เมื่อฝรั่งเศสกลับเข้ามาหลังส่งครั้งที่ 2 จึงจับกุมชัม งอกหัพและพวก ทำให้ชัม งอกหัพ หลบหนีเข้าป่าตั้งขบวนการเรียบและรับเอาอุดมการณ์คอมมูนิสต์จากพวกเวียดมินห์เข้ามาใช้ในการต่อต้านฝรั่งเศส

กษัตริย์ของกัมพูชา คือ เจ้าโนดม สีหุน พยายามเจรจา กับกลุ่มของชัม งอกหัพ ให้วางอาวุธเพื่อฝรั่งเศสจะปล่อยกัมพูชาให้เป็นอิสระ และในปี ค.ศ. 1952 สีหุนได้ประกาศสละราชย์ ตั้งพระราชกรณีย์เมืองขึ้นแข่งกับพระราชกรณีย์ของชัม งอกหัพ ซึ่งว่าพระราชสังคม สีหุนตั้งพระราชกรณีย์เป็นนายกรัฐมนตรี ความสามารถของพระองค์ทางการทูตและการวางแผนตัวเป็นกลางทำให้ได้รับความเชื่อถือจากนานาชาติและได้รับความนิยมจากประชาชน ต่อมาในระยะส่งครั้งเวียดนาม ความเป็นกลางของพระองค์เริ่มวางแผนตัวสำนัก เมื่อเข้มย่อนให้เวียดมินห์ใช้เป็นทางผ่านเข้าไปในกรุงเวียดนามได้ทำให้ทหารไม่พอใจ ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1970 ขณะที่สีหุนเดินทางไปต่างประเทศ นายพลลอนอลล์ก์ทำรัฐประหาร ตั้งตัวเป็นนายกรัฐมนตรี อนุญาตให้สหรัฐอเมริกาและเวียดนามได้เข้ากวาดล้างพวกคอมมูนิสต์ในภาคตะวันออกของกัมพูชา เมื่อสหรัฐอเมริกาถอนทหารจากเวียดนามก็ถอนทหารจากกัมพูชาไปด้วย แต่ทหารเวียดนามได้ยังอยู่ในกัมพูชาทำให้ชาว กัมพูชาไม่พอใจ และกัมพูชาเรียชนได้แยกเป็นหลายฝ่าย เจ้าสีหุนได้รับความช่วยเหลือจากจีนร่วมกับเขมรแดงจัดตั้งรัฐบาลขึ้น แม้เจ้าสีหุนจะดำรงตำแหน่งประมุขของกัมพูชาและโควนลัมลอนอลล์ได้ พระองค์ก็ไม่มีอำนาจอะไร พระองค์จึงลาออกจากตำแหน่งประมุขของรัฐ นายนายเขียวสัมพันธ์ขึ้นเป็นประมุขของประเทศไทย และนายพอลเพ็นนายกรัฐมนตรี กัมพูชาสมัยนี้เป็นสมัยที่มีการสังหารประชาชนชาว กัมพูชามากที่สุด เพราะนโยบายซ้ายจัดของพวกเขมรแดงที่จัดผู้ที่เป็นปฏิบัติการต่อผู้สังสัยว่าเป็นศัตรูของเขมรแดง ในระยะเวลาเดียวกันนี้ เขมรแดงก็มีปัญหาขัดแย้งกับเวียดนามในการณ์ที่เวียดนามไม่ให้ความช่วยเหลือพวกเขมรแดงในตอนต่อต้านรัฐบาลลอนอลล์ ปัญหาที่เวียดนามผลักดันชาวเวียดนามเข้ามาทำมาหากินในกัมพูชา และการณ์

พิพากเรื่องพรเมแคน ก้มพุชาภายใต้การนำของเจนรแดงต้องตกอยู่ในภาวะวิกฤต คนก้มพุชาอดอย่างยากจนเป็นอย่างมาก ลี้ภัยนอกราชประเทศนับแสนคน ชาวก้มพุชากลุ่มนี้ได้ตั้งแนวร่วมแห่งชาติก้มพุชาขึ้น ได้สนับสนุนเวียดนามให้บุกเข้ายึดกรุงพนมเปญในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1979 มีการจัดตั้งสภាទภูมิวิถีของประชาชนโดยแขวงสัมริน ผู้นำแนวร่วมแห่งชาติก้มพุชาเป็นผู้นำของรัฐบาลก้มพุชา โดยมีกองทัพเวียดนามเป็นกำลังสนับสนุน

ປັນຫາກາຍຫລັ້ງເອກະພາບໃນລາວ

ลาວได้รับการปกครองจากฝรั่งเศสเข่นเดียวกับกัมพูชา และได้รับลักษณะคอมมิวนิสต์จากจีนและเวียดนามเห็นอ ทำให้เกิดกลุ่มนิยมคอมมิวนิสต์และไม่นิยมคอมมิวนิสต์ ขบวนการชาตินิยมในลาวเกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1945 โดยเชื้อพระวงศ์ลาว คือ เจ้าสุวรรณภูมิและเจ้าสุกานหุวงศ์ เพราะไม่เห็นด้วยกับการกลับเข้ามาของฝรั่งเศสในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก่อตั้งเป็นขบวนการลาวอิสระ และถูกฝรั่งเศสนับถือออกไป เจ้าสุกานหุวงศ์ไปตั้งมั่นอยู่ในลาวตอนเหนือ โดยการสนับสนุนของพวกเวียดมินห์ จัดตั้งขบวนการประเทศาลาวขึ้นมา ส่วนเจ้าสุวรรณภูมิเข้าร่วมกับรัฐบาลของเจ้ามหาชีวิต

ขบวนการประเทศาของเจ้าสุกานุวงศ์ได้ดึงชาวเข้ามาตั่ง ฯ เข้ารวมเป็นพวກ เป็นเครื่องมือต่อต้านรัฐบาล และได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของลาวไว้ในครอบครอง และสามารถบีบเจ้าสุวรรณภูมิเข้าร่วมรัฐบาลได้ แต่ก็พยายามก่อการรัฐบาลตลอดมา เมื่อนายพลภูมิหน่อสวรรค์เข้ามามีอำนาจแทนเจ้าสุวรรณภูมิ ผลักดันเจ้าสุกานุวงศ์ออกจากไปได้ เจ้าสุกานุวงศ์ก็ได้เร่งสะสมกำลังทัพด้วยความช่วยเหลือของพวකคอมมูนิสต์ การรณรงค์ต่อสู้ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 ขบวนการประเทศาได้ยึดเทือกเขาแแตนชายแดนไว้ได้เกือบหมด ทำให้สะดวกกับขานอยู่ในการส่งปัจจัยอาวุธยุทธ์ไปกรณ์ต่าง ฯ เข้ามายังลาวตามเส้นทางไฮจิมินห์และแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติในเวียดนาม ขบวนการประเทศาพยายามก่อการรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวมากขึ้น เช่น การอ้างเป็นตัวแทนของคนกลุ่มน้อย คือ พวกชาวเข้ามาตั่ง ฯ และเข้ายึดดินแดนแแตนชายแดนและยึดดินแดนเกษตรกรรมดอนล่างของแม่น้ำลาวไว้ได้ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1962 จากการประชุมของนานาชาติที่เจนีวา ได้ยืนยันความเป็นกลางของลาว เรียกร้องให้มีการถอนทหารต่างชาติออกจากลาว และยอมรับการจัดตั้งรัฐบาลผสมซึ่งไม่ค่อยลงรอยกัน คือนายพลภูมิ หน่อสวรรค์ และเจ้าสุกานุวงศ์ในคณะรัฐบาล โดยมีเจ้าสุวรรณภูมิเป็นหัวหน้า ความขัดแย้งของรัฐบาลผสมมีมากขึ้นจนเจ้าสุกานุวงศ์ได้ถูกออกจากรัฐบาลในปี ค.ศ. 1963 ไปอยู่แแตนเทือกเข้าชายแดนร่วมกับขบวนการประเทศาลาวและเข้ายึดบางส่วนของเวียงจันทน์ได้ ส่วนนายพลภูมิ หน่อสวรรค์ ได้เข้ามายูในประเทศไทย ทิ้งให้เจ้าสุวรรณภูมารับภาระทางรัฐบาลต่อไป ในปี ค.ศ. 1964 ได้มีการจัดการพนบประเจรจากะห่วงเจ้าสุวรรณภูมิและเจ้าสุกานุวงศ์

แต่การเจรจาสัมເໜວ ຂະນົງກ່ຽວປະເທດລາວໄມ່ຢອມຮັບແລະເຂົ້າວ່າມາດເລືອກຕັ້ງສຳພາກແຫ່ງໝາດໃຈ
ຮະຫວ່າງປີ ດ.ສ. 1965–1972 ແລະມີການຕ່ອງສູ່ກັນຮະຫວ່າງ 2 ຜ້າຍ ຕ່ອມາຫລັງຈາກຢູ່ສິນຄະນາມເວີດນາມ
ປີ ດ.ສ. 1973 ກົມີການຈັດການເຈົ້າຂຶ້ນໃໝ່ຮະຫວ່າງຜູ້ແກນຂອງເຈົ້າສູວັຣະນຸມາແລະເຈົ້າສູການຫຼວງ
ສັ່ງມີການເຈົ້າກັນໄດ້ໃນເຮືອກການຫຼຸດຍິງຮະຫວ່າງກັນ ການໃໝ່ພຣັກຄສມໃໝ່ຮ່ວມ 2 ພຣັກດ້ວຍ
ກັນໃນຄະະຮູບາລສັ່ງຂະນົງກ່ຽວປະເທດລາວກີ່ໄດ້ເຂົ້າມາມີບຖາທໃນຄະະຮູບາລມາກຂຶ້ນທຸກທີ່
ຫັ້ງຈາກປີ ດ.ສ. 1974 ທີ່ຂະນົງກ່ຽວປະເທດລາວໄດ້ມີຄວາມສັມພັນຮ້ອຍໆກ່າວໃກສີຫຼັກນັບຮູບາລເວີດນາມ
ເໜືອ ຮູບາລແນວຮ່ວມປັດປຸລ້ອຍແຫ່ງໝາດໃນເວີດນາມ ແລະພຣັກຄຄອມມູນສົກມັງພູ່າ

กิจกรรมการเรียนที่ 1

ทำรายงานบัญหาการเมืองภายหลังการได้เอกราชของประเทศไทยที่ตกเป็นอาณาจักรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความร่วมมือของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน

ในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โลกมีความหวาดกลัวลัทธิคอมมูนิสต์เป็นอย่างมาก จากเหตุการณ์ที่ฝรั่งเศสพ่ายแพ้แก่พวกเวียดมินห์ในสงครามอินโดจีนเมื่อปี ค.ศ. 1954 ทำให้ สหรัฐอเมริกาเข้ามาสนับสนุนให้กลุ่มประเทศในเอเชียและยุโรป รวมตัวกันทางทหารเพื่อต่อต้านลัทธิคอมมูนิสต์ ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เข้าร่วม มีไทยและฟิลิปปินส์เข้าร่วมกับ ประเทศไทยสถาบัน สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ร่วมลงนามก่อตั้งองค์การ ส.ป.อ. หรือ SEATO (South East Asia Treaty Organization) ในวันที่ 8 กันยายน ค.ศ. 1954 โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพฯ และยุบไปในปี ค.ศ. 1977 เนื่องจากองค์การนี้ไม่มี กองกำลังของตนเอง ประเทศสมาชิกขาดความร่วมมือกัน เป็นแต่เพียงองค์การที่มีไว้ช่วยพวก คอมมูนิสต์ พากคอมมูนิสต์ก็มิได้กลัวเกรงองค์การนี้เลย ในระยะหลังองค์การนี้เน้นการช่วยเหลือ ประเทศไทยสมาชิก คือ ไทย ฟิลิปปินส์ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ดังนั้น ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1961 ประเทศไทย พลิบปินส์ และมลายู (ซึ่งยังไม่ได้เป็นประเทศมาเลเซีย) ได้จัดตั้งสมาคมอาสา (ASA) ขึ้นเพื่อร่วมมือกันทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ต่อมาปี ค.ศ. 1962 เมื่อจะสถาปนาประเทศมาเลเซีย เกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างพลิบปินส์กับมลายูในปัญหาชาบาร์ท ทำให้มีผลกระทบต่อมหาชนอาสา ในที่สุดสมาคมนี้ก็ถล่มตัวไป และเกิดสมาคมระหว่างประเทศขึ้นใหม่คือสมาคมอาเซียน (ASEAN)

การก่อตั้งสมาคมอาเซียน ตั้งขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 1967 มีประเทศไทย พิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และบูรุไน มีชื่อเต็มว่า (Association of Southeast Asian Nation) จุดมุ่งหมายสำคัญของสมาคมอาเซียนคือ การร่วมมือกันทางด้านเศรษฐกิจโดยปฏิญญาอาเซียน มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ

ร่วมมือกันพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาค เพื่อความก้าวหน้าทางสังคม วัฒนธรรมและ เทคโนโลยีทางการผลิต ส่วนทางด้านการเมืองคือการสร้างสันติภาพในภูมิภาคนี้ โดยยึดตาม หลักกฎหมายระหว่างประเทศ ทางด้านส่งเสริมการศึกษา และเปลี่ยนความรู้ การวิจัยระหว่าง กัน ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาเรื่องราวของເອເຊີຍຕະວັນອອກເລີ່ມໄຕ

การประชุมอาเซียนครั้งที่ 1 ที่บาห์ลี ต่อมากว่าล้มเบอร์และมนิลา หลังจากก่อตั้งที่ กรุงเทพฯ ด้วย “คำประกาศกรุงเทพฯ” เมื่อปี ค.ศ. 1967 บัญหาที่อาเซียนให้ความสนใจตลอด มา คือ บัญหาอินโดจีน โดยเฉพาะ “กัมพูชา” ที่อาเซียนพยายามผลักดันให้มีการตั้งประเทศไทย กัมพูชาขึ้นใหม่ และยุติศึกษกรรมในกัมพูชา

การประชุมครั้งล่าสุด คือ ครั้งที่ 4 ที่สิงคโปร์เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1992 นี้มีเหตุการณ์ เปลี่ยนแปลงจากความสนใจบัญหา กัมพูชา มาเป็นความสนใจใน “ตลาดเสรีอาเซียน” AFTA (Asean Free Trade Area) โดยข้อเสนอของนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีของไทย นโยบาย หลัก คือ จะให้อาเซียนกลายเป็นตลาดเสรีในรอบเวลา 15 ปี นับแต่เดือนมกราคม ค.ศ. 1993 เป็นต้นไป ลักษณะคล้ายกับตลาดร่วมยุโรป โดยเริ่มจากช่วง 5–8 ปีแรก จะมีการลดภาษีขาเข้า ให้ลดลงไม่เกิน 20% หลังจากนั้นจะลดลงจนไม่เกิน 5% ภายใน 15 ปี ประโยชน์ที่จะได้รับ คือ ประชาชนในตลาดเสรีอาเซียนจะซื้อสินค้าถูกกลง ซึ่งเป็นภัยต่อการผลิตภายในประเทศไทย สำหรับ ประเทศไทยที่ผลิตสินค้าเกษตรกรรมพืชผลราคาถูก ต้นทุนการผลิตสูง สินค้าของอาเซียนมักผลิต ออกมานำมีน้ำหนักมาก กัน เป็นคู่แข่งกันเองในตลาดนอกประเทศไทย อันเป็นบัญหาที่จะต้องค่อย ๆ แก้ไข กันต่อไป นอกจากเรื่องตลาดเสรีอาเซียนแล้ว อาเซียนจะเพิ่มบทบาทในการรักษาสันติภาพระหว่าง ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคนี้ให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทบาทของสหประชาชาติ ในกัมพูชา ภารกิจที่สำคัญคือการจัดการเรื่องความมั่นคงในที่ประชุม ครั้งต่อไป รวมทั้งการพบปะประจำปี ระหว่างประเทศไทยและประเทศในภูมิภาค คือ สหราชอาณาจักร อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และกาตาร์ ทางด้านอื่น ๆ อีก คือ

– การร่วมมือกันพัฒนาการโทรคมนาคมและการท่องเที่ยว

- สนับสนุนบทบาทสตรีในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น นลพิษข้ามชาติ มหาภัยธรรมชาติ ไฟป่า การตัดไม้ทำลายป่า
- ร่วมมือกับภาครัฐเพื่อเรื่องเอ็คซ์ การใช้ยาเสพติดและการถ่ายยาเสพติดข้ามแดน อาชีวันนับเป็นความร่วมมืออันดีของประเทศไทยและประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม แม้นบางครั้งจะไม่ราบรื่นนักก็ถือเป็นสิ่งที่ดีที่ก่อให้เกิดสันติภาพ และความเจริญก้าวหน้าในภูมิภาคแถบนี้

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ทำรายงานสถานภาพอาชีวันก่อตั้งเมือง ภัยตุภ្ឌประมงอย่างไร

จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

1. ปัญหาภายในประเทศที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันคือ
2. ผู้เสนอรูปแบบประชาธิปไตยแบบน้ำวิถีภายหลังการได้เอกสารของอินโดนีเซียคือ
3. ปัญหาภายในประเทศที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันคือ
4. ทำไม่ถูกใจได้ปกคล้องประเทศพม่าภายหลังการได้เอกสาร
5. จุดมุ่งหมายของสมาคมอาเซียนคือ

จราจรทางน้ำในภาคตะวันออกเฉียง

สหภาพอินโดจีนของฝรั่งเศส ประกอบด้วยประเทศไทยบังมีที่มาอย่างไร

แผนกวัฒนาและอุดมศึกษา

บทที่ 1

กิจกรรมการเรียนที่ 1

วัดจากหนังสือແພນที่ แสดงเส้นทางการเดินทางบกและทางเรือจากอินเดียเข้ามาลง
ไปตอนใต้ของประเทศไทย ผ่านช่องแคบมะละกา แสดงที่ตั้งของเมืองป่าเล้มบัง ส่วนทางบกตรง
ไปทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย เข้าสู่ลุ่มแม่น้ำโขง แสดงที่ตั้งของเมืองออกแก้ว การ
อธิบายประกอบ ดูจากหนังสือตอนที่ 1 หัวข้อแรก

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ดูรูปแบบการทำรายงานที่ถูกต้อง ดูเนื้อหาการทำรายงานจากหนังสือ และค้นคว้าเพิ่มเติม
จากห้องสมุด

กิจกรรมการเรียนที่ 3

เขียนสรุปความเจริญและความเสื่อมจากเนื้อหาที่ให้ในหนังสือและค้นคว้าเพิ่มเติม ตอบ
แบบข้อสอบชาร์มดา ไม่ต้องทำรูปแบบรายงาน ตัวอย่างเช่น

อาณาจักรพูนัน ผู้ก่อตั้ง คือ.....ตั้งอาณาจักรพูนัน เพราะ.....
สร้างความเจริญโดยรับอารยธรรมอินเดียเข้ามาทางด้าน.....
ทำให้อาณาจักรพูนันเจริญขึ้นทางด้านต่าง ๆ ดังนี้.....
ต่อมาเสื่อมเพราะ

การประเมินผลท้ายบท

1. เมืองออกแก้ว
2. ก. การปกครอง ข. ศาสนา ค. ภาษา
3. ยุคหินใหม่
4. ลัทธิขึ้งรือ
5. อาณาจักรมัชฌปารา hic

บทที่ 2

กิจกรรมการเรียนที่ 1

วางแผนที่โลกร่วมยุโรป แอฟริกา ตะวันออกกลาง อินเดีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจีน แสดงเส้นทางการเดินเรือจากเมืองท่าของโปรตุเกส เข้าสู่แหลมญี่ปุ่นและแอฟริกาใต้ ผ่านเข้ามาอินเดียถึงเมืองโค钦 เข้าสู่ช่องแคบมะละกา ไปประเทศไทย อธิบายการเข้ามาของโปรตุเกสจาก บทที่ 2 หัวข้อแรก

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ดูวิธีการขยายอำนาจของชาติตะวันตก เยี่ยนคำอธิบายสั้น ๆ เช่น สเปน ขยายอำนาจโดยใช้การเผยแพร่คริสต์ศาสนาและการใช้กำลังทหาร ส่วนอื่นๆ ใช้นโยบายผูกขาดการค้าและการแทรกแซงทางการเมือง

กิจกรรมการเรียนที่ 3

ทำรายงานเรื่องผลกระทบจากการปกครองของชาติตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามรูปแบบรายงานที่ถูกต้อง เริ่มจากอธิบายสั้น ๆ เช่นว่า ทำให้ชาติตะวันตกเจงเข้ามา พุ่ง กว้าง ๆ และพุ่งถึงปัญหาการปกครองของประเทศไทยต่าง ๆ แยกเป็นประเทศไทย การสรุป ให้สรุปรวมทุกประเทศ ถูกใจเนื้อหาในหนังสือเรื่องการปกครองของชาติตะวันตก และค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด

กิจกรรมการเรียนที่ 4

หาภาพจากหนังสือในห้องสมุด เช่น ภาพของประธานาธิบดีซูการ์โนแห่งอินโดนีเซีย พุ่งประวัติและผลงานอย่างย่อ ๆ

การประเมินผลท้ายบท

1. พวກอาหารบุสสิลิมมือทิพลดตามเมืองท่าต่าง ๆ
2. พ่ายแพ้สังคามโปรตุเกสจังถูกโปรตุเกสผลักดันให้ไปสำรวจในหมู่เกาะพิลิปปินส์
3. ผูกขาดการค้าเครื่องเทศ
4. การเข้ารับราชการ การเป็นเจ้าของที่ดิน
5. ประชาชนเห็นว่าเป็นระบบการปกครองที่ทำให้เสียภาษีสูงขึ้น

บทที่ 3

กิจกรรมการเรียนที่ 1

ทำรายงานปัญหาทางการเมืองภายหลังการได้ออกราช ตามรูปแบบรายงานที่ถูกต้อง โดยเริ่มอธิบายสาเหตุการเรียกร้องเอกสารของประเทศต่าง ๆ กันรวม เมื่อได้ออกราชแล้ว มีปัญหาอะไรแยกเป็นประเทศ หรือกันรวมแล้วยกข้อเท็จจริงจากประเทศต่าง ๆ มาประกอบคำตอน สรุปถึงเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยติดตามข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ทำตามรูปแบบรายงานที่ถูกต้อง ถูกองหลักจากหนังสือและค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด นิตยสารและสารคดีเหตุการณ์ปัจจุบัน

ประเมินผลท้ายบท

1. สเปนปกครองฟิลิปปินส์โดยไม่ยอมให้ชาวพื้นเมืองเป็นเจ้าของที่ดิน
2. ประธานาธิบดีซูการ์โน
3. ปัญหาเชื้อชาติ
4. เพาะรองชานผู้นำชาวพม่าถูกกลบอับสังหาร อุนชีงร่วมในขบวนการชาตินิยมเดียวกันได้รับการยกย่องขึ้นมาแทน
5. ร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เลือยตัวอย่างข้อสอบ

1. 3 2. 2 3. 2 4. 1 5. 3

ແນວດີອຳນາກວົງປະເມີນພັດທະນາໄຕ

คำว่าເອເຊີຍຕະວັນອອກເດີຍໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນຮະຍະສົງຄຣາມໂລກຄັ້ງທີສອງເພື່ອກຳຫັດເບັດ
ບົງນິບດີການຂອງຝ່າຍສັນພັນຮມິຕາ

ອານາຈັກເຮັມແຮກທີສຳຄັງມື ພູນັນ ຈາມປາ ກັນພູ້າ ທວາຮາວດີ ພຸກໍາມ ຄຣີວິຊ້ຍ ແລະ
ນັ້ນພປປາທິດ

ແນວດອນໄກທາກ່ຽວມືນພອນຫັ້ງເວີຍ

ສທກພອນໂຄຈືນຂອງຝຣັງເສປະກອບດ້ວຍປະເທດລາວ ກັມພູຊາ ເວີຍດນາມ ໂດຍການ
ຮັມຂອງຝຣັງເສສ ເມື່ອຝຣັງເສຍົດເວີຍດນາມໄດ້ ປະກາສອາຮັກຂາກັມພູຊາ ຜນວກລາວຕາມລຳດັບ
ຮັມເປັນສທກພອນໂຄຈືນຂອງຝຣັງເສສ

กมล ทองธรรมชาติ และคณะ. การเมืองการปกครองเชื้อโดยเบรียบเที่ยน. กรุงเทพฯ : ไทย
วัฒนาพานิช, 2518.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. สงครามอินโดจีน เวียดนาม เขมร ลาว (2512—2517). กรุงเทพฯ :
พิมเสน, 2517.

ปทุมพร วัชรสสียร. ก้าวทันโลก. หนังสือข่าวภูมิเรือน ฉบับหลังกุมภาพันธ์ 2535.

สุภักรดิษ ดิศกุล, ม.จ. ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ถึง พ.ศ. 2000. เอกสารชุดประวัติศาสตร์
ไทย คณะกรรมการชาระประวัติศาสตร์ไทย สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2522.

อุษณีย์ กรณสูตร และพัชรี สิโรรส. พื้นฐานการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในกลุ่มประเทศ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

Cady, John F. **Southeast Asia : Its Historical Development**. New York : McGraw-Hill Book
Company, 1964.

Coedes, George. **The Indianized States of Southeast Asia**. Kuala Lumpur : University of
Malaya Press, 1968.

..... **The Making of South East Asia**. Los Angeles : University of California Press,
1969.

Hall, D.G.E. **A History of Southeast Asia**. New York : St. Martin's Press, 1968.

Harrison, Brian. **South-East Asia, A Short History**. London : MacMillan, 1967.

Khoo, Gilbert. **A History of South-East Asia Since 1500**. Kuala Lumpur : Oxford University
Press, 1970.

Khoo, Kay Kim. **The History of South-East South and East Asia**. Kuala Lumpur : Oxford
University Press, 1977.

Pern, B.R. **An Introduction to the History of Southeast Asia**. Kuala Lumpur : Oxford University
Press, 1965.

Pluvier, J.M. **South-East Asia from Colonialism to Independence**. Kuala Lumpur : Oxford
University Press, 1974.

Quale, G. Robina. **Eastern Civilization**. New Jersey : Prentice-Hall. Inc., 1925.

Slisjahbana, S. Takdir. **Indonesia : Social and Cultural Revolution**. Singapore : Oxford
University Press, 1965.